

Utval: Fylkestinget
Møtestad: Grand hotel Terminus, Bergen
Dato: 11.12.2018, kl.11.00 – 18.00
Dato: 12.12.2018, kl.09.00 -16.05

Følgjande faste medlemmer møtte:

Namn	Funksjon	Representerer
Anne Gine Hestetun	Fylkesordførar	A
Siri Klokkestuen	Medlem	A
Rasmus Laupsa Rasmussen	Medlem	A
Kari Sørensen Bernardi	Medlem	A, møtte 11.12.
Atle Kvåle	Medlem	A
Emil Lennart Pålikoff Gadolin	Medlem	A
Helge Nævdal	Medlem	A
Synnøve Solbakken	Medlem	A, 12.12, gjekk kl.15.40.
Espen Berntsen	Medlem	A
Linda Haugland Jondahl	Medlem	A
Roald Kvamme	Medlem	A
Katrin Innvær Ankervold	Medlem	A
Per Lerøy	Medlem	A
Åse Gunn Husebø	Medlem	A
Kjell Gitton Håland	Medlem	A
Gro Berge	Medlem	A
Torgeir Toppe	Medlem	A
Terje Søviknes	Medlem	FRP
Roald Stenseide	Medlem	FRP
Sigbjørn Framnes	Medlem	FRP, møtte 12.12.
Gustav Bahus	Medlem	FRP, 12.12. gjekk kl.12.50 tilbake kl.15.30.
Gunnar Bakke	Medlem	FRP, 11.12. gjekk kl.17.00.
Renate Møgster Klepsvik	Medlem	FRP
Rosalind Fosse	Medlem	FRP, 11.12. gjekk kl.11.50.
Mona Røsvik Strømme	Medlem	H
Silja Ekeland Bjørkly	Medlem	H
Stein Inge Ryssdal	Medlem	H
Ragnhild Fagerbakke	Medlem	H
Nils Marton Aadland	Medlem	H
Iiril Schau Johansen	Medlem	H
Svein Halleraker	Medlem	H
Dan Stian Femoen	Medlem	H
May Eva Sandvik	Medlem	H
Olav Kvinge	Medlem	H, 11.12. gjekk kl.17.30
John Helge Gullaksen	Medlem	H
Astrid Aarhus Byrknes	Medlem	KRF
Pål Kårbø	Fylkesvaraordførar	KRF
Beate Husa	Medlem	KRF
Tor André Ljosland	Medlem	KRF
Tom Sverre Tomren	Medlem	KRF, møtte 12.12.
Natalia Antonia Golis	Medlem	MDG
Øyvind Strømmen	Medlem	MDG
Benthe Bondhus	Medlem	SP
Jon Askeland	Medlem	SP, 12.12. kom kl.09.15.
Sara Hamre Sekkingstad	Medlem	SP

Alexander Fosse Andersen	Medlem	SP
Aud Karin Oen	Medlem	SV, møte 11.12.
Marthe Hammer	Medlem	SV
Daniel Charles Hextall	Medlem	SV
Anne Beth Njærheim	Medlem	V, 12.12 gjekk kl. 15.45.
Geir Kjell Andersland	Medlem	V
Geir Angeltveit	Medlem	V

Følgjande medlemmer hadde meldt forfall:

Namn	Funksjon	Reprenterer
Terje Kollbotn	Medlem	R
Inge Reidar Kallevåg	Medlem	H
Sigbjørn Framnes	Medlem	FRP, forfall 11.12.
Kari Sørensen Bernardini	Medlem	A, forfall 12.12.
Kine Bratli Dale	Medlem	A
Mari Klokkestuen Kjellesvik	Medlem	A
Ragnhild Hoff Eilertsen	Medlem	A
Tom Sverre Tomren	Medlem	KRF, forfall 11.12.
Aud Karin Oen	Medlem	SV, forfall 12.12.

Følgjande varamedlemmer møtte:

Namn	Møtte for	Reprenterer
Gunnar Wejset Ramsdal	Kari Sørensen Bernardini	A, møte 12.12.
Kari Foseid Aakre	Ragnhild Hoff Eilertsen	A
Øyvind Hardeland	Mari Klokkestuen Kjellesvik	A
Espen Foseid Aakre	Kine Bratli Dale	A, 11.12. gjekk kl.17.35.
Anita Garlid Johannessen	Sigbjørn Framnes	FRP, møte 11.12.
Anita Garlid Johannessen	Rosalind Fosse	FRP, møte 12.12.
Christoffer Thompsen	Rosalind Fosse	FRP, 11.12. frå kl.11.50.
Christoffer Thompsen	Gustav Bahun	FRP, 12.12. frå kl.12.50 til kl.15.30.
Christer Lilleskare Olsen	Inge Reidar Kallevåg	H
Nils-Anders Nøttseter	Tom Sverre Tomren	MDG, møte 11.12.
Einar Horvei	Aud Karin Oen	SV, møte 12.12.
Arild Borgen	Terje Kollbotn	R
Elizabeth Toft Erichsen	Anne Beth Njærheim	V, 12.12. frå kl.15.45.

Merknader

Frå administrasjonen møtte:

Namn	Stilling
Ingrid Kristine Holm Svendsen	Kst. fylkesrådmann
Nils Egil Vetlesand	Kst. fylkesdirektør økonomi og organisasjon
Svein Heggheim	Fylkesdirektør opplæring
Håkon Rasmussen	Fylkesdirektør samferdsel
Per Morten Ekerhovd	Kst. fylkesdirektør kultur og idrett
Bård Sandal	Fylkesdirektør regional utvikling
Arne Åsan	Fylkestannlege
Birthe Haugen	Seksjonsleiar opplæringsavdelinga
Målfrid Vik Sønstabø	Kst. direktør Skyss
Hilde Joranger Mæland	Leiar kommunikasjonsrådgiving
Stanley Hauge	Kommunikasjonsseksjonen
Bertil Søfteland	Leiar fylkessekretariatet
Sigrid Helene Aardal	Seniorrådgjevar
Silje Lyngstad	Rådgjevar
Anita Fjellheim	Spesialkonsulent
Berit Dianne Kilvær	Spesialkonsulent
Marielle Solheim	Fylkessekretariatet

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 101/18	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste		
PS 102/18	Opning av fylkestinget		
PS 103/18	Referatsaker (meldingar)		
RS 22/18	Rapport frå elev- og lærlingombodet vår 2018	2018/10200	
RS 23/18	Løypemelding frå mobbeombodet vår 2018	2016/10915	
RS 24/18	Svar på interpellasjon i fylkestinget 2.-3. okt. - tillegg	2018/16576	
RS 25/18	Forebygging og tilrettelegging med tanke på allergiar	2017/17793	
PS 104/18	Interpellasjonar/spørsmål		
FO 21/18	Interpellasjon frå Angeltveit (V) - nynorsk administrasjonsspråk HFK	2018/16853	
FO 22/18	Interpellasjon frå Schau Johansen (H) - bruk av raudspritbaserte kokeapparat i skulesamanheng i HFK	2018/16853	
FO 23/18	Interpellasjon frå Oen (SV) - Vrak U-864 vest for Fedje, kva tiltak er gjort?	2018/16853	
FO 24/18	Interpellasjon frå Golis (MDG) - redd insektene - for menneskets og naturens skyld	2018/16853	
FO 25/18	Spørsmål frå Synnøve Solbakken (A) - Skilting E 134/Fv 48	2018/16853	
PS 105/18	Ymse		
PS 106/18	Årsbudsjett 2019 / økonomiplan 2019-2022	2018/11459	
PS 107/18	Selskapskontroll av Grieghallen IKS - Revisjonsrapport	2017/15170	
PS 108/18	Forvaltningsrevisjon innan fråfall i vidaregåande opplæring - Revisjonsrapport	2017/13387	
PS 109/18	Intensjonsavtale mellom Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune om samarbeid om drifta av kollektivtrafikken i Bergen.	2018/16666	
PS 110/18	Investeringsprogram for fylkesvegnettet 2019-2029	2017/4336	
PS 111/18	Handlingsprogram 2019-2022. Kollektivstrategi for Hordaland	2014/278	
PS 112/18	Handlingsprogram Miljøløftet 2019 - 2022	2018/16625	
PS 113/18	Kvinnheradpakken - delvis bompengefinansiering og fylkeskommunalt bidrag	2016/35026	
PS 114/18	Fylkesvåpen for Vestland fylkeskommune	2015/1434	
PS 115/18	Premiss: Kultur. Regional plan for kultur. Evaluering og rullering av handlingsprogram 2018 / 2019.	2017/17129	
PS 116/18	Status for arbeidet med likestilling og likeverd i Hordaland Fylkeskommune	2018/12797	
PS 117/18	Klimaplanen sitt handlingsprogram 2019	2018/16435	
PS 118/18	Kvalitetsmelding skuleåret 2017/2018	2018/15114	

PS 119/18	Evaluering Hyssingen produksjonsskole	2018/16186
PS 120/18	Gjennomføringsplan i eit fireårig heilskapleg opplæringsløp.- Eit målretta arbeid med å skaffe elevvar læreplass og sikre bedriftene kvalifiserte lærlingar	2017/1228
PS 121/18	Sal av Stord opplæringscenter på Heiane - gnr 44 bnr 336 i Stord kommune	2014/11865
PS 122/18	Askøy vgs - Samarbeidsavtale med Askøy kommune	2018/10538
PS 123/18	Ny selskapsavtale Vigo IKS	2015/7154
PS 124/18	Søknad om fritak frå verv som varamedlem til Kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune - Magne Fauskanger	2017/732
PS 125/18	Søknad om fritak frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune	2017/732
PS 126/18	Søknad om permisjon frå verv som varamedlem til Yrkesopplæringsnemnda	2017/732
PS 127/18	Søknad om fritak frå verv som medlem av fylkesutvalet	2017/732
PS 128/18	Søknad om fritak frå fylkeskommunale verv - Solbjørg Marjala	2017/732
PS 129/18	Søknad om fritak frå verv i Hordaland fylkeskommune - Mari K. Kjellesvik	2017/732
PS 130/18	Forslag til val som vararepresentant til utval for kultur, idrett og regional utvikling	2017/732
PS 131/18	Bruk av raudspritbaserte stormkjøkken/kokeapparat i skulesamanheng i Hordaland fylkeskommune	2018/16853
PS 132/18	Vrak U-864 vest for Fedje	2018/16853
PS 133/18	Redd insekta - for menneska og naturen si skuld	2018/16853
PS 134/18	Uttale om å ikkje legge ned Ulvsnesøy	2014/10378

PS 101/18 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Innkallinga vart godkjend.

Saklista vart godkjend utan merknader.

PS 102/18 Opning av fylkestinget

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Fylkestinget var lovleg sett.

Fylkestinget vart opna med kunstnarleg innslag med elevkor frå Langhaugen videregående skole.

PS 103/18 Referatsaker (meldingar)

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Vedtak

RS 22/18 til 25/18 vart refererte.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

FO 21/18 Interpellasjon frå Angeltveit (V) - nynorsk administrasjonsspråk HFK

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Fylkesordføraren gav slikt svar:

«Fylkesordføraren viser til interpellasjon frå Geir Angeltveit som handlar om ulike sider ved nynorsk i fylkeskommunen. Interpellanten er innom spørsmål knytte til innkjøpspraksis, personalforvalting, kommunikasjon internt og mot omverda knytt opp mot målbruksplanen. Hovuddelen av interpellasjonen er knytt til IT og nynorsk i denne samanhengen. Fylkesordføraren avgrensar svaret til å gjelde denne delen ettersom dei konkrete spørsmåla gjeld dette.

Fylkesordføraren viser til det interpellanten nemner om at ein i haust har gjennomført oppgradering til operativsystemet Windows 10 i heile fylkeskommunen. Ein er no i sluttfasen av denne oppgraderinga som skjer på bakgrunn av at Microsoft frå 1. januar 2020 sluttar å vedlikehalde Windows 7 som ein har nytta fram til no.

Innstillingane frå Windows 7 er vidareførde ved oppgraderinga til Windows 10. I tillegg er det lagt vekt på å betre IT-tryggleiken og lisenskontrollen.

Fylkesrådmannen har tidlegare teke opp at Office-pakken ikkje har vore installert med nynorsk som standard og har sett i gang arbeid for å få dette retta opp. Hordaland fylkeskommune skal ha Office 2016 med nynorsk skriftspråk som standard. Fylkesordføraren legg til grunn at dette kjem på plass med det aller første.»

FO 22/18 Interpellasjon frå Schau Johansen (H) - bruk av raudspritbaserte kokeaparater i skulesamanheng i HFK

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Fylkesordføraren gav slikt svar:

«Fylkesrådmannen har spurt nokre skular i fylket som tilbyr idrettsfag og friluftsliv. Ingen av desse skulane nyttar i dag raudspritbaserte stormkjøkken/ kokeapparat. Nokre har nytta det tidlegare men har slutta med det då dei vart kjende med at det har vore ulukke ved bruk av denne type stormkjøkken/kokeapparat.

Fylkesdirektør for opplæring kan gå ut med eit allment påbod om ikkje å nytte raudspritbaserte stormkjøkken/kokeapparat dersom det er ynskje om dette.»

Det vart teke opp til røysting om å setja saka på sakskartet.

Røysting

Det vart samrøystes vedteke å setja saka som ny sak på saklista.

Vedtak

Saka vert satt på sakskartet.

FO 23/18 Interpellasjon frå Oen (SV) - Vrak U-864 vest for Fedje, kva tiltak er gjort?

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Fylkesordføraren gav slikt svar:

«Ein samrøystes transportkomite på Stortinget bad 4. desember regjeringa vurdere om det finst ny informasjon eller ny teknologi som tilseier at heving av ubåtvraket ved Fedje er miljømessig forsvarleg, før arbeidet med tildekking blir sett i gang. Det er derfor allereie brei politisk semje på Stortinget om å på ny vurdere fjerning av kvikksølvlasta før tildekking.

I begge dei to føregåande politiske periodane, seinast i mars 2015, var Fylkestinget engasjert og ba regjeringa heve kvikksølvet frå U-864. Eg delar uroa til folket i Nordhordland for 67 tonn kvikksølv og er glad for at Stortinget ber regjeringa vurdere heving av kvikksølvet på ny. Ei tildekking fjernar ikkje kvikksølvet, heller ikkje den uvissa som vil vera knytt til utsleppa i generasjonar framover. Fjerning av kvikksølvet er den langsiktig sikraste løysninga og eg håpar at den nye vurderinga konkluderer med at lasta kan hevast på ei sikker og trygg måte.

Fylkesordførar rår til slikt vedtak:

1. Fylkestinget støttar at Stortinget ber regjeringa vurdere om det finst ny informasjon eller ny teknologi som tilseier at heving av ubåtvraket ved Fedje er miljømessig forsvarleg.
2. Hordaland fylkesting krev at kvikksølvgifta ved U-864 vert fjerna på forsvarleg vis om vurderinga konkluderer med at det er teknisk mogeleg.»

Det vart teke opp til røysting om å setja saka på sakskartet.

Røysting

Det vart samrøystes vedteke å setja saka som ny sak på saklista.

Vedtak

Saka vert satt på sakskartet.

FO 24/18 Interpellasjon frå Golis (MDG) - redd insektene - for menneskets og naturens skyld

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Fylkesordføraren gav slikt svar:

«MDG kjem her med spørsmål om ei svært viktig sak. På så kort tid har me ikkje hatt tid til å kunna få oversikt over alle fakta som er etterspurt.

Regjeringa la 29.6.2018 fram Nasjonal pollinatorstrategi for å sikre levedyktige bestandar av villbier og andre pollinerande insekt. Dette er avgjerande for å ta vare på økosystema våre. Mykje av den maten vi sett på bordet er avhengig av pollinering, og det er difor viktig for verda sin matproduksjon at vi tek vare på dei pollinerande insekta.

Tiltak i strategien: Regjeringa vil rette innsatsen mot å unngå tap, og auke omfanget av samanhengande, gode leveområde for pollinatorar gjennom heile livssyklusen. Miljøforvaltninga skal lage handlingsplanar for trua artar der det er det mest hensiktsmessige verkemidlet, og vurdere andre tiltak for å sikre gode leveområde og beskytte pollinatorar, som skjøtelsesplanar og pilotprosjekt på tvers av sektorane
Eit eksempel som er nemnt her er Statsbygg som har pilotanlegg for å jobbe med grøn skjøtsel av utomhusareal på Gamlehaugen i Bergen.

Fylkesmannen er mynde og forvaltar Naturmangfaldlova og styrer kartlegginga av naturtypar. Fylkeskommunen er ikkje nemnt i denne strategien og har ingen formell mynde i denne saka. Det vert difor vist til vår regionale planstrategi når det gjeld å ta vare på biologisk mangfald. Fylkeskommunen driv vegleiing innan arealplanlegginga. Insekt kan vera aktuelt vegleiingstema på plannettverk og plankonferansar. Kommunen kan utarbeide planar for naturmangfald og grønstruktur som inngår i kommuneplanarbeidet, slik som «Humleplanen i Moss kommune»

Hordaland fylke har ein variert produksjon av jordbruksprodukt frå grønsaker i jorda til bær og frukt på trea. For å få gode avlingar er desse vekstane avhengig av god pollinering. Dette temaet som MDG tek opp er difor svært viktig for våre næringar. Som vegeigar og eigedomseigar har sjølvsgt fylkeskommune ein viktig rolle for å ivarta pollinerande insekt og viktige biotopar for desse.

Birøkt har òg ei viktig rolle for pollinering, og er omfatta av ulike tilskotsordningar. Fylkeskommunen har i dag 5 bikuber på taket av Fylkesbygget, som produserer eigen honning, som vert brukt til gåver. Dette kan også vera ein god ide for mange av våre andre bygg.

Spørsmål til fylkesordførar frå MDG: 1. *Korleis meiner fylkesordføraren vektlegginga av bevaring av natur- og kulturlandskap for å ivareta insekta i tettstader og by er i fylket idag ? Kan/bør dette få større fokus?*

Svar: Dette har me i dag ikkje oversikt over, men dette bør sjølvsgt få større fokus og med må få meir kunnskap om.

2. *Korleis er bruken av sprøytemiddel og kjemikalier i dag i drift der fylkeskommunen er oppdragsgjevar og/ eller aktør sjølv?*

Svar: Generelt vert det brukt sprøytemiddel i svært liten grad i den daglige drifta av fylkesvegane. For uønska artar vert det brukt noko som vert kalla «Heatweed» der det er mogeleg. Dette er kjemikaliefri ugrasbekjemping i form av varmt vatn.

Men – i einiskilde tilfelle må sprøytemiddel brukast for å handtere svartelista artar. Kantslått vert også utført utan at me har fått oversikt over når dette vert utført i forhold til pollineringa. Det ideelle er etter august månad.

3. *Finnes det ein plan for vern, bevaring og kartlegging av grøfte- og slåttekantar?*

Svar: Det er fylkesmannen som har ansvaret for naturtypekartlegging i Hordaland. Til dømes er Slåttemark ein eigen naturtype.

Fylkesordførar rår til slikt vedtak:

Fylkestinget ber administrasjonen utarbeide ei sak i 2019 om korleis fylkeskommunen kan styrka arbeidet med å ta vare på insekta sine leveområde på fylkeskommunal grunn, og i planlegging og planretteiing.»

Det vart teke opp til røysting om å setja saka på sakskartet.

Røysting

Det vart samrøystes vedteke å setja saka som ny sak på saklista.

Vedtak

Saka vert satt på sakskartet.

FO 25/18 Spørsmål frå Synnøve Solbakken (A) - Skilting E 134/Fv 48

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Fylkesordføraren gav slikt svar:

«Det stemmer at Statens vegvesen (ved Plan og forvaltning Voss og Hardanger) i byrjinga av oktober var i møte med Etne kommune om omklassifisering av gamlevegen utanfor Stordalstunnelen på E134. I samanheng med omklassifiseringa var det også naturleg å drøfte skiltinga av både nye veganlegget og gamlevegen.

Det må presiserast at Stordalsprosjektet er i SVV si eige, men er ikkje overlevert internt i SVV frå prosjektet til drift og vedlikehald. Det er utarbeida ein vedteken skiltplan. Skilta som er sett opp er dessverre ikkje heilt i samsvar med denne planen. Mellom anna manglar det skilting til Husnes og ferjesymbol. Me håpar at skiltinga skal rettast opp i innan kort tid. Me har ikkje teke stilling til skilting av snøggbåten. Skilting til Skånevik Fjordhotell er meldt inn til SVV og sakshandsaminga pågår.

Det er semje om at det er uheldig at det ikkje er kome opp rett skilting i krysset. SVV jobbar for å få retta opp i skiltinga snarast.»

PS 105/18 Ymse

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Til å skrive under møteboka saman med fylkesordføraren vart Mona Røsvik Strømme, H og Jon Askeland, Sp valde.

Fylkesordføraren gjorde framlegg om at møteboka vert godkjend av fylkesordføraren og dei som vart oppnemnde til å skrive under møteboka. Fylkestinget slutta seg til dette.

Det var kunstnarleg innslag med elevkor frå Langhaugen videregående skole, og revyinnslag med elevar frå Amalie Skram videregående skole.

Fylkesordføraren heldt opningstalen sin til fylkestinget.
Fylkesrådmannen heldt sin tale.

ORDSKIFTET ETTER TALANE

Etter talane var det ordskifte. 14 representantar hadde ordet.

I samband med ordskiftet sette Aud Karin Oen (SV) fram forslag til fråsegn om «Ikkje legg ned Ulvsnesøy» til dei politiske partia på Stortinget, Justis- og beredskapsdepartementet og Hordalandsbenken.

UTDELING AV STIPEND OG PRISAR – 11. og 12.12.2018

Stipenda og prisane vart delt ut av fylkesordførar Anne Gine Hestetun og leiaren av utval for kultur, idrett og regional utvikling, Beate Husa.

Særlege idrettsprestasjonar

Hordaland fylkeskommune si utmerking for særlege idrettsprestasjonar 2017 vart tildelt:

Tommy Urhaug	Bordtennis para Bronse i VM i Slovenia
Anders Mol	Sandvolleyball

	Gull i Verdensserien i sandvolleyball
Håvard Lorentzen Skøyter	Gull sprint VM i Changchun i Kina Gull 500m i OL i Pyeongchang i Kina Sølv 1000m i OL Gull World Cup sammenlagt
Sverre Lunde Pedersen	Skøyter Gull lagtempo OL i Pyeongchang Bronse 5000 m OL Sølv VM skøyter allround i Amsterdam i Nederland
Sindre Henriksen	Skøyter Gull lagtempo i OL Pyeongchang
Stian Schetlein	Jetski Gull i VM i jetski slalom USA-Lake Havasu

Utviklingsstipend innan idrett.

Vetle Bergsvik Thorn, Triatlon Åsane Cycleklubb	Junior Europamester 2018 Nr 5 Junior-VM Nr 1 på Junior Europa-ranking
Gaute Kvåle, Langrenn Røldal IL	5.pl. U-23 VM 15km fristil 6.pl. -23 VM 30km skibytte 2 topp 15 plassar i NM 1 vedenscup start
Une Kvelvane, Skiskyting Voss Skiskytterlag	Sølv i stafett Junior-VM 12. plass Jaktstart Junior-VM Gull i sprint Junior-NM.
Martine Hjørnevik, Friidrett IL Norna-Salhus	U-18 Europameister på 100m hekk U-20 Norgesmeister 100m hekk Sølv i European Youth Olympic Festival Årsbeste i verda 60 m hekk innandørs (U-18)
Maria Brochmann, Fotball Arna Bjørnar	Arna-Bjørnar Toppscorar i A-B Utteken på A-landslaget

Utviklingsstipend innan gateaktivitet.

Hordaland fylkeskommune sitt utviklingsstipend innan gateaktivitet 2018 vart tildelt Alexander Andersen.

ORIENTERINGAR

Prosjektleiar Rune Haugsdal orienterte om Regionreforma.

Marius Aure, Deloitte presenterte rapporten " Selskapskontroll av Grieghallen IKS – Revisjonsrapport» (PS 107/18)

Line M Johansen, Deloitte presenterte rapporten "Forvaltningsrevisjon innan fråfall i vidaregåande opplæring – Revisjonsrapport.» (PS 108/18).

PS 106/18 Årsbudsjett 2019 / økonomiplan 2019-2022

Forslag til innstilling

1. a) Investeringsbudsjettet for 2019 vert vedteke med slike rammer:

	1 000 kr
Bruk av lånemidlar	1 176 874
Tilskot og refusjonar m.m.	2 929 085
Salsinntekter	50 000
Bruk av avsetjingar	45 000
Midlar frå driftsbudsjettet	95 000
SUM INNTEKTER	4 295 959

Disponert slik:

Bybaneutbygging	1 764 000
Fylkesvegar	1 581 975
Kollektivtiltak	390 784
Kultur	3 000
Tannhelse	30 000
Opplæring	434 200
Fellesfunksjonar	87 000
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	4 290 959

Eigenkapitalinnskot KLP 5 000

SAMLA FINANSIERINGSBEHOV 4 295 959

b) Driftsbudsjettet for 2019 vert vedteke med følgjande rammer:

Frie inntekter (skatt, rammetilskot)	6 632 000
Finansutgifter	netto 876 300
Avsetjingar	
Til finansiering av utg. i investeringsbud.	95 000
TIL FORDELING DRIFT	5 660 700

Fordelt slik:

Politiske organ, kontrollorg. og fylkesrådm. netto 70 082

Økonomi- og organisasjonsavd.	netto	187 600
Eigedom	netto	296 000
Regional utvikling	netto	98 800
Samferdsel	netto	1 978 928
Kultur og idrett	netto	216 000
Tannhelse	netto	194 000
Opplæring	netto	2 614 000
Fellesfunksjonar	netto	-36 024
FORDELT PÅ SEKTORANE	netto	5 619 386
<hr/>		
Tilleggsøyvingskonto		3 914
Lønsavsetjing		37 400
TIL SEINARE FORDELING		41 314

2. Låneopptak

Fylkestinget godkjenner låneopptak på 1 176,874 mill. kr.

3. Stønad til dei politiske gruppene i fylkestinget og frikjøp

Gruppestønad til fylkestingsgruppene	kr	84 010
Stønad pr. representant i gruppa	kr	47 170
Frikjøp pr. representant	kr	46 380

4. Kollektivtakstane

Kollektivtakstane vert auka med i gjennomsnitt 2,7 %, slik det går fram av budsjetteftet s. 88.

5. Tannhelse

Takstane for betalande pasientar vert auka med 4,5 % frå 01.01.2019.

Økonomiplanen for 2019-2022

Fylkestinget godkjenner det utsende forslaget til økonomiplan.

Saksprotokoll i Hovudarbeidsmiljøutvalet - 02.11.2018

Saksprotokoll i utval for opplæring og helse - 06.11.2018

Emil Gadolin (A) sette fram slikt forslag:

«Nytt vedtak:

Utvalg for opplæring og helse tek saka til orientering.»

Arild Borgen (R) sette fram slikt forslag:

«Nytt vedtak:

Utval for opplæring og helse tek fylkesrådmannens forslag til budsjett til orientering, men stillar seg negativ til nye kutt i opplæringssektoren.»

Dan S. Femoen (H) sette fram følgjande bestilling:

«Ber om eit notat ad erfaringar med prosjektet om skulehelsetenesta i samarbeid med Bergen Kommune som ikkje vurderast vidareført i fylkesrådmannens budsjett for 2019. Det vert anmoda om at notatet vert lagt fram i forkant av møtet i fylkesutvalet.»

Røysting

Gadolin sitt forslag fekk 13 røster (A, H, V, Frp, Sp, Krf og MDG) og vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Borgen sitt forslag fekk 1 røyst (R) og fall.

Femoen sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Innstilling til fylkesutvalet

Utvalg for opplæring og helse tek saka til orientering.

Saksprotokoll i utval for miljø og samferdsel - 07.11.2018

Marthe Hammer (SV) sette på vegner av utvalet fram slikt fellesforslag:

«Alternativ: MISA tek saka til orientering og kjem tilbake med endelig budsjettframlegg i fylkesutval og fylkesting.»

Røysting

Hammer sitt forslag vart samrøystes vedteke mot ingen røyster for fylkesrådmannen sitt forslag.

Innstilling til fylkesutvalet

MISA tek saka til orientering og kjem tilbake med endelig budsjettframlegg i fylkesutval og fylkesting.

Saksprotokoll i Utval for kultur, idrett og regional utvikling - 13.11.2018

Kjell Gitton Håland (A) sette på vegner av A, Sp, KrF, H, V og FrP fram slikt forslag:

«Utval for kultur, idrett og regional utvikling tek saka til orientering og kjem tilbake til endeleg budsjettframlegg i fylkesutval og fylkesting».

Røysting

Håland sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet mot ingen røyster for fylkesrådmannen sitt forslag.

Innstilling

Utval for kultur, idrett og regional utvikling tek saka til orientering og kjem tilbake til endeleg budsjettframlegg i fylkesutval og fylkesting.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 21.og 22.11.2018

Roald Kvamme (A) sette på vegner av A, Sp, Krf og SV fram slikt forslag til endringar:

	Inntekter	Utgifter
Rådmannen sitt budsjettframlegg vert vedteke med desse endringane		
KVA	2019	2019
Udisponert		
Udisponert i rådmannen sitt budsjettframlegg	-15 000 000	

ØKONOMI OG ORGANISASJON		
Konsulentbruk	-3 000 000	
Nedtrekk administrasjon generelt (Utsette planer og diverse, følges opp med verbalpunkt)	-5 000 000	
Driftsfinansiert investering	-25 300 000	
Utsatt tilbakebetaling, refusjoner fylkesveger	-6 000 000	
Redusert avdrag, lån	-29 000 000	
OPPLÆRING OG HELSE		
Manger folkehøgskule		600 000
Vilvite		500 000
Etter- og videreutdanning – omstilling med særskilt satsing på tiltak som kan sikra voksne fagbrev		300 000
Havrom, fagskole		300 000
Ekstern spesialundervisning		2 100 000
Grunnfinansiering av skulane		9 000 000
Helsesenter for papirlause		300 000
Robin Hood-huset		200 000
Søkbar pott, utstyr yrkesfag		4 000 000
Skulefrukost		2 000 000
Helseforebygging, Meningekokkvaksine for alle for 1. og 2. klasse, omlegging slik at 1. klasse får årlig		3 000 000
MILJØ OG SAMFERDSEL		
Auka kollektivinntekter som følge av fleire reisande	-8 000 000	
Trygg skuleveg og punktutbetring søkbar pott (kvamsbrekko, Langhøyane, Matre bru (Kvinnherad) og hjertesone)		42 000 000
Auka ruteproduksjon på Bybanen/buss BERGEN (Følges opp med verbalpunkt)		10 000 000
Plastopprydning, søkbar pott		1 000 000
Gratis å ta med sykkel på båtrutene (innenfor rammen)		
Gratis å reise kollektivt med born opp til 6 år		800 000
Takstfrys periodebillett barn (385 til 365)		500 000
Takstfrys periodebillett ungdom (385 til 365)		4 000 000
Reduksjon periodebillett student (frå 500 til 460)		3 700 000
Reduksjon periodebillett voksen (frå 830 til 780)		17 700 000
Barnebillett til 18år		1 800 000
Betre korrespondanse mellom buss, ferge og båt (Følges opp med verbalpunkt)		1 000 000
Vidareføring av sambandet Rekstern-Våge-Os		1 850 000
Energi Vestland		350 000
Askøybåten, ingen kutt i ruteavganger		1 500 000
Takstharmonisering Buss/Båt/Tog		3 000 000
Breistein Valestrand Prosjektstøtte elektrifisering		850 000
Kvandal-Utne, sommarrute vert oppretthalden		3 000 000
Økte billettkontroller skal dekkes innen budsjettammen (følges opp med verbalpunkt)	-7 000 000	
Auke dekkelegging		45 000 000
Båtrute Ølen		1 450 000
TANNHELSE		

Nedtrekk TK Vest/forskning (følges opp med verbalpunkt)	-1 000 000	
REGIONAL		
Næringsutvikling, fornybarsatsing, søkbare midler (følges opp med verbalpunkt)		10 000 000
KULTUR OG IDRETT		
Ny tilskotsordning for regionale og nasjonale kulturminne (følges opp med verbalpunkt)	-800 000	
Espeland fangeleir		350 000
Bullahuset		200 000
Fjellberg gamle prestegard		250 000
Rosendal kammermusikkfestival		300 000
Det akademiske kvarter		200 000
KODE		500 000
Fyllingsdalen teater		200 000
Hordaland kunstsenter	-350 000	
Bymuseet		500 000
Døvesenter		300 000
Moster amfi		100 000
Museum Vest - konsolidering		1 000 000
Fartøyvernkonsulent	-300 000	
Rafto		75 000
Kirkens SOS engangssum. Jubileumsgave 2019		40 000
Friluftsliv (følges opp med verbalpunkt)		150 000
Kup-midler		100 000
Tilskot barne- og ungdomsorg		200 000
Tilskot til historielag		100 000
Vestnorsk kulturakademi		100 000
FFO		70 000
Statsraad Lemkuhl		1 300 000
Fellesfunksjoner		-
Redusert ekstraløyving (region)	-4 000 000	-
TOTALT	-104 750 000	177 835 000
INVESTERINGER		
Disponering overskot 2017	-3 085 341	
Konsesjonskraft	-10 000 000	
Havbruksfondet	-60 000 000	
TOTALT	-73 085 341	

Silja Ekeland Bjørkly (H) sette fram slikt forslag til endringar:

Driftsbudsjett	Økte kostander/reduerte inn.	Reduserte kostander/økte inn.

Udisponert		
Fylkesutvalget		
Effektivisering administrasjon		10000000
Tilbakestille natt-takst		10000000
By/kollektiv reklame		5000000
Effektivisering og administrasjon skolesektor		5000000
Ufordelte løyvinger		15000000
Redusere reisevirksomhet/mer bruk av videokonferanse		200000
Mindre konsulenter		250000
Opplæring og helse		
Økning til 6% egenandel under tannhelse		1500000
Hvor mange elever går på skoleskipet gann, hvor mange elever og kostander		500000
TK Vest		1000000
Manger folkehøyskole	900000	
Vaksine for alle elever (meningokokk)	3300000	
Reduksjon skolefrokost		6500000
Hjeltnes (halvtårsvirkning)		2400000
Skolebøker for VGS elever		
Helsesøstre – prosjekt med kommunene	5000000	
Samferdsel		
Effektivisering drift samferdsel		1000000
Rekstern-Våge-Os, ikke nedlegge ruten	1850000	
Innfartsparkering	4000000	
Dekkelegging	68285000	
Generell styrking av kollektivtiltak	15000000	
Kaianlegg		18200000
Kultur og idrett		
Bokbåten		500000
Cornerteateret?		500000
Det akademiske kvarter	100000	
Kunstnerstipend		200000
Skrivekunst akademiet		300000
Vestlandsutstillingen og visp		300000
Hordaland teater		
Hordaland kunstsenter		200000
Espeland fangeleir	315000	
Driftstilskudd til regionale kulturminner		200000
Regional utvikling		
Havbruksfond		20000000
Investeringsbudsjett		
Investering i kaianlegg	18200000	
Investering Hjeltnes		18200000
	116950000	116950000

Merknad: Flyttes til dekkelegging

Merknad: Flyttes til kaianlegg.

Verbal: vurdere en sentrumstakst

Verbal: Gå i dialog med eksterne aktører med tanke på å vurdere alternativ driftsform for Manger folkehøyskole.

Terje Søviknes (Frp) sette fram slikt forslag til endringer:

Hordaland fylkeskommune

Budsjett 2019 Økonomiplan 2019-22

Innledning

Fremskrittspartiet sitt budsjett har utgangspunkt i fylkesrådmannens framlegg til Budsjett 2019 og Økonomiplan 2019-22. I løpet av denne valgperioden har Hordaland fylkeskommune pådratt seg betydelig økte kostnader, og dermed mistet økonomisk handlingsfrihet.

Fremskrittspartiet legger til grunn at fylkeskommunen har en anstrengt økonomi, og tar hensyn til dette i vårt framlegg til 2019-budsjett. Det er derfor bare gjort mindre endringer i drift- og investeringsbudsjettet for 2019.

Den store utfordringen ligger i økonomiplanperioden 2020-22. Fylkesrådmannen peker på en underdekning i driftsbudsjettet på 350-400 mill kr pr år i perioden, - hovedsakelig knyttet til økte kostnader knyttet til ferge drift og kollektivtilbud. Dette skaper store utfordringer knytt til etableringen av Vestland fylkeskommune fra 01.01.20.

Fremskrittspartiet mener 1.halvår 2019 bør brukes til en full gjennomgang av alle tiltak som kan bringe økonomien i Vestland fylkeskommune i balanse fra 2020, se verbalforslag A. Prosjektleder for nye Vestland fylkeskommune må koordinere denne gjennomgangen med de to fylkesrådmennene slik at grunnlaget for budsjettprosessen 2020 blir best mulig.

Driftsbudsjettet Miljø og samferdsel

Fremskrittspartiet vil benytte inntekspotensialet som ligger i reklame knytt til kollektivtrafikken. I dag er det vanlig med reklame i samfunnet, - både i ulike medier og i det offentlige rom. Hordaland fylkeskommune er ikke i en økonomisk posisjon som tilsier at vi kan si nei til denne inntektsmuligheten.

Fremskrittspartiet tar innover seg etterslepet på fylkesveivedlikeholdet, og setter av ekstra midler til asfaltering. Slik fylkesrådmannens budsjett er presentert vil midler til dekkelegging på fylkesvei gå fra 75 til 22 mill kr fra 2018 til 2019, dvs. en reduksjon 70%! Dette står i skarp kontrast til det innmeldte behovet på 100 mill kr årlig til dekkelegging og veioppmerking for å stoppe forfallet. Vi vil også satse ytterligere på innfartsparkering.

Fremskrittspartiet vil også opprettholde båtrotene Rekstern-Våge-Os, Askøysambandet og Ølen, Fjelbergøy/Borgundøy. Evt. Justeringer av båtrotetilbudet må vurderes som del av en samlet gjennomgang av fylkesøkonomien i 2019, ref. avsnittet over.

Opplæring og helse

Fremskrittspartiet vil satse videre på produksjonskoler, men er av den oppfatning at Hjeltnes ikke er rett sted. Vi registrerer også at det ikke er realistisk å hente ut et statlig tilskudd til Hjeltnes på 9 mill kr pr år slik flertallet i fylkestinget tidligere har forutsatt. Fremskrittspartiet vil derfor selge bygningene på Hjeltnes. Tilsvarende vil vi selge Manger folkehøyskole.

Vi ønsker også å videreføre arbeidet for høyere oppfylingsgrad i klassene i videregående skoler. P.t. er det 140 klasser som har lavere oppfylingsgrad enn 85%. Videre satser Fremskrittspartiet på ytterligere styrking av yrkesretta utdanning gjennom innkjøp av nytt utstyr og maskiner.

Fremskrittspartiet mener alle vgs-elever i Hordaland, uavhengig av om de velger et offentlig eller privat skoletilbud, må være del av vaksinasjonsprogrammet mot meningokokk. Dette er et folkehelseiltak som ikke bare kan forbeholdes elever i fylkeskommunens egne skoler. Effekten av vaksinasjonsprogrammet vil også bli svekket ved en slik avgrensning. FrP fremmer derfor et eget verbalforslag om at også elever i private videregående skoler skal være en del av vaksinasjonsprogrammet.

Kultur, idrett og regional utvikling

Fremskrittspartiet gjør bare mindre endringer på dette området for neste år, men signaliserer at også kulturfeltet må ta kostnadsreduksjoner i gjennomgangen vi skisserer i 2019. Nye tilskudd uten bindinger, som f.eks Sentralbadet Scenekunst, må vurderes spesielt.

Ordningen med fylkesmusikere avvikles og frigjorte midler overføres til en tilskuddspost for regionale private museumssamlinger, - spesielt rettet mot maritime samlinger.

Fyllingsdalen teater er et viktig kulturtilbud for barn og unge, og det avsettes midler til teateret. Tilsvarende økes tilskuddet til Museum Vest.

FrPs framlegg til endringer i driftsbudsjettet for 2019 går fram av tabellen under;

Udisponerte midler i fylkesrådmannens innstilling	-15 000
---	---------

Miljø og samferdsel

Inntekter reklame Bybane/Skyss	-30 000
Økt fylkesveivedlikehold - reasfaltering	50 000
Aktivt kontroll på kollektiv - flere betalene	-5 000
Ikke reduksjon i båtruter i 2019	4 000

Opplæring og helse

Ytterligere klasseoppfylling	-5 000
Avvikling Hjeltnes (1/2 årsvirkning)	-2 400
Pøbelprosjekt	500
Vaksinasjonsprogram også for elever i private vgs	200

Kultur, idrett og regional utvikling

Avvikle ordning med fylkesmusikere	-1 500
Tilskuddsordning regionale private samlinger, maritim	1 000
Fyllingsdalen teater	500
Museum Vest	500
Tilskudd HOG Energi	400

Sum (mindreforbruk)	-1 800
----------------------------	---------------

Investeringsbudsjettet

For Fremskrittspartiet er det viktig å styrke fagskolen og de videregående skolene med moderne maskiner og utstyr. Vi vil også trygge skoleveien og setter av midler til dette formålet.

Fremskrittspartiet vil også intensivere eiendomssalget, se eget verbalforslag B.

FrPs framlegg til endringer i investeringsbudsjettet for 2019 går fram av tabellen under;

Investeringer i utstyr og maskiner - VGS	5 000
Investeringer i utstyr og maskiner - Fagskole	5 000
Trygg skolevei - investeringer i mindre prosjekt	10 000
Pendlerparkering	10 000
Ikke investeringer Hjeltnes	-18 000
Salg av eiendom	-20 000
Sum	- 8000

Verbalforslag

FrP setter frem følgende verbalforslag som vi ønsker separat votering over ved behandling av budsjettet i fylkestinget.

A. Full gjennomgang av fylkesøkonomien

Hordaland fylkeskommune er i en alvorlig økonomisk situasjon året før sammenslåing med Sogn & Fjordane fylkeskommune til Vestland fylkeskommune fra 01.01.20.

Driftsbudsjettene til Hordaland fylkeskommune har en ubalanse på 350-400 mill kr pr år i økonomiplanperioden 2020-22. I hovedsak skyldes dette økte kostnader knytt til nye og høye miljøkrav for ferge drift og kollektivtransport. P.t. er det usikkerhet knyttet til justeringene i inntektssystemet for fylkeskommunene våren 2019, men det er grunn til å tro at fylkeskommunen må dekke en vesentlig del av ubalansen gjennom egne tiltak. I

Fylkestinget ber derfor fylkesrådmannen om å bruke 1.halvår 2019 til en full gjennomgang av alle tiltak i Hordaland som kan bidra til å bringe økonomien i Vestland fylkeskommune i balanse fra 2020.

Det er naturlig at prosjektleder for nye Vestland fylkeskommune får en overordnet koordineringsrolle i prosjektet, slik at vi får parallelle prosesser i begge fylker.

Alle tiltak som kan bedre balansen i driftsbudsjettene må vurderes (listen er ikke uttømmende);

- Strukturelle og organisatoriske tiltak
- Digitalisering og endrede arbeidsprosesser
- Nedbemanning (naturlig avgang, stillingsstopp, vakanser)
- Konkurransen som virkemiddel i tjenesteproduksjonen
- Gjennomgang av alle tilskuddsordninger
- Utsette enkeltinvesteringer / investeringsstopp for en periode
- Forlenget avdragstid på lån
- Salg av eiendommer og eiendeler som ikke fylkeskommunen benytter i tjenesteproduksjonen

Framlegg til vedtak:

Fylkestinget ber fylkesrådmannen om å bruke 1.halvår 2019 til en full gjennomgang av alle tiltak i Hordaland som kan bidra til å bringe økonomien i Vestland fylkeskommune i balanse fra 2020.

Fylkestinget oppfordrer fylkesrådmannen til å koordinere prosjektet med fylkesrådmannen i Sogn & Fjordane og prosjektleder for Vestland fylkeskommune.

B. Aktiv utvikling og salg av fylkeskommunale eiendommer

Hordaland fylkeskommune sitter på en rekke eiendommer som en ikke har planer om å bruke i egen tjenesteproduksjon. Eksempel på dette er eiendom v/Kysthospitalet i Hagavik (Os), Fana Gymnas, Hjeltnes vgs- Manger Folkehøyskole

Eiendommer, og evt. selskap, som fylkeskommunen ikke skal bruke til egen tjenesteproduksjon bør vurderes solgt. I enkelte tilfeller vil det være aktuelt å utvikle eiendommene for å maksimere verdiene før salg, f. eks. gjennom omregulering til bolig - eller næringsformål.

Fylkestinget ber på denne bakgrunn om å få seg forelagt en politisk sak med opplisting av eiendommer som er aktuelle for salg, og eventuelle tiltak for å utvikle eiendommene for salg.

Framlegg til vedtak;

Hordaland fylkesting ber fylkesrådmannen legge frem en samlet oversikt over eiendommer/selskap som ikke skal brukes i den fylkeskommunale tjenesteproduksjonen. Saken må inneholde beskrivelse av eiendommene, verdivurdering og eventuelle utviklingstiltak for å maksimere verdien før salg

C. Vaksinasjonsprogram også for elever i private videregående skoler

Fylkestinget mener alle vgs-elever i Hordaland, uavhengig av om de velger et offentlig eller privat skoletilbud, må være del av vaksinasjonsprogrammet mot meningokokk. Dette er et folkehelseiltak som ikke bare kan forbeholdes elever i fylkeskommunens egne skoler. Effekten av vaksinasjonsprogrammet vil også bli svekket ved en slik avgrensning.

Framlegg til vedtak;

Også elever i private videregående skal være en del av vaksinasjonsprogrammet for videregående skoler i Hordaland.»

Anne Beth Njærheim (V) sette fram slikt forslag til endringer:

Endring i driftsbudsjett – inntekster	2019	2020	2021	2022	Kommentar
Ikkje delegera havbruksfond	20,00				
Disposisjonsfond	15,00				
Redusert innsats handlingsprogram for innfartsparkering	0,70				
Innfartsparkering brukarbetalign	8,70				Halvtårseffekt. Verbalpunkt, døgnpris 10% av bygarasjen
Takst ferjer	9,00				2 kr i snitt. Går det med autopass-direktivet?
Auka skatteanslaget	-				Tar sjansen på auka skatteanslaget?
Reklameinntekter busskur, mm.	5,00				Venstre har gått inn for dette i flere år.
Sum	58,40				
Endring driftsbudsjett – utgifter	2019	2020	2021	2022	Kommentar
Kultur					
konsolidering av Bergen sjøfartsmuseum og museumvest	0,26				Underfinansiert i budsjettet
Kraftmuseum	0,10				Pluss 100.000,- for det er det dei ber om.

Det akademiske kvarter	0,10				Mistar Bergen ein del småkulturscenar som garage og chagalle, studentdugnad
Fyllingsdalen teater	0,05				
Bømlo teater	0,05				Begge teaterene her
Kristenretten	0,10				Må sjekka beløp og behov
Friluftsrådet vest	0,80				Styrka til plastoppyrdding
Bergen og omland friluftsråd	0,80				+++
Geopark sunnhordland/Moster	0,30	0,70			
Samferdsle					
Ølen fjellbergøy borgundøy	1,45				
Båtruta reksteren-våge-os	1,85				
Innfartsparkering					
Styrking vegvedlikehald av fylkesvegar	10,00				Tunneldirektivet som vårt forslag i 2018
Gratis buss frem til skulestart	1,00				1,0 mill etter svar 09.11
Takst frys på alle bussprisar	19,70				
Styrka ruteproduksjon i heile Hordaland	10,00				Styrking av ruteproduksjon i Hordaland for 2019, handlingsplan for kollektivtrafikk
Oppstart planarbeid gang- og sykkelveg i Litlabøvegen	0,40				
Klimaplan for Hordaland	5,00				
Ferje Valestrans Breistein	1,60				
Oppvekst og helse					10,37 i 2018, føreslått 10 i 2019
Manger Folkehøgskule	1,00				Er eigentleg eit kulturtiltak
Stord Folkehøgskule	0,20				200.000,- driftsstøtte, 300.000,- evt. Verbalpunkt eigarsida.
Helsesøstre	2,00				
Endring i høve til rådmannen sitt opprinnelige budsjett	56,76	0,70	-	-	
Endring driftsbudsjett – utgifter	2019	2020	2021	2022	Kommentar
Sum drift	1,64	0,70	-	-	
Endring investeringsbudsjett	2019	2020	2021	2022	
Sum endringar i høve til opprinneleg budsjett	-	-	-	-	
Effekt driftsbudsjett	-	-	-	-	

Verbalforslag:

- Fylkestinget ber om at det vert lagt fram ei sak på brukarbetaling på innfartsparkeringsplassane i Hordaland frå og med 1. august 2019.
- Fylkestinget ønskjer ikkje prioritera tiltaka for innfartsparkering i handlingsplan for innfartsparkering som går på å investera og etablera fleire innfartsparkeringsplassar innanfor ytre bomring i Bergen.
- Fylkestinget ber om at sykkelinnfartsparkeringsplassar vert prioritert innanfor bevilga ramma (600.000,- ned frå 1 200 000,-)
- Ferjeutgifter og belønningsordning for miljøtiltak
- Trafikksikker fylkeskommune
- Gangbar tettstad fokus

- Hordaland Fylkeskommune bevilger 200.000,- til driftsstøtte til Stord Folkehøgskule, og ønsker å gå i dialog med Stord Kommune og Atheno Prosjektutvikling AS om prosjektet, og ein eventuell inntreden og egenkapitalløyving på 300.000,-.
- sykkelbyen fleire kommunar blir dette stord, fjell, bergen ++

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag vart lagt til grunn for røystinga.

Njærheim sitt forslag fekk 1 røyst (V) og fall.

Søviknes sitt forslag fekk 2 røyster (Frp) og fall.

Bjørkly sitt forslag fekk 3 røyster (H) og fall.

Kvamme sitt forslag fekk 9 røyster (A, Sp, Krf og SV) og vart vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

	Inntekter	Utgifter
Rådmannen sitt budsjettframlegg vert vedteke med desse endringane		
KVA	2019	2019
Udisponert		
Udisponert i rådmannen sitt budsjettframlegg	-15 000 000	
ØKONOMI OG ORGANISASJON		
Konsulentbruk	-3 000 000	
Nedtrekk administrasjon generelt (Utsette planer og diverse, følges opp med verbalpunkt)	-5 000 000	
Driftsfinansiert investering	-25 300 000	
Utsatt tilbakebetaling, refusjoner fylkesveger	-6 000 000	
Redusert avdrag, lån	-29 000 000	
OPPLÆRING OG HELSE		
Manger folkehøgskule		600 000
Vilvite		500 000
Etter- og videreutdanning – omstilling med særskilt satsing på tiltak som kan sikra vaksne fagbrev		300 000
Havrom, fagskole		300 000
Ekstern spesialundervisning		2 100 000
Grunnfinansiering av skulane		9 000 000
Helsesenter for papirlause		300 000
Robin Hood-huset		200 000
Søkbar pott, utstyr yrkesfag		4 000 000
Skulefrukost		2 000 000
Helseforebygging, Meningekokkvaksine for alle for 1. og 2. klasse, omlegging slik at 1. klasse får årlig		3 000 000
MILJØ OG SAMFERDSEL		
Auka kollektivinntekter som følge av fleire reisande	-8 000 000	
Trygg skuleveg og punktutbetring søkbar pott (kvamsbrekko, Langhøyane, Matre bru (Kvinnherad) og hjertesone)		42 000 000
Auka ruteproduksjon på Bybanen/buss BERGEN (Følges opp med verbalpunkt)		10 000 000
Plastopprydning, søkbar pott		1 000 000
Gratis å ta med sykkel på båtutene (innenfor rammen)		

Gratis å reise kollektivt med born opp til 6 år		800 000
Takstfrys periodebillett barn (385 til 365)		500 000
Takstfrys periodebillett ungdom (385 til 365)		4 000 000
Reduksjon periodebillett student (frå 500 til 460)		3 700 000
Reduksjon periodebillett voksen (frå 830 til 780)		17 700 000
Barnebillett til 18år		1 800 000
Betre korrespondanse mellom buss, ferge og båt (Følges opp med verbalpunkt)		1 000 000
Vidareføring av sambandet Rekstern-Våge-Os		1 850 000
Energi Vestland		350 000
Askøybåten, ingen kutt i ruteavganger		1 500 000
Takstharmonisering Buss/Båt/Tog		3 000 000
Breistein Valestrand Prosjektstøtte elektrifisering		850 000
Kvandal-Utne, sommarrute vert oppretthalden		3 000 000
Økte billettkontroller skal dekkas innen budsjettammen (følges opp med verbalpunkt)	-7 000 000	
Auke dekkelegging		45 000 000
Båtrute Ølen		1 450 000
TANNHELSE		
Nedtrekk TK Vest/forskning (følges opp med verbalpunkt)	-1 000 000	
REGIONAL		
Næringsutvikling, fornybarsatsing, søkbare midlar (følges opp med verbalpunkt)		10 000 000
KULTUR OG IDRETT		
Ny tilskotsordning for regionale og nasjonale kulturminne (følges opp med verbalpunkt)	-800 000	
Espelend fangeleir		350 000
Bullahuset		200 000
Fjellberg gamle prestegard		250 000
Rosendal kammarmusikkfestival		300 000
Det akademiske kvarter		200 000
KODE		500 000
Fyllingsdalen teater		200 000
Hordaland kunstsenter	-350 000	
Bymuseet		500 000
Døvesenter		300 000
Moster amfi		100 000
Museum Vest - konsolidering		1 000 000
Fartøyvernkonsulent	-300 000	
Rafto		75 000
Kirkens SOS engangssum. Jubileumsgave 2019		40 000
Friluftsliv (følges opp med verbalpunkt)		150 000
Kup-midlar		100 000
Tilskot barne- og ungdomsorg		200 000
Tilskot til historielag		100 000
Vestnorsk kulturakademi		100 000
FFO		70 000

Statsraad Lemkuhl		1 300 000
Fellesfunksjoner		-
Redusert ekstraløyving (region)	-4 000 000	-
TOTALT	-104 750 000	177 835 000
INVESTERINGER		
Disponering overskot 2017	-3 085 341	
Konsesjonskraft	-10 000 000	
Havbruksfondet	-60 000 000	
TOTALT	-73 085 341	

Saksprotokoll i fylkestinget - 11.12.2018

Roald Kvamme (A) sette på vegne av A, KrF, Sp og SV fram slikt forslag:

Fylkesbudsjett 2019, Økonomiplan 2019-2022

Partia Ap, KrF, Sp og SV legg med dette fram endringar til rådmannen sitt budsjettframlegg for 2019.

Hordaland fylkeskommune har ein krevjande økonomisk situasjon og inntektene frå staten syner ein nedgang for andre året på rad. Budsjettforslaget er stramt og følgjer opp målsettinga om god økonomisk styring og auka nedbetaling av gjeld. Samstundes er det utfordringar innan alle tenesteområde som treng auka satsing og samarbeidspartia legg difor opp til ein forsiktig vekst på nokre utvalde tiltak. Samarbeidspartia legg fram endringar og omprioriteringar på rådmannen sit forslag til fylkesbudsjett på til saman 178 150 000 kr. Det er auka satsing på:

- Klima- og miljøtiltak, næringsutvikling og fornybarsatsing
- Styrka kollektivtilbod
- Opplæring og helse
- Trygge skuleveggar og vegvedlikehald
- Gode kulturtilbod

Endringane skal medverka til å nå regionale og nasjonale målsettingar og sikra gode føreseielege tenester til innbyggjarane. Fylkeskommunen skal vera ein pådrivar i arbeidet med å redusera klimagassutslepp i nært samarbeide med staten, kommunane, næringsliv, forskings- og utdanningsinstitusjonar og partane i arbeidslivet. Hordaland fylke si satsinga på elektrifisering av ferjene har hausta nasjonal og internasjonal merksemd og skapt store positive ringverknader for verftsindustrien og rederia.

Det mest effektive klimatiltaket er å få fleire til å reisa kollektivt. Rimelege reiser, utbygging av bybana og auka satsing på fleire buss- og baneavgangar har gjeve rekordvekst i talet på kollektivreisande i Hordaland. Auken syner at det no er nær 70 000 000 kollektivreisande i året. Det er innført nye takstsoner som gjer det svært rimeleg å reisa kollektivt i heile fylket. Fleirtalet i fylkestinget vil halda fram denne satsinga i neste års budsjett med nye kutt i prisane, auka rutetilbod og midlar til å sikra betre korrespondanse mellom båt og buss. Det vert skjerp krav om elektrifisering og bruk av fornybart drivstoff for bussparken og tilskot til elektrifisering av ferja Valestrand-Breistein.

Arbeidslivet er i stor omstilling noko som krev meir satsing på fleire områder. Vi treng meir ressursar til forskning og næringsutvikling. Tilbodet innan etter- og vidareutdanning må styrkjast. I tillegg må det leggjast betre til rette for digitalisering gjennom utbygging av breiband. Trass i desse utfordringane har stortinget gjort store kutt i verkemidla til omstillingsarbeidet.

Fylkestinget vil gjennom budsjettet styrkja rolla som regional utviklar og sikra tilskot til omstilling og utvikling av fornybare energiløysingar og grøn næringsutvikling gjennom øyremerka søkbare midlar.

For fyrste gong vert det dokumentert at fråfallet i den vidaregåande skulen går ned, dette er svært gledeleg. Fleire elevar fullfører vidaregåande utdanning, yrkesfaga styrkjer si rolle og det vert oppretta fleire lærekontraktar. Fleire av ungdomane som fell ut av utdanningsløpet tar imot tilbod om anna aktivitet, som ved Hyssingen produksjonsskule.

Produksjonsskuletilbodet skal det kommande året utvidast og etablerast i eit nytt tilrettelagt tilbod, på Hjeltnes i Ulvik. Målsettinga er at alle elevar som fell frå skal kontaktast og få tilbod om alternativt aktivitet. Dette målet er i ferd med å verta nådd.

Det er opna nye skular på Voss og Tertnes i Bergen og det er fullført store moderniseringsprosjekt ved Katedralskulen og Odda Vidaregåande skule. Bygging av ny vidaregåande skule i Åsane er starta opp og vert opna i 2020. Fylkestinget vil tilføre auka ressursar for å halda fram den gode utviklinga innan opplæring, gode helseførebbyggjande tiltak og sikra eit godt tannhelsetilbod i alle deler av fylket.

Grunnfinansieringa for skulane vert styrka. Det vert auka midlar til spesialundervisning, det vert også sett av ein søkbar pott til opplæringsmidlar for yrkesfag. Det helseførebbyggjande arbeidet vert styrka gjennom tilbod om meningokokk-vaksine for alle elevar i vidaregåande skulen. Det vellukka tilbodet om skulefrukost vert forsterka.

Trygge og framkommelege vegar med god standard er avgjerande for å sikra vekst og utvikling i alle deler av fylket. Fylkestinget vil gjennom budsjettet styrkja satsinga på trygge skulevegar, til vedlikehald og til dekkelegging. Fylkestinget er uroa over manglande løyvingar i statsbudsjettet til å styrkja vedlikehald, rassikring og fornying av fylkesvegnettet. I tillegg kjem det stor kostnadsvekst i drifta av ferje- og båtsamband. Fylkestinget vil ta initiativ til eit breitt samarbeida lokalt og nasjonalt for å påverka den nasjonale samferdselspolitikken slik at løyvingane til fylkesvegnettet vert betydeleg auka i åra som kjem.

Fylkestinget vil ta nye steg i arbeidet med å styrkja det friviljuge organisasjonslivet, idretten, kulturinstitusjonane og den profesjonelle scenekunsten. Det er gjort betydelege løft mellom anna med satsing på Hordaland teater, ny scene for Carte Blanche og idrettssatsinga gjennom Campus Bergen. Fylkestinget vil medverka til å sikra gode fritids- og idrettstilbod og eit breitt kulturtilbod i heile fylket. Det gode samarbeidet med dei profesjonelle institusjonane skal styrkjast og fylkeskommunen skal vera ein god samarbeidspartnar for heile det friviljuge organisasjonslivet.

Fylkestinget vil halda fram arbeidet med omstilling og fornying av fylkeskommunen i nært samarbeid med tilsette, tillitsvalde og samarbeidspartnarar. Sjukefråværet går ned og det skal framleis vera ei prioritert satsing. Arbeidet for meir likestilling og likeløn skal styrkjast og det skal leggjast til rette for at dei som ynskjer det skal få tilbod om auka stillingsprosent. Fylkeskommunen skal ha ein offensiv innkjøpspolitikk som set klare krav til leverandørar og samarbeidspartnarar, om klima og miljø, restriksjonar på bruk av innleie og til løns- og arbeidsvilkår i samsvar med det ein har i landsomfattande tariffavtalar.

Hordaland skal vera eit godt fylke å bu i for alle. Dette gjelder også for dei som fell utanfor det ordinære hjelpeapparatet og ikkje får grunnleggjande helsehjelp eller tilstrekkeleg med mat. Fylkestinget ser denne utfordringa og vil gjennom løyvingane i budsjettet anerkjenne det gode arbeidet som vert gjort av friviljuge helsearbeidarar gjennom «Helsehjelp for papirløse» og tilboda i regi av Robin Hood huset.

Budsjettet for 2019 og økonomiplanen 2020-2022 vil styrkja arbeidet med å skapa ei trygg og berekraftig utvikling og sikra gode tenestetilbod for innbyggjarane i eit førebyggjande og helsefremjande perspektiv.

Auka aktivitet og drift

Samferdsel

Trygg skuleveg og punktutbetring

Fylkestinget aukar løyvingane til vedlikehald og til mindre investeringar på vegnettet såkalla «punktutbetring» for å medverka til tryggare skulevegar og til meir satsing på samarbeidsprosjektet

«Hjertesone» saman med Trygg Trafikk og kommunane. I tillegg skal løyvinga gje oppstart for trafikksikringstiltak i Kvamsbrekka i Lindås, Langhøyane på Radøy og Matre bru i Kvinnherad.

Auka dekkelegging

Vedlikehaldsetterslepet og manglande midlar til asfaltering er svært utfordrande difor er det heilt naudsynt å auka tilskotet til asfaltering. Fylkestinget sine påplussingar vil gje betydeleg meir midlar til asfalt og sikra tryggare vegar for dei reisande.

Auke dekkelegging	45 000 000
Trygg skuleveg og punktutbetring, søkbar pott	42 000 000
	87 000 000

Kollektiv

Fylkestinget legg til rette for at fleire skal nytta kollektive reisemåtar gjennom auka ruteproduksjon på bybane, båt og buss. Det vert takstfrys på periodebillett barn, takstfrys på periodebillett ungdom, billigare periodebillett student, billigare periodebillett vaksne, gratis for born opp til 6 år - dette gjeld ikkje reiser med skuleskyss. Aldersgrensa for barnebillett vert auka til 18 år og prisen på periodekort for honnørreisande vert sett ned .

Båtsambanda Rekstern-Våge-Os og båtsambandet i Ølen vert vidareført og det vert ingen kutt i rutetilbodet Askøy-Bergen. Ferjetilbodet i Hordaland vert vidareført.

Kollektiv	
Auka ruteproduksjon på Bybanen/buss BERGEN	10 000 000
Gratis å reise kollektivt med born opp til 6 år	800 000
Takstfrys periodebillett barn (385 til 365)	500 000
Takstfrys periodebillett ungdom (385 til 365)	4 000 000
Reduksjon periodebillett student (frå 500 til 460)	3 700 000
Reduksjon periodebillett voksen (frå 830 til 780)	17 700 000
Reduksjon periodebillett honnør (50 % av voksen)	500 000
Barnebillett til 18år	1 800 000
Betre korrespondanse mellom buss, ferge og båt	1 000 000
Vidareføring av sambandet Rekstern-Våge-Os	1 850 000
Askøybåten, ingen kutt i ruteavganger	1 500 000
Takstharmonisering Buss/Båt/Tog	3 000 000
Kvandal-Utne, sommarrute vert oppretthalden	3 000 000
Båtrute Ølen	1 450 000
Total sum	50 800 000

Klima- og Miljø, næringsutvikling og fornybarsatsing

Regional utvikling og omstilling er ei sentral oppgåve for fylkeskommunen. Stortinget har kuttet dramatisk i overføringane til næringsutvikling og nyskaping. Dersom dette kuttet ikkje vert kompensert, vil det få store negative konsekvensar for omstilling og nyskaping i Hordaland. Samarbeidspartia løyver 10 000 000 millionar til dette arbeidet. Midlane skal fordelast etter søknad og nyttast til næringsutviklings prosjekter med fokus på fornybarsatsing, ei satsing som kan redusera klimautslepp og andre tiltak innan det «grøne» skiftet.

Plastoppyrdding i kystsona og vassdrag er eit viktig miljøtiltak. Dette har fått stor merksemd og skapt mykje engasjement. Fylkestinget vil følgja opp det gode arbeidet og set av ekstra midlar til dette formålet. Midlane vert fordelt etter same modell som i 2018.

Ferja mellom Breistein og Valestrand får eit tilskot til arbeidet med elektrifisering av ferja. Fylkestinget vil med dette uttrykkja støtte til det sterke engasjementet for å vidareutvikla og behalda dette ferjetilbodet.

Energi Vestland er namnet på eit nytt initiativ frå medlemsbedriftene i HOG energi. Målsettinga med det nye nettverket er å styrkja samarbeidet mellom kommunar, fylket, partane i arbeidslivet, forskings- og utdanningsinstitusjonar om energi- og fornybarsatsing.

Næringsutvikling, fornybarsatsing, søkbare midler	10 000 000
Plastoppyrdding	1 000 000
Breistein Valestrand Prosjektstøtte elektrifisering	850 000
Energi Vestland	350 000
Sum	12 200 000

Opplæring og helse

Dei gode arbeidet som vert utført i den vidaregåande skule og satsinga på førebyggjande helsetiltak har gjeve svært gode resultat. Fylkestinget vil gjennom auka tilskot leggja til rette for ei enda betre satsing i året som kjem. Det vert ei samla pakke til ulike formål på til saman 22 300 000.

Grunnfinansiering av den vidaregåande skulen vert styrka med 9 000 000 kr . Det har vore fleire år med streng prioritering og tilskotet vil medverka til eit styrka tilbod.

Utstyr til yrkesfag vert vidareført som ein søkbar pott på 4 000 000kr. Det er eit stort behov for oppgradering av opplæringsutstyr. Erfaringane er gode med eit søkbart tilskot, som vert fordelt etter behov.

Ekstern spesialundervisning får eit auka tilskot på 2 100 000 kr. Tilskotet skal sikra at alle som treng ekstra tilpassing av undervisninga, får eit godt tilbod.

Skulefrukost er etablert som tilbod på alle skular. Samarbeidspartia legg inn ekstra løyving for å sikra god kvalitet og styrking av tilbodet.

Meningokokkvaksine for alle elevar er eit førebyggjande helsetiltak som vert innført i 2019, tiltaket har ein kostnad på 3 000 000 kr. Ordninga skal omfatta alle elevar i den vidaregåande skulen. Tilbodet vert gjeve til elevar på alle trinn som ikkje har tatt vaksinen i 2019. Deretter får alle elevar dette tilbodet når dei starta i 1. klasse på vidaregåande skule.

For Manger folkehøgskule sikra fleirtalet vidare drift i 2019, skulen får auka tilskotet med 600 000. Dette sikrar eit tilbod som er svært viktig for musikk- og brassbandmiljøet i heile fylket.

Vil Vite får eit auka tilskot på 500 000 kr.

Fagbrev for vaksne skal verta tilbydd fleire -og samarbeidet med vaksenopplæringsorganisasjonane skal styrkast. Det er ei stor utfordring at mange vaksne ufaglærte arbeidstakarar ikkje har høve til å ta del i etter- og vidareutdanningstilbod. Gjennom betre tilrettelegging og nærare samarbeid med verksemdar og tilsette i privat og offentleg sektor, vil fleire kunna ta del i gode etter- og vidareutdanningstilbod. Fylkestinget vil setja av 300 000 til eit prosjekt som skal styrkja tilbodet innan etter- og vidareutdanning. Ein ynskjer i dette prosjektet å invitera partane i arbeidslivet og Vaksenopplæringsforbundet med i gjennomføringa.

Satsing på Havrom. Fagskulen i Hordaland får 300 000 ekstra til arbeidet med å utvikla nye studietilbod som skal tilby næringslivet ny kompetanse innan denne viktige sektoren.

Helsehjelp for papirlause er eit tilbod drive av friviljug helsepersonell. Dei gjev livsviktig helsehjelp til ei utsett gruppe som er utan formelle rettar, dei treng vår solidaritet og støtte.

Robin Hood Huset er også eit tilbod for utsette grupper og dei får ei løyving på 200 000

OPPLÆRING OG HELSE	
Grunnfinansiering av skulane	9 000 000
Søkbar pott, utstyr yrkesfag	4 000 000
Ekstern spesialundervisning	2 100 000
Skulefrukost	2 000 000
Meningokokkvaksine for alle for	3 000 000
Manger folkehøgskule	600 000
Vilvite	500 000
Etter- og viderutdanning – tiltak som kan sikra vaksne fagbrev	300 000
Havrom, tilskot til ny satsing for fagskoletilbod	300 000
Helsesenter for papirlause	300 000
Robin Hood-huset	200 000

Kultur

Eit godt budsjettforslag for kultur, idrett og det friviljuge organisasjonslivet vert styrka ytterlegare gjennom fylkestinget sine samla påplussingar med 5 850 000. I tillegg vert auka tilskot til Rafto, Kirkens SOS, FFO og til årlig minnemarkeringen for trafikkofer «Ettertankens dag» dekkja innanfor ordinær budsjetttramme for «Ymse tilskot».

Konsolidering Museum Vest og Bergen sjøfartsmuseum. Det er svært viktig med gode og hensiktsmessige museums-konsolideringar, og såleis gledeleg at museum vest og Bergen sjøfartsmuseum har gjort vedtak om konsolidering. Det blir lagt inn ei styrking til dette arbeidet på 1 million kroner. Fylkesrådmannen har foreslått 300.000 til ein fartøyvernkoordinator hos Museum vest. Denne summen vert trekt ut att, men om museet vil prioritera noko av auken slik er dette deira vurdering.

Kode og Bymuseet i Bergen. Vi er stolte over arbeidet musea i fylket vårt gjer, og gler oss over gode resultat med knappe rammer. Det er lagt inn ei styrking til både Kode og bymuseet i Bergen på 500.000 kroner.

Fyllingsdalen teater har i mange år vore ein regional talentutviklar innan teater, film og Circus. Gjennom sin eigen modell operera dei i skjæringspunktet mellom amatørfeltet og det profesjonelle, og gjer mange barn og unge ein unik arena for utfolding og læring. Det er lagt inn ei styrking på 200.000 for å bidra til å bygge opp under dette arbeidet.

Espeland Fangeleir, Bullahuset og Fjellberg gamle prestegard. I staden for å opprette ein ny tilskotsordning for regionale og nasjonale kulturminne siste året før fylkessamanslåinga vil Espeland Fangeleir, Bullahuset og Fjellberg gamle prestegard bli ståande i budsjettet. Nye og noverande tilskotsordningar må vurderast samla i den nye fylkeskommunen.

Rosendal kammermusikkfestival ved Baroniet i Rosendal er ein intimfestival som strekke seg over en langhelg i august månad. Festivalen starta opp i 2016 og er eit eksempel på eit vellukka samarbeid mellom profesjonelle og Baroniet som gjev gode synergjar til lokalt kulturliv. For å støtte opp om vidareutvikling av festivalen, bidrar fylket med kr. 300.000.

Det akademiske kvarter var i utgangspunktet støtta med 100.000 men teke ut av rådmannens framlegg. I staden vert tilskotet lagt inn att og auka til 200.000. I tillegg til å vera kulturhus for studentane er Det akademiske kvarter også nytta av svært mange andre i byen, med tilbod om eit vell av ulike konsertar, debattar og liknande. Dei er mellom anna ein viktig scene for artistar i startgropa.

Bergen Døvesenter (BDS) får eit tilskot på 300.000 kroner til. BDS har regionale funksjonar knytt til døvekulturen. Senteret arbeider aktivt både med kulturformidling, opplæring og med kulturelt mangfald. Det er difor naturleg å støtte BDS sitt arbeid inn imot og i det nye vestlandsfylket.

Riksjubileum for Kristenretten. Fylkestinget har tidlegare vedtatt å støtte opp om arbeidet med eit riksjubileum for 1000-årsjubileet for Kristenretten i 2024 på Moster amfi. Fylkesrådmannen har foreslått 100.000 kroner til dette i 2019. Dette blir styrka med ytterlegare 100.000 kroner slik at totalsum vert 200.000 kroner.

Vestnorsk kulturakademi på Voss er eit undervisningssenter og eit regionalt senter for kulturbasert næringsutvikling basert på handlingsboren kunnskap. Bygningssenteret ved Vestnorsk kulturakademi tek på seg oppdrag innan restaurering av bygg med kulturhistorisk verdi og vert støtta med kr. 100.000.

Stiftinga Statsraad Lehmkuhl har ei stor oppgåve i å sørge for at skipet er i god stand og godt rusta til dei aktivitetane som til ein kvar tid går føre seg. Det er høgt fokus på bærekraft og modernisering, mellom anna gjennom installasjon av batteri til bruk inn og ut frå kai. Store utgifter dei seinare år gjer at det blir løyva 1,3 millionar som ein eingongssum i 2019, i tillegg til ordinært driftstilskot.

Kup Midlar, barne- og ungdomsorganisasjonar og historielag. Fylkestinget fjerna nedtrekk i tilskot til Kup Midlar, barne- og ungdomsorganisasjonar og historielag. Desse vert lagt inn igjen.

Friluftsliv og fysisk aktivitet er viktig for å sikre god folkehelse. Fleirtalspartia ynskjer å styrkje folkehelsearbeidet ved å leggje tilhøve til rette for meir friluftsliv og aukar difor tilskotet til Friluftslivets ferdselsårer med 150 000.

KULTUR OG IDRETT	
Espeland fangeleir	350 000
Bullahuset	200 000
Fjellberg gamle prestegard	250 000
Rosendal kammermusikkfestival	300 000

Det akademiske kvarter	200 000
KODE	500 000
Fyllingsdalen teater	200 000
Bymuseet	500 000
Døvesenter	300 000
Moster amfi	100 000
Museum Vest - konsolidering	1 000 000
Friluftsliv (følges opp med verbalpunkt)	150 000
Kup-midlar	100 000
Tilskot barne- og ungdomsorg	200 000
Tilskot til historielag	100 000
Vestnorsk kulturakademi	100 000
Statsraad Lemkuhl	1 300 000
Total sum	5 850 000

Auka tilskot til Rafto, Kirkens SOS, FFO og til årlig minnemarkeringen for trafikkofer «Ettertankens dag» vert dekkja innanfor ordinær budsjetttramme for ymse tilskudd til saman 235 000 kr. Restsum i ordninga ber fylkestinget om at rådmannen lyser ut i januar 2019.

Ymse tilskot (auke innanfor avsett ramme)	
Rafto	75 000
Kirkens SOS engangssum. Jubileumsgave 2019	40 000
FFO	70 000
Minnemarkering, "Ettertankens dag"	50 000

Saldering

Det er henta 60 millionar frå Havbruksfondet desse midlane er ekstraordinære inntekter i 2018 og skal - gitt eit positivt driftsresultat, ikkje inngå i det ordinære driftsresultatet.

	2019
Udisponert i rådmannen sitt budsjettframlegg	-15 000 000
Konsulentbruk	-3 000 000
Nedtrekk administrasjon generelt	-5 000 000
Driftsfinansiert investering	-21 800 000
Redusert avdrag, lån	-29 000 000
Auka skatteanslag	-5 000 000

Auka kollektivinntekter som følge av fleire reisande	-8 000 000
Økte billettkontroller skal dekkas innan budsjettrammen	-7 000 000
Ny tilskotsordning for regionale og nasjonale kulturminne	-800 000
Hordaland kunstsenter	-350 000
Fartøyvernkonsulent	-300 000
Redusert ekstraløyving (region)	-4 000 000
Disponering overskot 2017	-3 085 000
Konsesjonskraft	-10 000 000
Disposisjonsfond (Havbruksfondet m.m.)	-65 815 000
Total sum	-178 150 000

Verbalpunkt

Disponering av overskot i 2018

Ved disponering av overskot for 2018 vil fylkestinget vurdere ytterlegare nedbetaling av gjeld utover handlingsregelen.

Kutt i klimautslepp og meir satsing på fornybar energi

Hordaland Fylkeskommune er føregangsfylke i overgangen til fossilfrie energiløysingar. Hordaland sine miljøkrav i buss- og ferjeandbod utløyser stor innovasjon i næringslivet, og det styrkjer Landet/Vestlandet sin verdsløiande posisjon i marin -fossilfri teknologi.

Fylkestinget ber fylkesrådmannen fremja ei sak om korleis Hordaland fylke som regional utviklingsaktør kan medverka til eit breitt samarbeid nasjonalt og lokalt med kommunar, næringsliv og interesseorganisasjonar om styrka finansiering av tiltak som kan gje reduksjon i klimautslepp gjennom auka bruk og produksjon av fornybar energi her under biogass, hydrogen.

Internasjonalt samarbeid og klimautfordringar

Hordaland fylkeskommune deltar i fleire internasjonale fora gjennom Nordsjøsam arbeidet og medlemskap i CPMR. Klimautfordringane og satsing på grøn teknologi og auka bruk av fornybar energi er sentrale satsingsområde i det internasjonale arbeidet og i ei rekkje andre samarbeidsprosjekt innan næringsutvikling og forskning som fylkeskommunen er involvert i. Fylkestinget ber fylkesrådmannen leggja fram ei sak på korleis ein kan styrkje samhandlinga mellom strategi for internasjonalt arbeid, regionalt forskingsfond og andre samarbeidsprosjektet knytte til eksempelvis miljøprosjektet, energisamarbeid og grøn næringsutvikling.

Kutt i klimagassutslepp frå oppdrettsanlegg

Fylkestinget ber om at det vert stilt krav om nullutslepp av klimagassar eller bruk av fornybart berekraftig drivstoff for alle nye anlegg.

Klimavenlege tenestereiser

Fylkestinget ser at tenestereiser med fly er ei kjelde til utslepp av klimagassar. Fylkestinget vil oppmoda politikarar og tilsette i fylkeskommunen til å nytta seg av tog på reiser til Oslo for å redusere talet på flyreiser. Videokonferansar bør og takast meir i bruk både av politikarar og tilsette.

Strekninga Vågsbotn - Klauvaneset

Trafikkbelastninga på strekninga Vågsbotn-Klauvaneset har fått eit omfang som skapar store køproblemer med aukande fåre for ulykker med personskader og tap av liv. Fylkestinget ber fylkesordføraren ta initiativ til eit møte med samferdselsdepartementet, SVV, Bergen kommune og kommunane i Nordhordland for å få fram konkrete løysingar som kan sikra raskare framdrift av planlegging og betring av vegen mellom Vågsbotn og Klauvaneset.

Nasjonal plan for satsing på fylkesvegane

Hordaland vil arbeide for at det vert utarbeidd ein heilskapleg, nasjonal plan, for opprusting og skredsikring av fylkesveggar med høg og middels skredfaktor. Planen må leggjast fram ved første rullering av NTP, med ei tidsramme for gjennomføring på 12 år. Hordaland Fylkeskommune skal ta initiativ til ei nasjonal samling for fylkeskommunar og interesseorganisasjonar der tema skal vera status og utfordringar for fylkesvegnettet etter reforma i 2010. Manglande ressursar til vedlikehald og fornying av fylkesvegnettet er ei nasjonal utfordring som må løysast gjennom ein nasjonal handlingsplan som vert finansiert med ekstraordinære midlar.

Gratis å ta med sykkel på båtsambanda

Fylkestinget ber Skyss leggja til rette for at det skal bli gratis og ta med sykkel på båt slik at det vert enklare å kombinera båtreise med bruk av sykkel.

Fritak for bompengar

Fylkestinget vil utgreia fritak/rabatt for bompengar for hydrogenbilar, utsleppsfrie varebilar og lastebilar. Det kan opprettast ein klimaklasse, det vil sei differensiert fritak for bioetanol- og biogass-, samt ladbare hybrid-lastebilar.

Oppfølging av samarbeidsprosjekt i Nordhordland

Samarbeidet mellom skulane og næringslivet i Nordhordland er historisk godt og Nordhordland Næringslag og Regionrådet er godt samkøyrd på å finna nye løysingar på utfordringar knytt til vidaregåande utdanning og fagopplæring. Regionen er i ferd med å få på plass eit prosjekt som skal gje elevar innan yrkesfag ein læreplassgaranti. Dette vi styrkja yrkesfaga og medverka til auka rekruttering av fagarbeidarar. Samarbeidet mellom næringsliv og vidaregåande skular vert tettare og meir av praksisopplæringa kan gjerast ute i verksemdene. Fleirtalspartia vil be fylkesrådmannen følgja opp samarbeidsprosjektet og at det vidare arbeidet med samarbeidsprosjektet vert kopla til arbeidet med planlegging av nye vidaregåande skular i regionen og at ein startar dette allereie i 2019.

Klasseoppfylling

For å sikre god ressursutnytting er det viktig med god klasseoppfylling. Normalt vil klassar med lågare oppfylling enn 85 % ikkje starta opp. Ap, Krf, Sp og SV meiner likevel at ein kan omgå oppfyllingskravet på 85 % dersom distriktspolitiske eller faglege høve ligg til rette for dette.

Fagopplæring

Fylkestinget ber om at Hordaland Fylkeskommune saman med opplæringskontora syta for at det vert gjennomført bedriftsbesøk tidleg i opplæringsperioden slik at eventuelle manglar knytt til arbeidsmiljø, lønn eller opplæringsplan kan rettast opp tidleg. Dette arbeidet kan koordinerast med partane i arbeidslivet, lærlingombodet, opplæringskontora og andre aktørar som har kontakt med lærebedriftene.

Samarbeid skule næringsliv

Fylkestinget ønskjer å vidareføra det gode samarbeidet ein har mellom skule og næringsliv, der ein kan utnytta opplæringsutstyr på ein betre måte og samarbeide om investeringar og innkjøp.

Heiltidskultur

Fylkestinget meiner at heile stillingar skal vera hovudregelen og vil at arbeidet med å auka talet på heile stillingar skal intensiverast. Fylkesrådmannen vert beden om å koma attende med sak.

	Inntekter	Utgifter
Rådmannen sitt budsjettframlegg vert vedteke med desse endringane		
Drift		
KVA	2019	2019
Udisponert		
Udisponert i rådmannen sitt budsjettframlegg	-15 000 000	
ØKONOMI OG ORGANISASJON		
Konsulentbruk	-3 000 000	

Nedtrekk administrasjon generelt (Utsette planer og diverse, følges opp med verbalpunkt)	-5 000 000	
Driftsfinansiert investering	-21 800 000	
Redusert avdrag, lån	-29 000 000	
Auka skatteanslag	-5 000 000	
OPPLÆRING OG HELSE		
Manger folkehøgskule		600 000
Vilvite		500 000
Etter- og viderutdanning – omstilling med særskilt satsing på tiltak som kan sikra voksne fagbrev		300 000
Havrom, fagskole		300 000
Ekstern spesialundervisning		2 100 000
Grunnfinansiering av skulane		9 000 000
Helsesenter for papirlause		300 000
Robin Hood-huset		200 000
Søkbar pott, utstyr yrkesfag		4 000 000
Skulefrukost		2 000 000
Helseforebygging, Meningekokkvaksine for alle for 1. og 2. klasse, omlegging slik at 1. klasse får årlig		3 000 000
MILJØ OG SAMFERDSEL		
Auka kollektivinntekter som følge av fleire reisande	-8 000 000	
Trygg skuleveg og punktutbetring søkbar pott (kvamsbrekko, Langhøyane, Matre bru (Kvinnherad) og hjertesone)		42 000 000
Auka ruteproduksjon på Bybanen/buss BERGEN (Følges opp med verbalpunkt)		10 000 000
Plastopprydning, søkbar pott		1 000 000
Gratis å ta med sykkel på båtutene (innenfor rammen)		
Gratis å reise kollektivt med born opp til 6 år		800 000
Takstfrys periodebillett barn (385 til 365)		500 000
Takstfrys periodebillett ungdom (385 til 365)		4 000 000
Reduksjon periodebillett student (frå 500 til 460)		3 700 000
Reduksjon periodebillett voksen (frå 830 til 780)		17 700 000
Reduksjon periodebillett honnør (50 % av voksen)		500 000
Barnebillett til 18år		1 800 000
Betre korrespondanse mellom buss, ferge og båt (Følges opp med verbalpunkt)		1 000 000
Vidareføring av sambandet Rekstern-Våge-Os		1 850 000
Energi Vestland		350 000
Askøybåten, ingen kutt i ruteavganger		1 500 000
Takstharmonisering Buss/Båt/Tog		3 000 000
Breistein Valestrand Prosjektstøtte elektrifisering		850 000
Kvandal-Utne, sommarrute vert oppretthalden		3 000 000
Økte billettcontroller skal dekkas innan budsjetttrammen (følges opp med verbalpunkt)	-7 000 000	
Auke dekkelegging		45 000 000
Båtrute Ølen		1 450 000
REGIONAL		
Næringsutvikling, fornybarsatsing, søkbare midler (følges opp med verbalpunkt)		10 000 000

KULTUR OG IDRETT		
Ny tilskotsordning for regionale og nasjonale kulturminne (følges opp med verbalpunkt)	-800 000	
Espeland fangeleir		350 000
Bullahuset		200 000
Fjellberg gamle prestegard		250 000
Rosendal kammermusikkfestival		300 000
Det akademiske kvarter		200 000
KODE		500 000
Fyllingsdalen teater		200 000
Hordaland kunstsenter	-350 000	
Bymuseet		500 000
Døvesenter		300 000
Moster amfi		100 000
Museum Vest - konsolidering		1 000 000
Fartøyvernkonsulent	-300 000	
Friluftsliv (følges opp med verbalpunkt)		150 000
Kup-midlar		100 000
Tilskot barne- og ungdomsorg		200 000
Tilskot til historielag		100 000
Vestnorsk kulturakademi		100 000
Statsraad Lemkuhl		1 300 000
Fellesfunksjoner		
Redusert ekstraløyving (region)	-4 000 000	
Disponering overskot 2017	-3 085 000	
Konsesjonskraft	-10 000 000	
Disposisjonsfond (Havbruksfondet m.m.)	-65 815 000	
TOTALT	-178 150 000	178 150 000

INVESTERINGER		
Utsatt tilbakebetaling, refusjoner fylkesveger		-6 000 000
Overført frå driftsbudsjettet	-21 800 000	
Bruk av fond (havbruksfond)	-40 000 000	
Lån	55 800 000	
TOTALT	-6 000 000	-6 000 000

Ymse tilskot (auke innanfor avsett ramme)		
Rafto		75 000
Kirkens SOS engangssum. Jubileumsgave 2019		40 000
FFO		70 000

Minnemarkering, ettertankens dag		50 000
----------------------------------	--	--------

Silja Ekeland Bjørkly (H) sette fram slikt forslag:

Fylkestinget vedtar fylkesrådmannens forslag til til budsjett med slike endringer:

Driftsbudsjett	Økte kostander/reduuerte inn.	Reduserte kostander/økte inn.
Udisponert		
Fylkesutvalget		
Effektivisering administrasjon		10 000 000
Tilbakestille natt-takst		10 000 000
By/kollektiv reklame		5 000 000
Effektivisering og administrasjon skolesektor		5 000 000
Ufordelte løyvinger		15 000 000
Redusere reisevirksomhet/mer bruk av videokonferanse		2 000 000
Mindre konsulenter		3 000 000
Opplæring og helse		
Økning til 6% egenandel under tannhelse		1 500 000
Skoleskipet Gann		500 000
TK Vest		1 000 000
Manger folkehøyskole	900 000	
Meningkokkvaksine for elever i vgs	5 000 000	
Reduksjon skolefrokost		6 500 000
Hjeltnes (halvtårsvirkning)		2 400 000
Helsesøstre – prosjekt med kommunene	3 000 000	
VilVite	500 000	
Sommerskolen	500 000	
Fagskolen utstyr	1 000 000	
Samferdsel		
Effektivisering drift samferdsel		1 000 000
Rekstern-Våge-Os, ikke nedlegge ruten	1 850 000	
Innfartsparkering	5 000 000	
Dekkelegging	68 250 000	
Generell styrking av kollektivtiltak	28 000 000	
Kaianlegg		18 200 000
Billettkontroll	2 000 000	
Økte kollektivinntekter som følge av flere reisende		4 000 000
Kultur og idrett		
Bokbåten		500 000
Cornerteateret		500 000
Det akademiske kvarter	200 000	

Kunstnerstipend		200 000
Skrivekunst akademiet		300 000
Vestlandsutstillingen og visp		300 000
Hordaland kunstsenter		200 000
Espeland fangeleir	400 000	
Driftstilskudd til regionale kulturminner		200 000
Bymuseumene	700 000	
Regional utvikling		
Havbruksfond		20 000 000
Investeringsbudsjett		
Konsesjonskraftmidler		10 000 000
Investering i kaianlegg	18 200 000	
Investering Hjeltnes		18 200 000
	135 500 000	135 500 000

Verbalforslag

Gjennomgang av rutiner for ikke betalte skolebøker

Gå i dialog med eksterne aktører med tanke på å vurdere alternativ driftsform for Manger fhs.

Ønsker en gjennomgang av lovpålagte og ikke-lovpålagte oppgaver innenfor kultursektoren.

Prioritere flere avganger og ekspressruter innenfor kollektivtrafikken.

Prioritere kulturtiltak rettet mot barn og unge.

Vurdere innføring av sentrumstakst i Bergen.

Terje Søviknes (Frp) sette fram slikt forslag:

Hordaland fylkeskommune

Budsjett 2019 Økonomiplan 2019-22

Innledning

Fremskrittspartiet sitt budsjett har utgangspunkt i fylkesrådmannens framlegg til Budsjett 2019 og Økonomiplan 2019-22. I løpet av denne valgperioden har Hordaland fylkeskommune pådratt seg betydelig økte kostnader, og dermed mistet økonomisk handlingsfrihet.

Fremskrittspartiet legger til grunn at fylkeskommunen har en anstrengt økonomi, og tar hensyn til dette i vårt framlegg til 2019-budsjett. Det er derfor bare gjort mindre endringer i drift- og investeringsbudsjettet for 2019.

Den store utfordringen ligger i økonomiplanperioden 2020-22. Fylkesrådmannen peker på en underdekning i driftsbudsjettet på 350-400 mill kr pr år i perioden, - hovedsakelig knyttet til økte kostnader knyttet til ferge drift og kollektivtilbud. Dette skaper store utfordringer knytt til etableringen av Vestland fylkeskommune fra 01.01.20.

Fremskrittspartiet mener 1.halvår 2019 bør brukes til en full gjennomgang av alle tiltak som kan bringe økonomien i Vestland fylkeskommune i balanse fra 2020, se verbalforslag A. Prosjektleder for nye Vestland fylkeskommune må koordinere denne gjennomgangen med de to fylkesrådmennene slik at grunnlaget for budsjettprosessen 2020 blir best mulig.

Driftsbudsjettet Miljø og samferdsel

Fremskrittspartiet vil benytte inntekspotensialet som ligger i reklame knytt til kollektivtrafikken. I dag er det vanlig med reklame i samfunnet, - både i ulike medier og i det offentlige rom. Hordaland fylkeskommune er ikke i en økonomisk posisjon som tilsier at vi kan si nei til denne inntektsmuligheten.

Fremskrittspartiet tar innover seg etterslepet på fylkesveivedlikeholdet, og setter av ekstra midler til asfaltering. Slik fylkesrådmannens budsjett er presentert vil midler til dekkelegging på fylkesvei gå fra 75 til 22 mill kr fra 2018 til 2019, dvs. en reduksjon 70%! Dette står i skarp kontrast til det innmeldte behovet på 100 mill kr årlig til dekkelegging og veioppmerking for å stoppe forfallet. Vi vil også satse ytterligere på innfartsparkering.

Fremskrittspartiet vil også opprettholde båtrotene Rekstern-Våge-Os, Askøysambandet og Ølen, Fjelbergøy/Borgundøy. Evt. Justeringer av båtrotetilbudet må vurderes som del av en samlet gjennomgang av fylkesøkonomien i 2019, ref. avsnittet over.

Opplæring og helse

Fremskrittspartiet vil satse videre på produksjonsskoler, men er av den oppfatning at Hjeltnes ikke er rett sted. Vi registrerer også at det ikke er realistisk å hente ut et statlig tilskudd til Hjeltnes på 9 mill kr pr år slik flertallet i fylkestinget tidligere har forutsatt. Fremskrittspartiet vil derfor selge bygningene på Hjeltnes. Tilsvarende vil vi selge Manger folkehøyskole.

Vi ønsker også å videreføre arbeidet for høyere oppfylingsgrad i klassene i videregående skoler. P.t. er det 140 klasser som har lavere oppfylingsgrad enn 85%. Videre satser Fremskrittspartiet på ytterligere styrking av yrkesretta utdanning gjennom innkjøp av nytt utstyr og maskiner.

Fremskrittspartiet mener alle vgs-elever i Hordaland, uavhengig av om de velger et offentlig eller privat skoletilbud, må være del av vaksinasjonsprogrammet mot meningokokk. Dette er et folkehelseiltak som ikke bare kan forbeholdes elever i fylkeskommunens egne skoler. Effekten av vaksinasjonsprogrammet vil også bli svekket ved en slik avgrensing. FrP fremmer derfor et eget verbalforslag om at også elever i private videregående skoler skal være en del av vaksinasjonsprogrammet.

Kultur, idrett og regional utvikling

Fremskrittspartiet gjør bare mindre endringer på dette området for neste år, men signaliserer at også kulturfeltet må ta kostnadsreduksjoner i gjennomgangen vi skisserer i 2019. Nye tilskudd uten bindinger, som f.eks Sentralbadet Scenekunst, må vurderes spesielt.

Ordningen med fylkesmusikere avvikles og frigjorte midler overføres til en tilskuddspost for regionale private museumssamlinger, - spesielt rettet mot maritime samlinger.

Fyllingsdalen teater er et viktig kulturtilbud for barn og unge, og det avsettes midler til teateret. Tilsvarende økes tilskuddet til Museum Vest.

FrPs framlegg til endringer i driftsbudsjettet for 2019 går fram av tabellen under;

Udisponerte midler i fylkesrådmannens innstilling	-15 000
Økte konsesjonskraftinntekter	-5 000

Miljø og samferdsel

Inntekter reklame Bybane/Skyss	-30 000
Økt fylkesveivedlikehold - reasfaltering	50 000
Aktivt kontroll på kollektiv - flere betalene	-5 000
Ikke reduksjon i båttruter i 2019	4 000

Opplæring og helse

Ytterligere klasseoppfylling	-5 000
Avvikling Hjeltnes (1/2 årsvirkning)	-2 400
Pøbelprosjekt	500
Vaksinasjon også i private vgs.	200
Avsatt buffer OPHE klasseoppfylling distrikt	5 000

Kultur, idrett og regional utvikling

Avvikle ordning med fylkesmusikere	-1 500
Tilskuddsordning private samlinger, maritim	1 000
Fyllingsdalen teater	500
Museum Vest	500
Tilskudd HOG Energi	400

Sum (mindreforbruk) -1 800

Investeringsbudsjettet

For Fremskrittspartiet er det viktig å styrke fagskolen og de videregående skolene med moderne maskiner og utstyr. Vi vil også trygge skoleveien og setter av midler til dette formålet. Fremskrittspartiet vil også intensivere eiendomssalget, se eget verbalforslag B.

FrPs framlegg til endringer i investeringsbudsjettet for 2019 går fram av tabellen under;

Investeringer i utstyr og maskiner - VGS	5 000
Investeringer i utstyr og maskiner - Fagskole	5 000
Trygg skolevei - investeringer i mindre prosjekt	10 000
Pendlerparkering	10 000
Ikke investeringer Hjeltnes	-18 000
Salg av eiendom	-20 000
Sum	- 8000

Verbalforslag

FrP setter frem følgende verbalforslag som vi ønsker separat votering over ved behandling av budsjettet i fylkestinget.

D. Full gjennomgang av fylkesøkonomien

Hordaland fylkeskommune er i en alvorlig økonomisk situasjon året før sammenslåing med Sogn & Fjordane fylkeskommune til Vestland fylkeskommune fra 01.01.20. Driftsbudsjettene til Hordaland fylkeskommune har en ubalanse på 350-400 mill kr pr år i økonomiplanperioden 2020-22. I hovedsak skyldes dette økte kostnader knytt til nye og høye miljøkrav for fergedrift og kollektivtransport. P.t. er det usikkerhet knyttet til justeringene i inntektssystemet for fylkeskommunene våren 2019, men det er grunn til å tro at fylkeskommunen må dekke en vesentlig del av ubalansen gjennom egne tiltak. I Fylkestinget ber derfor fylkesrådmannen om å bruke 1.halvår 2019 til en full gjennomgang av alle tiltak i Hordaland som kan bidra til å bringe økonomien i Vestland fylkeskommune i balanse fra 2020.

Det er naturlig at prosjektleder for nye Vestland fylkeskommune får en overordnet koordineringsrolle i prosjektet, slik at vi får parallelle prosesser i begge fylker. Alle tiltak som kan bedre balansen i driftsbudsjettene må vurderes (listen er ikke uttømmende);

- Strukturelle og organisatoriske tiltak
- Digitalisering og endrede arbeidsprosesser
- Nedbemanning (naturlig avgang, stillingsstopp, vakanser)
- Konkurransen som virkemiddel i tjenesteproduksjonen
- Gjennomgang av alle tilskuddsordninger
- Utsette enkeltinvesteringer / investeringsstopp for en periode
- Forlenget avdragstid på lån
- Salg av eiendommer og eiendeler som ikke fylkeskommunen benytter i tjenesteproduksjonen

Framlegg til vedtak;

Fylkestinget ber fylkesrådmannen om å bruke 1.halvår 2019 til en full gjennomgang av alle tiltak i Hordaland som kan bidra til å bringe økonomien Vestland fylkeskommune i balanse fra 2020.

Fylkestinget oppfordrer fylkesrådmannen til å koordinere prosjektet med fylkesrådmannen i Sogn & Fjordane og prosjektleder for Vestland fylkeskommune.

E. Aktiv utvikling og salg av fylkeskommunale eiendommer

Hordaland fylkeskommune sitter på en rekke eiendommer som en ikke har planer om å bruke i egen tjenesteproduksjon. Eksempel på dette er eiendom v/Kysthospitalet i Hagavik (Os), Fana Gymnas, Hjeltnes vgs- Manger Folkehøyskole

Eiendommer, og evt. selskap, som fylkeskommunen ikke skal bruke til egen tjenesteproduksjon bør vurderes solgt. I enkelte tilfeller vil det være aktuelt å utvikle eiendommene for å maksimere verdiene før salg, f. eks. gjennom omregulering til bolig - eller næringsformål.

Fylkestinget ber på denne bakgrunn om å få seg forelagt en politisk sak med opplisting av eiendommer som er aktuelle for salg, og eventuelle tiltak for å utvikle eiendommene for salg.

Framlegg til vedtak;

Hordaland fylkesting ber fylkesrådmannen legge frem en samlet oversikt over eiendommer/selskap som ikke skal brukes i den fylkeskommunale tjenesteproduksjonen. Saken må inneholde beskrivelse av eiendommene, verdivurdering og eventuelle utviklingstiltak for å maksimere verdien før salg

F. Vaksinasjonsprogram også for elever i private videregående skoler

Fylkestinget mener alle vgs-elever i Hordaland, uavhengig av om de velger et offentlig eller privat skoletilbud, må være del av vaksinasjonsprogrammet mot meningokokk. Dette er et folkehelseiltak som ikke bare kan forbeholdes elever i fylkeskommunens egne skoler. Effekten av vaksinasjonsprogrammet vil også bli svekket ved en slik avgrensning.

Framlegg til vedtak;

Også elever i private videregående skal være en del av vaksinasjonsprogrammet for videregående skoler i Hordaland.

Geir Kjell Andersland (V) sette fram slikt forslag:

Budsjett Venstre 2019:

Fylkestinget vedtek fylkesrådmannen sitt forslag til budsjett med slike endringer:

Verbalforslag

1. Regionreform

Føremålet med regionreform er å oppnå meir folkevald styring og desentralisering av makt. Venstre vil arbeide aktivt for at fleire oppgaver og ressursar vert overført frå staten.

2: Fyllingsdalen Teater/Bømlo Teater

Fyllingsdalen teater og Bømlo teater er viktige teater og kulturtilbod til born - og unge i ulike deler av Hordaland. Bømlo teater vil og ha ei viktig rolle i markeringa av 1000 års jubileet 2024 på Moster.

3: Sentralbadet

Fylkestinget understreker betydninga og nødvendigheten av å sikre Carte Blanche og BIT Teatergarasjen hensiktsmessige lokaler til sin fremragende kunstneriske virksomhet med fortsatt base i Bergen/Hordaland.

Fylkestinget anmoder fylkesrådmannen om aktivt og følge videre opp, og helst styrke, HF sitt medansvar for å realisere Sentralbadet prosjektet som skal løse de to kunstinstitusjonene sine prekere husnød.

4. Moster 2024

Fylkestinget vil aktivt støtte opp om markering for innføring av kristenretten i Norge, på Moster 2024.

5. Den kulturelle skulesekken og spaserstokken

Fylkestinget vil auke nynorsk produksjon i Den kulturelle skulesekken og den kulturelle spaserstokken

6. Skulestruktur

Fylkestinget vil sikre at skulestrukturen i Vestland fylke framleis er desentralisert

7. Nynorsk

Fylkestinget ynskjer å utvikle pilotprosjekt for nynorsk formidling i vidaregåande skule

8. Manger Folkehøgskule

Fylkestinget ynskjer å oppretthalde Manger folkehøgskule som eit senter for korpsmusikk

9. Skulehelsetenesta

Fylkestinget ynskjer å gje bidrag til kommunane slik at den kommunale skulehelsetenesta vert utvida i vidaregåande skule.

10. Folkehelse

Fylkestinget vil følge opp det nasjonale programmet - Program for folkehelse i kommunane - og inkludere heile Vestland fylket i programmet

11. Klimaplan for Hordaland

Venstre ønskjer å styrka klimaplan for Hordaland med ytterligere 5 mill, då menneskeskapte klimautfordringar og tap av natur og artsmangfald er vår tids største utfordring.

12. Friluftsråd

Fylkestinget meiner at marin forsøpling og plast i havet er ein av vår tids største utfordringar- Fylkestinget ønskjer å bidra til ein stor auke i oppryddinga av kysten vår, gjennom styrka bidrag til våre to friluftsråd.

13. Nullutslepp

Fortsatt jobbe mot statlege myndigheter for at dei skal ta større del av det økonomiske ansvaret for krav om nullutslipp i ferje - og hurtigbåtflåten. Kriteriene for kompensasjon for båtruter må gjennomgå, slik at fylker med hurtigbåtruter kan oppretthalde desse.

14. Trafikksikker fylkeskommune

Det må være eit mål at Hordaland fylkeskommune startar ein prosess som fører til at fylkeskommunen vert godkjent som trafikksikker kommune innan utgangen av 2019.

15. Innfartsparkering

Fylkestinget ber om at det vert lagt fram ei sak på brukarbetaling på innfartsparkeringsplassane i Hordaland frå og med 1. august 2019. Fylkestinget ønskjer å prioritera vidare utbygging av innfartsparkering for sykkel.

16. Sykkelby - og bygder

Fylkestinget ønsker at flere kommunar vert sykkelby og -bygder, og ber om at det vert lagt fram ei sak om fordelsprogram av at flere kommunar vel satsa.

Endring driftsbudsjett	Inntekter	Utgifter
havbruksfond	20,00	
disposisjonsfond	15,00	
reduisert innsats handlingsprogram for innfartsparkering	0,70	
Innfartsparkering brukarbetaling	8,70	
Konsesjonskraft	4,00	
Auka skatteanslaget	5,00	
Reklameinntekter bussskur, mm	5,00	
Sum	58,40	
Endring driftsbudsjett		
Kultur		
konsolidering av bergen sjøfartsmuseum og museumvest		0,26
kraftmuseum		0,10
det akademiske kvarter		0,10
fyllingsdalen teater		0,05
bømlo teater		0,05
kristenretten		0,10
friluftsrådet vest		0,80
bergen og omland friluftsråd		0,80
geopark sunnhordland/Moster		0,30
Samferdsle		
ølen fjellbergøy borgundøy		1,45
båtruta reksteren våge os		1,85
innfartsparkering		
styrking vegvedlikehald av fylkesvegar		10,00
gratis buss fram til skulestart		1,00

Takst frys på alle bussprisar		19,70
styrka ruteproduksjon i heile Hordaland		10,00
Oppstart Planarbeid Gang- og sykkelveg Litlabøvegen		0,40
klimaplan for hordaland		5,00
Ferje Valestrand Breistein		0,85
Oppvekst og helse		
Manger Folkehøgskule		1,00
Helsesenter for papirløse		0,29
helsesøstre		2,00
Nedtrekk TK Vest/forskning	1,0	
Helseforebygging, Meningekokkvaksine for alle for 1. og 2. klasse, omlegging slik at 1. klasse får årlig		3,30
Endring i høve rådmannen sitt oppr. budsjett	1,00	59,40
Endring driftsbudsjett	Inntekter	Utgifter
Sum drift	59,40	59,40

Oppvekst og helse		
Manger Folkehøgskule		1,00
helsesøstre		2,00
Nedtrekk TK Vest/forskning	1,0	
Helseforebygging, Meningekokkvaksine for alle for 1. og 2. klasse, omlegging slik at 1. klasse får årlig		3,30
Helsesenter for papirløse		0,29
Endring driftsbudsjett	Inntekter	Utgifter
Sum drift	59,40	59,40

Natalia Golis (MDG) sette fram slikt forslag:

Budsjettframlegg 2019 frå MDG: Eit berekraftig Hordaland

BRUK AV HAVBRUKSFOND	
Trafikksikringstiltak, fylkesveier	10.000.000

Reksteren-Våge-Os. Opprettholde ruten.	1.850.000
Kartlegging av biologisk mangfold Hordaland	3.000.000
Prosjektstøtte nullutslippsferge Breistein Valestrand	850.000
Vaksinasjonsprogram for 1. og 2. klasse	3.300.000
Opprydding av plast, søkbar pott	1.000.000
SUM ENGANGSBRUK, HAVBRUKSFOND	20.000.000
Bruk av havbruksfond, ordinær drift	1.650.000
Resterende avsetning havbruksfond til delfinansiering miljøopprusting ferjekaier	38.350.000
INNETEKTER DRIFT	
Redusert avsetning til disposisjonsfond	15.000.000
Bruk av havbruksfond	1.650.000
Auka kollektivinntekter pga. flere reisende	8.000.000
TOTALE INNETEKTER DRIFT	24.650.000
MILJØ OG MOBILITET	
Takstfrys periodebillett barn (385 til 365)	500.000
Takstfrys periodebillett ungdom (385 til 365)	4.000.000
Reduksjon periodebillett student	2.000.000
Reduksjon periodebillett voksen	10.000.000
Gratis kollektivreiser t.o.m. fylte 6 år	1.000.000
Sum kollektivsatsing	17.500.000
Felles sykkel-kontor for HFK/Bergen (se verbalpunkt)	3.500.000
Samkjøringsprosjekt	100.000
Reksteren-Våge-Os. Opprettholde ruten.	1.850.000
SUM MILJØ OG MOBILITET	22.950.000
KULTUR, IDRETT, REGIONAL UTVIKLING	
Opprette pris for Grønn innovasjon	100.000
Ålmenne kulturvernforemål	300.000
Auka pott, Klimaplanen	1.000.000
Søkbar støtte til demokratiske miljøorg.	300.000
SUM KURE	1.700.000
SUM AUKA UTGIFTER, ORDINÆR DRIFT	24.650.000

Verbal del - budsjett 2019:

De Grønne vil at fylkeskommunene skal være klimapådrivere for næringsliv, kommuner og innbyggere. Nye Vestland skal, på lik linje med landets øvrige fylkeskommuner og kommuner, gjennomføre **historiens aller største samfunnsomstilling**, fra fossilsamfunnet til fornybarsamfunnet, fra utslippssamfunnet til nullutslippssamfunnet.

Vi skal jobbe målrettet for å nå FN sine bærekraftsmål, som fylkestinget har forpliktet seg til. Samtidig skal vi sikre gode indikatorer og målemetoder for å kunne se resultater og måle oss selv. Dette vil kreve kompetanse og ressurser. Vi ønsker at det i alle saksfremlegg skal gå tydelig frem hvilke relevante bærekraftsmål saken underbygger.

Vi har en enorm klima- og miljøkrise å løse. Vi er på full fart mot den sjette masseutryddelsen i klodens historie, og også i Norge taper vi nye arter hvert år. Dårlig arealforvaltning er hovedtrusselen mot naturen. At arealer blir spist opp av infrastruktur i populære områder gjør i tillegg at vi sliter med luftkvalitet, støy og tap av grønne lunger og viktige rekreasjonsområder.

Verdens klimagassutslipp må halveres de neste tolv årene. Men realiteten er at utslippene øker fortsatt kraftig. Og sannheten er at vi i denne delen av verden må kutte mer enn andre land som slipper ut mindre.

For å klare å stoppe global oppvarmingen på 1,5 grader og unngå enda mer dramatiske konsekvenser må vi gjennom en omstilling som ikke har skjedd tidligere i verdenshistorien. Denne kursendringen må skje i kommunene og fylkene som sitter med lokalkunnskap og er best rigget for faktisk å gjennomføre de nødvendige tiltakene, hvis de får ansvar og myndighet.

Et bærekraftig Hordaland og Vestland er viktig for vår fremtidige velferd.

Fylket må bli effektivt og bærekraftig, med nullutslipp som mål, og med en sterk næringsutvikling innen rammen av kultur-, natur- og miljøkrav som sikrer hovedmålet: høy livskvalitet for innbyggerne.

Grøn omstilling, god regional utvikling og oppfylging av klimamålene skal være overskriftene for og førende for alt Hordaland og Vestland gjør av endringer og satsninger fremover.

Den urovekkende gjeldsgraden til fylkeskommunen er nest-størst i landet og det er en felles oppgave for alle partiene på fylkestinget å sørge for at graden av lånegjeld ikke overstiger det fylkeskommunen kan håndtere i fremtiden. Dette innebærer at vi ikke kan gjøre videre av større investeringer i årene som kommer.

Mer enn noen gang handler fylkespolitikken i Hordaland om å prioritere. Da må de store globale utfordringene - blant dem klimakrisen - være en del av grunnlaget for den politiske styringen. Det er i våre egne nærmiljø, våre egne kommuner og også i vårt eget fylke at vi må legge grunnlaget for en grønn og bærekraftig fremtid.

BRUK AV HAVBRUKSFOND:

Vi De Grønne omdisponerer litt over 20 mill. av midlene fra Havbruksfondet. Dette er "engangsmidler" som vi anser som problematisk å ta inn i driften, både direkte, og indirekte, ved å omdisponere overføringer fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet.

Vi bruker derfor kun 1,65 millioner av fondet i den ordinære driften, mens de øvrige tiltakene er engangstiltak. De resterende pengene fra Havbruksfondet bruker vi, som fylkesrådmannen, til delfinansiering av opprustning av ferjekaier. Vi sikrer samtidig at overføringene til investeringsbudsjettet er det samme som i rådmannens forslag.

Regional planlegging

Fylkeskommunens viktigste funksjon må være å sikre en samordnet og bærekraftig arealbruk. Denne myndigheten må forsterkes sammenlignet med i dag.

Vill natur og artsmangfold utgjør en del av vårt felles og uerstattelige nasjonale og globale livsgrunnlag. Arealer og leveområder er en ikke-fornybar kilde til helse, artsmangfold, biologisk mangfold, matproduksjon og et godt liv. For å ta vare på natur, utrydningstruet arter og verneområder trengs både spesialkunnskap og evne til å se naturen i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv.

De Grønne understreker at Hordaland og fremtidige Vestland sine **regionale planer** må styrkes og at regionale planbestemmelser må tas i bruk som et virkemiddel for en langt større bredde av temaer enn i dag. Planbestemmelser er godt egnet til å sikre viktige kultur-, folkehelse- landbruks-, miljø- og naturverdier samt nasjonale målsetninger innen by- og tettstedsutvikling, klima og transport. For å

sikre dette kan man ikke tappe de menneskelige ressursene eller fagmiljøene som Hordaland har bygget opp over tid.

Derfor prioriterer De Grønne ikke å redusere i de regionale administrative utgiftene, men heller bidra til å sikre kontinuitet og dyktige fagmiljø for å løse disse utfordringene inni i neste planperiode.

Naturvern

Hele vår eksistens hviler på naturen sin bærekraft. Menneskelig påvirkning gjør i dag sitt til at plante-, fiske-, og dyrearter er truet verden over. Her i Norge er tusenvis av arter rødlistet, og de inngrepsfrie områdene har skrumpet inn. Men mennesket er avhengige av naturen rundt oss, og naturen har også en egenverdi utover nytteverdien for oss mennesker. Det må dessuten være et mål å bevare mest mulig urørt natur til framtidige generasjoner.

Derfor har vi prioritert **en storstilt kartlegging av det biologiske mangfoldet i fylket**, som ledd i å styrke det regionale planleggingsarbeidet, og å bidra til god og helhetlig arealplanlegging og reguleringsarbeid både på fylkeskommunalt og kommunalt nivå. Kunnskapen om det biologiske mangfoldet, våre naturressurser og klima må utvides kontinuerlig med i takt med ny forskning.

Klimaplanen

Miljøkrisen krever politiske tiltak, og god miljøpolitikk må gjennomsyre hele politikken. Klimaplanen må være et sentralt styringsverktøy for fylket, og miljø- og klimamål må styrkes som en viktig styringsmekanisme. Klimabudsjettet må videreutvikles og brukes aktivt i hele organisasjonen.

- Klimabudsjettet må på sikt **inkludere livssyklusperspektiv** på alle utbygginger og investeringer.
- Fylkeskommunen skal gå foran når det gjelder energiøkonomisering og bruk av fornybar energi
- Den fylkeskommunale næringslivssatsningen må innrettes slik at den fremmer grønt næringsliv, miljøvennlige næringsklynger, bærekraftige løsninger og ny, grønn teknologi
- Det regionale planleggingsarbeidet må legge vekt på natur, miljø og klima.

NYSKAPENDE GRØNT NÆRINGS LIV

Vestlandet og Hordaland trenger et kreativt og nyskapende næringsliv i årene framover, og da er det viktig å slippe til gründere og småbedrifter som vil stå for mange av de nye arbeidsplassene.

- Satsningen på **Ungt Entreprenørskap** i de videregående skolene er her viktig.
- Fylkeskommunene bør stimulere til bærekraftige, samvirkebaserte lokale og regionale virksomheter som tar utgangspunkt i lokale og regionale ressurser

SAMFERDSEL

Norge og Vestlandet skal bidra til å skape et marked for ny nullutslippsteknologi ved å blant annet kreve landstrøm og i sårbare fjorder innen 2023, og kreve nullutslipps- eller lavutslippsferger der hvor det er mulig.

I budsjettet har vi lagt vekt på:

- Støtte til å sikre et prosjekt for **nullutslippsteknologi på ferja Breistein-Valestrand**
- **Redusere billettprisene på månedskort noe**, for å stimulere til kollektivbruk. Her legger vi oss likevel på en mer konservativ pengebruk enn posisjonen, for å sikre at priskuttene ikke bare blir et midlertidig tiltak foran valgkampen
- **Gratis kollektivtransport for alle barn** opp til og med fylte 6 år.
- Vi setter av 3,5 millioner kroner til **et felles sykkelkontor for Bergen og Hordaland**. Satsning på sykkel er både god samferdselspolitikk og god folkehelsepolitikk. Sykkelen er et raskt og effektivt fremkomstmiddel, som tar lite plass og ikke gir utslipp. Flere undersøkelser har vist at investeringer i sykkeltiltak gir svært god samfunnsøkonomisk nytteverdi. I TØI-rapporten *Gang- og sykkelveinett i norske byer. Nytte-kostnadsanalyser inkludert helseeffekter og eksterne kostnader* pekes det på at netto samfunnsøkonomisk nytteverdi vil være mer enn tre ganger kostnaden ved bygging av sammenhengende sykkelveinett i utvalgte norske byer.

VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

En god og mangfoldig offentlig skole skal være bærebjelken for den videregående opplæringen, mens private ikke-kommersielle skoler utgjør et viktig supplement.

- **Restaurant- og matfag (RM)** har utfordringer knyttet til rekruttering og gjennomføring. Næringslivet har behov for lærlinger, og elever som vel restaurant- og matfag har gode muligheter til å få seg lære plass. Hordaland fylkeskommune bør bidra til et nettverk/samarbeid mellom fylkeskommune, andre offentlige aktører, næringsliv, matprodusenter, næringsmiddelindustri og andre interessenter, med mål om å arbeide frem en tiltaksplan for økt rekruttering og gjennomføring innen restaurant- og matfag, og med fokus på hva som kan gjøre faget mer attraktivt.
- **Vaksinasjonsprogram** også for elever i private videregående skoler. MDG mener alle elever i videregående skole, uavhengig av om det velger et offentlig eller privat skoletilbud, må være en del av vaksinasjonsprogrammet mot meningokokk. Dette er et folkehelseiltak som ikke bare kan forbeholdes elever i fylkeskommunens egne skoler. Effekten av vaksinasjonsprogrammet vil også bli svekket ved en slik avgrensning. For å sikre alle elever muligheten til å få denne vaksine må den gis i 1. klasse. I 2019 bevilger vi derfor 3,3 millioner kroner til å sikre vaksiner i både 1, 2 og 3. klasse, slik at man fra neste år av kan vaksinere i 1. klasse.

Arild Borgen (R) sette fram slikt forslag:

Rødt Hordalands forslag til budsjett for Hordaland Fylkeskommune 2019

Vi vil fokusere på kjerneoppgavene til Fylkeskommunen, samt noen få, men viktige saker. Grunnet realinntektskutt fra den borgerlige regjeringen, blir det ikke rom for store satsinger. Fylkeskommunen har få muligheter til å øke inntektssiden av budsjettet på eget vis.

Dessverre må vi nok vente flere år til vi får en ny, mer progressiv regjering, som prioriterer offentlige oppgaver og å bygge landet vårt, i stedet for usosiale skatteletter til de aller rikeste.

I vårt budsjett tar vi utgangspunkt i fylkesrådmannens forslag, med følgende endringer.

I disse postene kutter vi/finder inntekter:

Havbruksfond+ferjekai	60 000 000
Fylkessammenslåing	20 000 000
Felles tannlegemøte	1 000 000
Kutt reiser o.l. fylkessammenslåing	3 000 000
Kutt byråkrati fylkessammenslåing	3 000 000
Til disposisjon	15 000 000
Til disposisjon fylkesutvalget	3 900 000
Kutt konsulentbruk	3 000 000
Ymse tilskot	600 000
Merinntekter kollektiv	4 000 000
Salg eiendom	5 000 000
Kutt design region Bergen	420 000
Til sammen:	118 920 000

Forklaring: Rødt har konsekvent vært en motstander av fylkessammenslåinger uten at det foreligger en folkeavstemning som viser folkelig støtte til prosjektet. Hele «Vestland» bærer mer og mer preg av et kjærlighetsløst, arrangert ekteskap uten folkelig forankring. I budsjettet vårt viser vi at det finnes en bedre bruk for de millionene som skal brukes på sammenslåingen. Prisreduksjonen på kollektiv regner vi med vil føre til noe flere passasjerer og dermed inntekter. Som dere kan lese, har vi ikke benyttet oss av «fantasipenger» eller vært spesielt optimistiske når det gjelder inntektssiden, men heller ganske konservative i vår anslag.

På disse postene vil vi bruke mer penger:

Samferdsel:	
Ekstra vedlikehold fylkesvei	50 000 000
Sykkelstier og lokale prosjekt for å øke sykling	2 500 000
Ikke kutt båt Askøy	1 500 000
Ikke kutt båt Reksteren/Os	1 850 000
Kollektiv:	
Gratis kollektiv 4-6 år	800 000
Barnebillett utvidet til 18år	1 800 000
Periodekort student til 460kr	3 700 000
Periodekort voksen til 780kr	17 700 000
Frys i pris periodekort barn og ungdom	4 500 000
Tannhelse:	
Reduksjon i takstauke tannlege fra 4,5% til 2%	1 700 000
Opplæring:	
Økt grunntilskudd vgs. skole	18 000 000
Økt tilskudd spesialundervisning	2 100 000
Søkbar pott investering yrkesfag	4 000 000
I samarbeid med kommunene: Helsesøstre og satsning på seksualundervisning	5 000 000
Tilskudd:	
Museumsløftet	500 000
FFO	100 000
Manger folkehøyskole	900 000
Det akademiske kvarter	120 000
Plastoppyrning frivillige organisasjoner og kommuner	1 000 000
Espeland Fangeleir	350 000
Robin Hood i Bergen	250 000
Helsesenter for papirløse	300 000
Økt søkbar pot kultur/museum (i tillegg til fylkesrådmannens budsjett)	250 000
Til sammen:	118 920 000

Forklaring:

Samferdsel: Stort etterslep på vedlikehold av fylkesveiene. 50 millioner ekstra er bare en begynnelse på å ta igjen dette etterslepet og etter hevet standarden på alle fylkesveier. Vi ønsker å opprettholde

båttilbudet til Askøy og Reksteren-Os. 2,5 millioner settes av til sykkelstier og gode kommunale tiltak for å gjøre det lettere for hordalendinger å ta sykkelen fatt. Dette er bra både for miljøet og folkehelsen og en motsats mot den dyre engangsfloppen sykkel-VM.

Kollektiv: I en tid som skriker etter alternativer til privatbilismen, vil vi prioritere å sette ned eller fryse prisene på kollektivtilbudet. Sammen med forandringene i sonetaksten og økte bompenger, vil det gjøre at den økonomiske forskjellen mellom bil og kollektiv større. Det vil selvsagt gi økt insentiv til å velge kollektivt. I tillegg vil det bety noe for dem som sliter med å få endene til å møtes. Rødt fremmet et forslag i Stortinget om 100% statlig finansiering av kollektivprosjektene i Bypakke Bergen, men fikk ikke støtte fra *noen* andre partier. Fremskrittspartiet stemte heller for et forslag som gikk inn for bompenger (<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/Votingsoversikt/?p=70226&dnid=1#>).

Tannhelse: I tillegg til at vi ikke støtter en sammenslåing med Sogn og Fjordane, ser vi heller noen grunn til en usosial økning i prisene langt over både forventet inflasjon eller lønnsøkning. Rødt mener at også tennene er en del av kroppen og burde vært en del av det vanlige helsetilbudet. Selv om vi ikke kan få gjort dette over et fylkesbudsjett, så ønsker vi i det minste å holde prisene på det offentlige tilbudet nede.

Opplæring: Rødt markerte i utvalg for helse og opplæring at vi var negative til flere kutt i opplæringssektoren. Ingen andre partier støttet oss i det. Vi følger opp med 18 millioner i økt grunnfinansiering for de videregående skolene, en søkbar pott på 4 millioner kroner for utstyr til yrkesfag og 2,1 millioner mer til spesialundervisning. Skal fylkeskommunen være en god eier, må de små, årlige kuttene i sektoren opphøre! I tillegg har vi 5 millioner til satsing på økt tilstedeværelse av helsesøstre, i samarbeid med kommunene naturligvis. Det har kommet innspill fra ungdommen om at helsesøstre også bør involveres i seksualundervisningen, og en økt satsing på dette er også i tråd med Rødts alternative statsbudsjett for 2019.

Tilskudd: Rødt reverserer mange av kuttene i fylkesrådmannens forslag til budsjett. Her prioriterer vi miljø (plast) og svake grupper (som Robin Hood – huset), samt viktige organisasjoner og museer. Spesielt vil vi fremheve Espeland Fangeleir, en historie som må bli fortalt til fremtidige generasjoner nå som ytre høyre igjen marsjerer i Norge og mange andre steder i Europa.

Overskudd fra 2017 og eventuelt økte skatteinntekter og økte konsesjonskraftinntekter går til å nedbetale gjeld.

Fylkesrådmannen si innstilling vart lagt til grunn for røystinga.

Det var 56 representantar tilstades.

Røysting

Borgen sitt forslag fekk 1 røyst (R) og fall.

Golis sitt forslag fekk 3 røyster (MDG) og fall.

Andersland sitt forslag fekk 3 røyster (V) og fall.

Søviknes sitt forslag fekk 6 røyster (Frp) og fall.

Bjørkly sitt forslag fekk 12 røyster (H) og fall.

Kvamme sitt forslag fekk 31 (A,Sp,Krf,SV) røyster og vart vedteke.

Søviknes sitt forslag verbalpunkt A fekk 21 røyster (Frp,H,V) og fall.

Søviknes sitt forslag verbalpunkt B fekk 21 røyster (Frp,H,V) og fall.

Vedtak

Fylkesbudsjett 2019, Økonomiplan 2019-2022

Partia Ap, KrF, Sp og SV legg med dette fram endringar til rådmannen sitt budsjettframlegg for 2019.

Hordaland fylkeskommune har ein krevjande økonomisk situasjon og inntektene frå staten syner ein nedgang for andre året på rad. Budsjettforslaget er stramt og følgjer opp målsettinga om god

økonomisk styring og auka nedbetaling av gjeld. Samstundes er det utfordringar innan alle tenesteområde som treng auka satsing og samarbeidspartia legg difor opp til ein forsiktig vekst på nokre utvalde tiltak. Samarbeidspartia legg fram endringar og omprioriteringar på rådmannen sit forslag til fylkesbudsjett på til saman 178 150 000 kr. Det er auka satsing på:

- Klima- og miljøtiltak, næringsutvikling og fornybarsatsing
- Styrka kollektivtilbod
- Opplæring og helse
- Trygge skulevegar og vegvedlikehald
- Gode kulturtilbod

Endringane skal medverka til å nå regionale og nasjonale målsettingar og sikra gode føreseielege tenester til innbyggjarane. Fylkeskommunen skal vera ein pådrivar i arbeidet med å redusera klimagassutslepp i nært samarbeide med staten, kommunane, næringsliv, forskings- og utdanningsinstitusjonar og partane i arbeidslivet. Hordaland fylke si satsinga på elektrifisering av ferjene har hausta nasjonal og internasjonal merksemd og skapt store positive ringverknader for verftsindustrien og rederia.

Det mest effektive klimatiltaket er å få fleire til å reisa kollektivt. Rimelege reiser, utbygging av bybana og auka satsing på fleire buss- og baneavgangar har gjeve rekordvekst i talet på kollektivreisande i Hordaland. Auken syner at det no er nær 70 000 000 kollektivreisande i året. Det er innført nye takstsoner som gjer det svært rimeleg å reisa kollektivt i heile fylket. Fleirtalet i fylkestinget vil halda fram denne satsinga i neste års budsjett med nye kutt i prisane, auka rutetilbod og midlar til å sikra betre korrespondanse mellom båt og buss. Det vert skjerp krav om elektrifisering og bruk av fornybart drivstoff for bussparken og tilskot til elektrifisering av ferja Valestrand-Breistein.

Arbeidslivet er i stor omstilling noko som krev meir satsing på fleire områder. Vi treng meir ressursar til forskning og næringsutvikling. Tilbodet innan etter- og vidareutdanning må styrkjast. I tillegg må det leggjast betre til rette for digitalisering gjennom utbygging av breiband. Trass i desse utfordringane har stortinget gjort store kutt i verkemidla til omstillingsarbeidet. Fylkestinget vil gjennom budsjettet styrkja rolla som regional utviklar og sikra tilskot til omstilling og utvikling av fornybare energiløysingar og grøn næringsutvikling gjennom øyremerka søkbare midlar.

For fyrste gong vert det dokumentert at fråfallet i den vidaregåande skulen går ned, dette er svært gledeleg. Fleire elevar fullfører vidaregåande utdanning, yrkesfaga styrkjer si rolle og det vert oppretta fleire lærekontraktar. Fleire av ungdomane som fell ut av utdanningsløpet tar imot tilbod om anna aktivitet, som ved Hyssingen produksjonsskule.

Produksjonsskuletilbodet skal det kommande året utvidast og etablerast i eit nytt tilrettelagt tilbod, på Hjeltnes i Ulvik. Målsettinga er at alle elevar som fell frå skal kontaktast og få tilbod om alternativt aktivitet. Dette målet er i ferd med å verta nådd.

Det er opna nye skular på Voss og Tertnes i Bergen og det er fullført store moderniseringsprosjekt ved Katedralskulen og Odda Vidaregåande skule. Bygging av ny vidaregåande skule i Åsane er starta opp og vert opna i 2020. Fylkestinget vil tilføre auka ressursar for å halda fram den gode utviklinga innan opplæring, gode helseførebyggjande tiltak og sikra eit godt tannhelsetilbod i alle deler av fylket.

Grunnfinansieringa for skulane vert styrka. Det vert auka midlar til spesialundervisning, det vert også sett av ein søkbar pott til opplæringsmidlar for yrkesfag. Det helseførebyggjande arbeidet vert styrka gjennom tilbod om meningokk-vaksine for alle elevar i vidaregåande skulen. Det vellukka tilbodet om skulefrukost vert forsterka.

Trygge og framkommelege vegar med god standard er avgjerande for å sikra vekst og utvikling i alle deler av fylket. Fylkestinget vil gjennom budsjettet styrkja satsinga på trygge skulevegar, til vedlikehald og til dekkelegging. Fylkestinget er uroa over manglande løyvingar i statsbudsjettet til å styrkja vedlikehald, rassikring og fornying av fylkesvegnettet. I tillegg kjem det stor kostnadsvekst i drifta av ferje- og båtsamband. Fylkestinget vil ta initiativ til eit breitt samarbeida lokalt og nasjonalt for å påverka den nasjonale samferdselspolitikken slik at løyvingane til fylkesvegnettet vert betydeleg auka i åra som kjem.

Fylkestinget vil ta nye steg i arbeidet med å styrkja det friviljuge organisasjonslivet, idretten, kulturinstitusjonane og den profesjonelle scenekunsten. Det er gjort betydelege løft mellom anna med satsing på Hordaland teater, ny scene for Carte Blanche og idrettssatsinga gjennom Campus Bergen. Fylkestinget vil medverka til å sikra gode fritids- og idrettstilbod og eit breitt kulturtilbod i heile fylket. Det gode samarbeidet med dei profesjonelle institusjonane skal styrkjast og fylkeskommunen skal vera ein god samarbeidspartnar for heile det friviljuge organisasjonslivet.

Fylkestinget vil halda fram arbeidet med omstilling og fornying av fylkeskommunen i nært samarbeid med tilsette, tillitsvalde og samarbeidspartnarar. Sjukefråværet går ned og det skal framleis vera ei prioritert satsing. Arbeidet for meir likestilling og likeløn skal styrkjast og det skal leggjast til rette for at dei som ynskjer det skal få tilbod om auka stillingsprosent. Fylkeskommunen skal ha ein offensiv innkjøpspolitikk som set klare krav til leverandørar og samarbeidspartnarar, om klima og miljø, restriksjonar på bruk av innleie og til løns- og arbeidsvilkår i samsvar med det ein har i landsomfattande tariffavtalar.

Hordaland skal vera eit godt fylke å bu i for alle. Dette gjelder også for dei som fell utanfor det ordinære hjelpeapparatet og ikkje får grunnleggjande helsehjelp eller tilstrekkeleg med mat. Fylkestinget ser denne utfordringa og vil gjennom løyvingane i budsjettet anerkjenne det gode arbeidet som vert gjort av friviljuge helsearbeidarar gjennom «Helsehjelp for papirløse» og tilboda i regi av Robin Hood huset.

Budsjettet for 2019 og økonomiplanen 2020-2022 vil styrkja arbeidet med å skapa ei trygg og berekraftig utvikling og sikra gode tenestetilbod for innbyggjarane i eit førebyggjande og helsefremjande perspektiv.

Auka aktivitet og drift

Samferdsel

Trygg skuleveg og punktutbetring

Fylkestinget aukar løyvingane til vedlikehald og til mindre investeringar på vegnettet såkalla «punktutbetring» for å medverka til tryggare skuleveggar og til meir satsing på samarbeidsprosjektet «Hjertesone» saman med Trygg Trafikk og kommunane. I tillegg skal løyvinga gje oppstart for trafikksikringstiltak i Kvamsbrekka i Lindås, Langhøyane på Radøy og Matre bru i Kvinnherad.

Auka dekkelegging

Vedlikehaldsettersløpet og manglande midlar til asfaltering er svært utfordrande difor er det heilt naudsynt å auka tilskotet til asfaltering. Fylkestinget sine påplussingar vil gje betydeleg meir midlar til asfalt og sikra tryggare vegar for dei reisande.

Auke dekkelegging	45 000 000
Trygg skuleveg og punktutbetring, søkbar pott	42 000 000
	87 000 000

Kollektiv

Fylkestinget legg til rette for at fleire skal nytta kollektive reisemåtar gjennom auka ruteproduksjon på bybane, båt og buss. Det vert takstfrys på periodebillet barn, takstfrys på periodebillet ungdom, billegare periodebillet student, billegare periodebillet vaksne, gratis for born opp til 6 år - dette gjeld ikkje reiser med skuleskyss. Aldersgrensa for barnebillet vert auka til 18 år og prisen på periodekort for honnørreisande vert sett ned .

Båtsambanda Rekstern-Våge-Os og båtsambandet i Ølen vert vidareført og det vert ingen kutt i rutetilbodet Askøy-Bergen. Ferjetilbodet i Hordaland vert vidareført.

Kollektiv	
Auka ruteproduksjon på Bybanen/buss BERGEN	10 000 000
Gratis å reise kollektivt med born opp til 6 år	800 000
Takstfrys periodebillett barn (385 til 365)	500 000
Takstfrys periodebillett ungdom (385 til 365)	4 000 000
Reduksjon periodebillett student (frå 500 til 460)	3 700 000
Reduksjon periodebillett voksen (frå 830 til 780)	17 700 000
Reduksjon periodebillett honnør (50 % av voksen)	500 000
Barnebillett til 18år	1 800 000
Betre korrespondanse mellom buss, ferge og båt	1 000 000
Vidareføring av sambandet Rekstern-Våge-Os	1 850 000
Askøybåten, ingen kutt i ruteavganger	1 500 000
Takstharmonisering Buss/Båt/Tog	3 000 000
Kvandal-Utne, sommarrute vert oppretthalden	3 000 000
Båtrute Ølen	1 450 000
Total sum	50 800 000

Klima- og Miljø, næringsutvikling og fornybarsatsing

Regional utvikling og omstilling er ei sentral oppgåve for fylkeskommunen. Stortinget har kuttet dramatisk i overføringane til næringsutvikling og nyskaping. Dersom dette kuttet ikkje vert kompensert, vil det få store negative konsekvensar for omstilling og nyskaping i Hordaland. Samarbeidspartia løyver 10 000 000 millionar til dette arbeidet. Midlane skal fordelast etter søknad og nyttast til næringsutviklings prosjekter med fokus på fornybarsatsing, ei satsing som kan redusera klimautslepp og andre tiltak innan det «grøne» skiftet.

Plastoppyrdding i kystsona og vassdrag er eit viktig miljøtiltak. Dette har fått stor merksemd og skapt mykje engasjement. Fylkestinget vil følgja opp det gode arbeidet og set av ekstra midlar til dette formålet. Midlane vert fordelt etter same modell som i 2018.

Ferja mellom Breistein og Valestrand får eit tilskot til arbeidet med elektrifisering av ferja. Fylkestinget vil med dette uttrykkja støtte til det sterke engasjementet for å vidareutvikla og behalda dette ferjetilbodet.

Energi Vestland er namnet på eit nytt initiativ frå medlemsbedriftene i HOG energi. Målsettinga med det nye nettverket er å styrkja samarbeidet mellom kommunar, fylket, partane i arbeidslivet, forskings- og utdanningsinstitusjonar om energi- og fornybarsatsing.

Næringsutvikling, fornybarsatsing, søkbare midler	10 000 000
Plastoppyrdding	1 000 000
Breistein Valestrand Prosjektstøtte elektrifisering	850 000
Energi Vestland	350 000

Sum	12 200 000
-----	------------

Opplæring og helse

Dei gode arbeidet som vert utført i den vidaregåande skule og satsinga på førebyggjande helsetiltak har gjeve svært gode resultat. Fylkestinget vil gjennom auka tilskot leggja til rette for ei enda betre satsing i året som kjem. Det vert ei samla pakke til ulike formål på til saman 22 300 000.

Grunnfinansiering av den vidaregåande skulen vert styrka med 9 000 000 kr . Det har vore fleire år med streng prioritering og tilskotet vil medverka til eit styrka tilbod.

Utstyr til yrkesfag vert vidareført som ein søkbar pott på 4 000 000kr. Det er eit stort behov for oppgradering av opplæringsutstyr. Erfaringane er gode med eit søkbart tilskot, som vert fordelt etter behov.

Ekstern spesialundervisning får eit auka tilskot på 2 100 000 kr. Tilskotet skal sikra at alle som treng ekstra tilpassing av undervisninga, får eit godt tilbod.

Skulefrukost er etablert som tilbod på alle skular. Samarbeidspartia legg inn ekstra løyving for å sikra god kvalitet og styrking av tilbodet.

Meningokokkvaksine for alle elevar er eit førebyggjande helsetiltak som vert innført i 2019, tiltaket har ein kostnad på 3 000 000 kr. Ordninga skal omfatta alle elevar i den vidaregåande skulen. Tilbodet vert gjeve til elevar på alle trinn som ikkje har tatt vaksinen i 2019. Deretter får alle elevar dette tilbodet når dei starta i 1. klasse på vidaregåande skule.

For Manger folkehøgskule sikra fleirtalet vidare drift i 2019, skulen får auka tilskotet med 600 000. Dette sikrar eit tilbod som er svært viktig for musikk- og brassbandmiljøet i heile fylket.

Vil Vite får eit auka tilskot på 500 000 kr.

Fagbrev for vaksne skal verta tilbydd fleire -og samarbeidet med vaksenopplæringsorganisasjonane skal styrkast. Det er ei stor utfordring at mange vaksne ufaglærte arbeidstakarar ikkje har høve til å ta del i etter- og vidareutdanningstilbod. Gjennom betre tilrettelegging og nærare samarbeid med verksemder og tilsette i privat og offentleg sektor, vil fleire kunna ta del i gode etter- og vidareutdanningstilbod. Fylkestinget vil setja av 300 000 til eit prosjekt som skal styrkja tilbodet innan etter- og vidareutdanning. Ein ynskjer i dette prosjektet å invitera partane i arbeidslivet og Vaksenopplæringsforbundet med i gjennomføringa.

Satsing på Havrom. Fagskulen i Hordaland får 300 000 ekstra til arbeidet med å utvikla nye studietilbod som skal tilby næringslivet ny kompetanse innan denne viktige sektoren.

Helsehjelp for papirlause er eit tilbod drive av friviljug helsepersonell. Dei gjev livsviktig helsehjelp til ei utsett gruppe som er utan formelle rettar, dei treng vår solidaritet og støtte.

Robin Hood Huset er også eit tilbod for utsette grupper og dei får ei løyving på 200 000

OPPLÆRING OG HELSE	
Grunnfinansiering av skulane	9 000 000
Søkbar pott, utstyr yrkesfag	4 000 000
Ekstern spesialundervisning	2 100 000
Skulefrukost	2 000 000
Meningokokkvaksine for alle for	3 000 000
Manger folkehøgskule	600 000

Vilvite	500 000
Etter- og videreutdanning – tiltak som kan sikra vaksne fagbrev	300 000
Havrom, tilskot til ny satsing for fagskoletilbod	300 000
Helsesenter for papirlause	300 000
Robin Hood-huset	200 000

Kultur

Eit godt budsjettforslag for kultur, idrett og det frivillige organisasjonslivet vert styrka ytterlegare gjennom fylkestinget sine samla påplussingar med 5 850 000. I tillegg vert auka tilskot til Rafto, Kirkens SOS, FFO og til årlig minnemarkeringen for trafikkoftre «Ettertankens dag» dekkja innanfor ordinær budsjetttramme for «Ymse tilskot».

Konsolidering Museum Vest og Bergen sjøfartsmuseum. Det er svært viktig med gode og hensiktsmessige museumskonsolideringar, og såleis gledeleg at museum vest og Bergen sjøfartsmuseum har gjort vedtak om konsolidering. Det blir lagt inn ei styrking til dette arbeidet på 1 million kroner. Fylkesrådmannen har foreslått 300.000 til ein fartøyvernkoordinator hos Museum vest. Denne summen vert trekt ut att, men om museet vil prioritera noko av auken slik er dette deira vurdering.

Kode og Bymuseet i Bergen. Vi er stolte over arbeidet musea i fylket vårt gjer, og gler oss over gode resultat med knappe rammer. Det er lagt inn ei styrking til både Kode og bymuseet i Bergen på 500.000 kroner.

Fyllingsdalen teater har i mange år vore ein regional talentutviklar innan teater, film og Circus. Gjennom sin eigen modell operera dei i skjæringspunktet mellom amatørfeltet og det profesjonelle, og gjer mange barn og unge ein unik arena for utfolding og læring. Det er lagt inn ei styrking på 200.000 for å bidra til å bygge opp under dette arbeidet.

Espeland Fangeleir, Bullahuset og Fjellberg gamle prestegard. I staden for å opprette ein ny tilskotsordning for regionale og nasjonale kulturminne siste året før fylkessamanslåinga vil Espeland Fangeleir, Bullahuset og Fjellberg gamle prestegard bli ståande i budsjettet. Nye og noverande tilskotsordningar må vurderast samla i den nye fylkeskommunen.

Rosendal kammermusikkfestival ved Baroniet i Rosendal er ein intimfestival som strekke seg over en langhelg i august månad. Festivalen starta opp i 2016 og er eit eksempel på eit vellukka samarbeid mellom profesjonelle og Baroniet som gjev gode synergjar til lokalt kulturliv. For å støtte opp om vidareutvikling av festivalen, bidrar fylket med kr. 300.000.

Det akademiske kvarter var i utgangspunktet støtta med 100.000 men teke ut av rådmannens framlegg. I staden vert tilskotet lagt inn att og auka til 200.000. I tillegg til å vera kulturhus for studentane er Det akademiske kvarter også nytta av svært mange andre i byen, med tilbod om eit vell av ulike konsertar, debattar og liknande. Dei er mellom anna ein viktig scene for artistar i startropa.

Bergen Døvesenter (BDS) får eit tilskot på 300.000 kroner til. BDS har regionale funksjonar knytt til døvekulturen. Senteret arbeider aktivt både med kulturformidling, opplæring og med kulturelt mangfald. Det er difor naturleg å støtte BDS sitt arbeid inn imot og i det nye vestlandsfylket.

Riksjubileum for Kristenretten. Fylkestinget har tidlegare vedtatt å støtte opp om arbeidet med eit riksjubileum for 1000-årsjubileet for Kristenretten i 2024 på Moster amfi. Fylkesrådmannen har foreslått 100.000 kroner til dette i 2019. Dette blir styrka med ytterlegare 100.000 kroner slik at totalsum vert 200.000 kroner.

Vestnorsk kulturakademi på Voss er eit undervisningssenter og eit regionalt senter for kulturbasert næringsutvikling basert på handlingsboren kunnskap. Bygningssenteret ved Vestnorsk kulturakademi

tek på seg oppdrag innan restaurering av bygg med kulturhistorisk verdi og vert støtta med kr. 100.000.

Stiftinga Statsraad Lemkuhl har ei stor oppgåve i å sørge for at skipet er i god stand og godt rusta til dei aktivitetane som til ein kvar tid går føre seg. Det er høgt fokus på bærekraft og modernisering, mellom anna gjennom installasjon av batteri til bruk inn og ut frå kai. Store utgifter dei seinare år gjer at det blir løyva 1,3 millionar som ein eingongssum i 2019, i tillegg til ordinært driftstilskot.

Kup Midlar, barne- og ungdomsorganisasjonar og historielag. Fylkestinget fjerna nedtrekk i tilskot til Kup Midlar, barne- og ungdomsorganisasjonar og historielag. Desse vert lagt inn igjen.

Friluftsliv og fysisk aktivitet er viktig for å sikre god folkehelse. Fleirtalspartia ynskjer å styrkje folkehelsearbeidet ved å leggje tilhøve til rette for meir friluftsliv og aukar difor tilskotet til Friluftslivets ferdselsårer med 150 000.

KULTUR OG IDRETT	
Espeland fangeleir	350 000
Bullahuset	200 000
Fjellberg gamle prestegard	250 000
Rosendal kammermusikkfestival	300 000
Det akademiske kvarter	200 000
KODE	500 000
Fyllingsdalen teater	200 000
Bymuseet	500 000
Døvesenter	300 000
Moster amfi	100 000
Museum Vest - konsolidering	1 000 000
Friluftsliv (følges opp med verbalpunkt)	150 000
Kup-midlar	100 000
Tilskot barne- og ungdomsorg	200 000
Tilskot til historielag	100 000
Vestnorsk kulturakademi	100 000
Statsraad Lemkuhl	1 300 000
Total sum	5 850 000

Auka tilskot til Rafto, Kirkens SOS, FFO og til årlig minnemarkeringen for trafikkofer «Ettertankens dag vert dekkja innanfor ordinær budsjettamme for ymse tilskudd til saman 235 000 kr. Restsum i ordninga ber fylkestinget om at rådmannen lyser ut i januar 2019.

Ymse tilskot (auke innanfor avsett ramme)	
Rafto	75 000

Kirkens SOS engangssum. Jubileumsgave 2019	40 000
FFO	70 000
Minnemarkering, "Ettertankens dag"	50 000

Saldering

Det er henta 60 millionar frå Havbruksfondet desse midlane er ekstraordinære inntekter i 2018 og skal - gitt eit positivt driftsresultat, ikkje inngå i det ordinære driftsresultatet.

	2019
Udisponert i rådmannen sitt budsjettframlegg	-15 000 000
Konsulentbruk	-3 000 000
Nedtrekk administrasjon generelt	-5 000 000
Driftsfinansiert investering	-21 800 000
Redusert avdrag, lån	-29 000 000
Auka skatteanslag	-5 000 000
Auka kollektivinntekter som følge av fleire reisande	-8 000 000
Økte billettkontroller skal dekkes innen budsjettammen	-7 000 000
Ny tilskotsordning for regionale og nasjonale kulturminne	-800 000
Hordaland kunstsenter	-350 000
Fartøyvernkonsulent	-300 000
Redusert ekstraløyving (region)	-4 000 000
Disponering overskot 2017	-3 085 000
Konsesjonskraft	-10 000 000
Disposisjonsfond (Havbruksfondet m.m.)	-65 815 000
Total sum	-178 150 000

Verbalpunkt

Disponering av overskot i 2018

Ved disponering av overskot for 2018 vil fylkestinget vurderer ytterlegare nedbetaling av gjeld utover handlingsregelen.

Kutt i klimautslepp og meir satsing på fornybar energi

Hordaland Fylkeskommune er føregangsfylke i overgangen til fossilfrie energiløysingar. Hordaland sine miljøkrav i buss- og ferjeandbod utløyser stor innovasjon i næringslivet, og det styrker Landet/Vestlandet sin verdsløiande posisjon i marin -fossilfri teknologi.

Fylkestinget ber fylkesrådmannen fremja ei sak om korleis Hordaland fylke som regional utviklingsaktør kan medverka til eit breitt samarbeid nasjonalt og lokalt med kommunar, næringsliv og interesseorganisasjonar om styrka finansiering av tiltak som kan gje reduksjon i klimautslepp gjennom auka bruk og produksjon av fornybar energi her under biogass, hydrogen.

Internasjonalt samarbeid og klimautfordringar

Hordaland fylkeskommune deltar i fleire internasjonale fora gjennom Nordsjøsam arbeidet og medlemskap i CPMR. Klimautfordringane og satsing på grøn teknologi og auka bruk av fornybar energi er sentrale satsingsområde i det internasjonale arbeidet og i ei rekkje andre samarbeidsprosjekt innan næringsutvikling og forskning som fylkeskommunen er involvert i. Fylkestinget ber fylkesrådmannen leggja fram ei sak på korleis ein kan styrkje samhandlinga mellom strategi for internasjonalt arbeid, regionalt forskingsfond og andre samarbeidsprosjektet knytte til eksempelvis miljøprosjektet, energisamarbeid og grøn næringsutvikling.

Kutt i klimagassutslepp frå oppdrettsanlegg

Fylkestinget ber om at det vert stilt krav om nullutslepp av klimagassar eller bruk av fornybart berekraftig drivstoff for alle nye anlegg.

Klimavenlege tenestereiser

Fylkestinget ser at tenestereiser med fly er ei kjelde til utslepp av klimagassar. Fylkestinget vil oppmoda politikarar og tilsette i fylkeskommunen til å nytta seg av tog på reiser til Oslo for å redusere talet på flyreiser. Videokonferansar bør og takast meir i bruk både av politikarar og tilsette.

Strekninga Vågsbotn - Klauvaneset

Trafikkbelastninga på strekninga Vågsbotn-Klauvaneset har fått eit omfang som skapar store køproblemer med aukande fåre for ulykker med personskader og tap av liv. Fylkestinget ber fylkesordføraren ta initiativ til eit møte med samferdselsdepartementet, SVV, Bergen kommune og kommunane i Nordhordland for å få fram konkrete løysingar som kan sikra raskare framdrift av planlegging og betring av vegen mellom Vågsbotn og Klauvaneset.

Nasjonal plan for satsing på fylkesvegane

Hordaland vil arbeide for at det vert utarbeidd ein heilskapleg, nasjonal plan, for opprusting og skredsikring av fylkesvegane med høg og middels skredfaktor. Planen må leggjast fram ved første rullering av NTP, med ei tidsramme for gjennomføring på 12 år. Hordaland Fylkeskommune skal ta initiativ til ei nasjonal samling for fylkeskommunar og interesseorganisasjonar der tema skal vera status og utfordringar for fylkesvegnettet etter reforma i 2010. Manglande ressursar til vedlikehald og fornying av fylkesvegnettet er ei nasjonal utfordring som må løysast gjennom ein nasjonal handlingsplan som vert finansiert med ekstraordinære midlar.

Gratis å ta med sykkel på båtsambanda

Fylkestinget ber Skyss leggja til rette for at det skal bli gratis og ta med sykkel på båt slik at det vert enklare å kombinera båtreise med bruk av sykkel.

Fritak for bompengar

Fylkestinget vil utgreia fritak/rabatt for bompengar for hydrogenbilar, utsleppsfrie varebilar og lastebilar. Det kan opprettast ein klimaklasse, det vil sei differensiert fritak for bioetanol- og biogass-, samt ladbare hybrid-lastebilar.

Oppfølging av samarbeidsprosjekt i Nordhordland

Samarbeidet mellom skulane og næringslivet i Nordhordland er historisk godt og Nordhordland Næringslag og Regionrådet er godt samkøyrd på å finna nye løysingar på utfordringar knytt til vidaregåande utdanning og fagopplæring. Regionen er i ferd med å få på plass eit prosjekt som skal gje elevar innan yrkesfag ein læreplassgaranti. Dette vi styrkja yrkesfaga og medverka til auka rekruttering av fagarbeidarar. Samarbeidet mellom næringsliv og vidaregåande skular vert tettare og meir av praksisopplæringa kan gjerast ute i verksemdene. Fleirtalspartia vil be fylkesrådmannen følgja opp samarbeidsprosjektet og at det vidare arbeidet med samarbeidsprosjektet vert kopla til arbeidet med planlegging av nye vidaregåande skular i regionen og at ein startar dette allereie i 2019.

Klasseoppfylling

For å sikre god ressursutnytting er det viktig med god klasseoppfylling. Normalt vil klassar med lågare oppfylling enn 85 % ikkje starta opp. Ap, Krf, Sp og SV meiner likevel at ein kan omgå oppfyllingskravet på 85 % dersom distriktspolitiske eller faglege høve ligg til rette for dette.

Fagopplæring

Fylkestinget ber om at Hordaland Fylkeskommune saman med opplæringskontora syta for at det vert gjennomført bedriftsbesøk tidleg i opplæringsperioden slik at eventuelle manglar knytt til arbeidsmiljø,

lønn eller opplæringsplan kan rettast opp tidleg. Dette arbeidet kan koordinerast med partane i arbeidslivet, lærlingombodet, opplæringskontora og andre aktørar som har kontakt med lærebedriftene.

Samarbeid skule næringsliv

Fylkestinget ønskjer å vidareføra det gode samarbeidet ein har mellom skule og næringsliv, der ein kan utnytta opplæringsutstyr på ein betre måte og samarbeide om investeringar og innkjøp.

Heiltidskultur

Fylkestinget meiner at heile stillingar skal vera hovudregelen og vil at arbeidet med å auka talet på heile stillingar skal intensiverast. Fylkesrådmannen vert beden om å koma attende med sak.

	Inntekter	Utgifter
Rådmannen sitt budsjettframlegg vert vedteke med desse endringane		
Drift		
KVA	2019	2019
Udisponert		
Udisponert i rådmannen sitt budsjettframlegg	-15 000 000	
ØKONOMI OG ORGANISASJON		
Konsulentbruk	-3 000 000	
Nedtrekk administrasjon generelt (Utsette planer og diverse, følges opp med verbalpunkt)	-5 000 000	
Driftsfinansiert investering	-21 800 000	
Redusert avdrag, lån	-29 000 000	
Auka skatteanslag	-5 000 000	
OPPLÆRING OG HELSE		
Manger folkehøgskule		600 000
Vilvite		500 000
Etter- og viderutdanning – omstilling med særskilt satsing på tiltak som kan sikra vaksne fagbrev		300 000
Havrom, fagskole		300 000
Ekstern spesialundervisning		2 100 000
Grunnfinansiering av skulane		9 000 000
Helsesenter for papirlause		300 000
Robin Hood-huset		200 000
Søkbar pott, utstyr yrkesfag		4 000 000
Skulefrukost		2 000 000
Helseforebygging, Meningekokkvaksine for alle for 1. og 2. klasse, omlegging slik at 1. klasse får årlig		3 000 000
MILJØ OG SAMFERDSEL		
Auka kollektivinntekter som følge av fleire reisande	-8 000 000	
Trygg skuleveg og punktutbetring søkbar pott (kvamsbrekko, Langhøyane, Matre bru (Kvinnherad) og hjertesone)		42 000 000
Auka ruteproduksjon på Bybanen/buss BERGEN (Følges opp med verbalpunkt)		10 000 000
Plastopprydning, søkbar pott		1 000 000
Gratis å ta med sykkel på båtrutene (innenfor rammen)		
Gratis å reise kollektivt med born opp til 6 år		800 000
Takstfrys periodebillett barn (385 til 365)		500 000

Takstfrys periodebillett ungdom (385 til 365)		4 000 000
Reduksjon periodebillett student (frå 500 til 460)		3 700 000
Reduksjon periodebillett voksen (frå 830 til 780)		17 700 000
Reduksjon periodebillett honnør (50 % av voksen)		500 000
Barnebillett til 18år		1 800 000
Betne korrespondanse mellom buss, ferge og båt (Følges opp med verbalpunkt)		1 000 000
Vidareføring av sambandet Rekstern-Våge-Os		1 850 000
Energi Vestland		350 000
Askøybåten, ingen kutt i ruteavganger		1 500 000
Takstharmonisering Buss/Båt/Tog		3 000 000
Breistein Valestrand Prosjektstøtte elektrifisering		850 000
Kvandal-Utne, sommarrute vert oppretthalden		3 000 000
Økte billettkontroller skal dekkas innen budsjetttrammen (følges opp med verbalpunkt)	-7 000 000	
Auke dekkelegging		45 000 000
Båtrute Ølen		1 450 000
REGIONAL		
Næringsutvikling, fornybarsatsing, søkbare midlar (følges opp med verbalpunkt)		10 000 000
KULTUR OG IDRETT		
Ny tilskotsordning for regionale og nasjonale kulturminne (følges opp med verbalpunkt)	-800 000	
Espelend fangeleir		350 000
Bullahuset		200 000
Fjellberg gamle prestegard		250 000
Rosendal kammermusikkfestival		300 000
Det akademiske kvarter		200 000
KODE		500 000
Fyllingsdalen teater		200 000
Hordaland kunstsenter	-350 000	
Bymuseet		500 000
Døvesenter		300 000
Moster amfi		100 000
Museum Vest - konsolidering		1 000 000
Fartøyvernkonsulent	-300 000	
Friluftsliv (følges opp med verbalpunkt)		150 000
Kup-midlar		100 000
Tilskot barne- og ungdomsorg		200 000
Tilskot til historielag		100 000
Vestnorsk kulturakademi		100 000
Statsraad Lemkuhl		1 300 000
Fellesfunksjoner		
Redusert ekstraløyving (region)	-4 000 000	
Disponering overskot 2017	-3 085 000	
Konsesjonskraft	-10 000 000	

Disposisjonsfond (Havbruksfondet m.m.)	-65 815 000	
TOTALT	-178 150 000	178 150 000

INVESTERINGER		
Utsatt tilbakebetaling, refusjoner fylkesveger		-6 000 000
Overført frå driftsbudsjettet	-21 800 000	
Bruk av fond (havbruksfond)	-40 000 000	
Lån	55 800 000	
TOTALT	-6 000 000	-6 000 000

Ymse tilskot (auke innanfor avsett ramme)		
Rafto		75 000
Kirkens SOS engangssum. Jubileumsgave 2019		40 000
FFO		70 000
Minnemarkering, ettertankens dag		50 000

PS 107/18 Selskapskontroll av Grieghallen IKS - Revisjonsrapport

Forslag til innstilling

På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Grieghallen IKS ber fylkestinget **fylkesrådmannen** syta for å:

1. Vurdere konsekvensen av at eit av styremedlemmane no er konstituert fylkesrådmann med omsyn til habilitet når saker vedrørende selskapet skal handsamast i fylkestinget.
2. Følgje opp KS og Hordaland fylkeskommune sine tilrådingar for val av styre og styrearbeid:
  - a) grunngjeving av val av styremedlemmar.
  - b) rutinar for styrearbeid slik som styreevaluering, årsplan, instruksar m.m.
  - c) registrering av styreverv i KS sitt styrevervregister.
3. Sikre at talet på styremedlemmar er i samsvar med inntomsel. § 4.
4. Oppdatere selskapsavtalen og sørge for at praksis er i samsvar med avtalen (mellom anna når det gjeld formulering om varamedlemmar, kva endringar som skal handsamast i fylkesting og bystyre, og val av styreleiar).
5. Laga ein prioritert handlingsplan innan 01.02.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

På bakgrunn av selskapskontroll av **Grieghallen IKS** ber fylkestinget styret syta for å:

1. Sende innkalling til representantskapsmøta i samsvar med inntomsel. § 8 og selskapsavtalen.
2. Utarbeide økonomiplan i samsvar med inntomsel. § 20 og selskapsavtalen
3. Sikre rettidig handsaming av budsjett og rekneskap i samsvar med inntomsel § 18 og forskrift om budsjett, regnskap mm for IKS § 4.
4. Formalisere rolla som arbeidande styreleiar og kva oppgåver som ligg til denne rolla.
5. Formalisere avtaleforholdet med innleigd dagleg leiar og kva oppgåver som ligg til denne rolla.
6. Utarbeide skriftlege rutinar og kontrollar for dei viktigaste arbeidsprosessane i selskapet.

5. Laga ein prioritert handlingsplan innan 01.02.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Saksprotokoll i kontrollutvalet - 24.09.2018

Handsaming i møte

Forvaltningsrevisor, Birte Bjørkelo, presenterte resultatet av den gjennomførte selskapskontrollen av Grieghallen IKS og svarte på spørsmål frå kontrollutvalet.

Kontrollutvalet ønskjer å få inn desse punkta i innstillinga for Grieghallen IKS som nye punkt 7, 8 og 9:

- At Grieghallen IKS ber om årleg rapportering frå Grieghallen AS om vedlikehald av bygget.
- Vurdere om det kan vera føremålstenleg å tinglysa ein uråderett knytt til eigedommen, ettersom det er Musikkselskabet Harmoniens fondsforvaltning som har heimel til tomta.
- Det vert tilrådd at det bør vurderast om selskapet treng både dagleg leiar og arbeidande styreleiar.

Kontrollutvalet ber om at Deloitte får 15 minuttar til å presentere selskapskontroll av Grieghallen IKS for fylkestinget 11. – 12.12.2018.

Med tillegg av nye punkt 7,8 og 9 for den delen av innstillinga som gjeld Grieghallen IKS, vart forslag til innstilling samrøystes vedteke.

Innstilling

På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Grieghallen IKS ber fylkestinget **fylkesrådmannen** syta for å:

1. Vurdere konsekvensen av at eit av styremedlemmane no er konstituert fylkesrådmann med omsyn til habilitet når saker vedrørande selskapet skal handsamast i fylkestinget.
2. Følgje opp KS og Hordaland fylkeskommune sine tilrådingar for val av styre og styrearbeid:
  - a) grunngjeving av val av styremedlemmar.
  - b) rutinar for styrearbeid slik som styreevaluering, årsplan, instruksar m.m.
  - c) registrering av styreverv i KS sitt styrevervregister.
3. Sikre at talet på styremedlemmar er i samsvar med inntomsel. § 4.
4. Oppdatere selskapsavtalen og sørge for at praksis er i samsvar med avtalen (mellom anna når det gjeld formulering om varamedlemmar, kva endringar som skal handsamast i fylkesting og bystyre, og val av styreleiar).
5. Laga ein prioritert handlingsplan innan 01.02.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

På bakgrunn av selskapskontroll av **Grieghallen IKS** ber fylkestinget styret syta for å:

1. Sende innkalling til representantskapsmøta i samsvar med inntomsel. § 8 og selskapsavtalen.
2. Utarbeide økonomiplan i samsvar med inntomsel. § 20 og selskapsavtalen
3. Sikre retttidig handsaming av budsjett og rekneskap i samsvar med inntomsel § 18 og forskrift om budsjett, regnskap mm for IKS § 4.
4. Formalisere rolla som arbeidande styreleiar og kva oppgåver som ligg til denne rolla.
5. Formalisere avtaleforholdet med innleigd dagleg leiar og kva oppgåver som ligg til denne rolla.
6. Utarbeide skriftlege rutinar og kontrollar for dei viktigaste arbeidsprosessane i selskapet.
7. Be om årleg rapportering frå Grieghallen AS om vedlikehald av bygget.
8. Vurdere om det kan vera føremålstenleg å tinglysa ein uråderett knytt til eigedommen, ettersom det er Musikkselskabet Harmoniens fondsforvaltning som har heimel til tomta.
9. Vurdere om selskapet treng både dagleg leiar og arbeidande styreleiar.
10. Laga ein prioritert handlingsplan innan 01.02.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Kari Foseid Aakre (A) stilte spørsmål om ho var inhabil fordi ho er styremedlem i Grieghallen AS. Representanten trådte frå under vurderinga av habiliteten.

Fylkestinget vedtok samrøystes at Foseid Aakre er inhabil etter fvl. § 6 første ledd nr. e. Representanten trådte frå under behandlinga av saka.

Åse Gunn Husebø (A) sette fram slikt forslag:

Alternativ.
«Pkt. 5 i innstillinga. 01.02.19.
Fristen endra til 01.06.19.»

Rasmus Laupsa Rasmussen (A) sette fram slikt forslag:

«Fjerne pkt. 1.»

Dan Femoen (H) – stiller spørsmål om habilitet til fylkesrådmannen fordi fylkesrådmann framleis var styremedlem når revisjon blei utarbeida.

Fylkestinget vedtok samrøystes at fylkesrådmannen var inhabil, jfr. fvl. § 6.2.

Anne Gine Hestetun (A) sette fram slikt forslag:

«Endring innleiing med å byte ut fylkesrådmann med fylkesordfører.»

Det var 56 representantar tilstades.

Røysting:

Hestetun (A) sitt forslag vart samrøystes vedteke.
Rasmussen (A) sitt forslag fekk vart samrøystes vedteke.
Husebø (A) sitt forslag vart samrøystes vedteke.
Resten av innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Grieghallen IKS ber fylkestinget **fylkesordføreren** syta for å:

1. Følgje opp KS og Hordaland fylkeskommune sine tilrådingar for val av styre og styrearbeid:
  - a) grunngjeving av val av styremedlemmar.
  - b) rutinar for styrearbeid slik som styreevaluering, årsplan, instruksar m.m.
  - c) registrering av styreverv i KS sitt styrevervregister.
2. Sikre at talet på styremedlemmar er i samsvar med intkomsl. § 4.
3. Oppdatere selskapsavtalen og sørge for at praksis er i samsvar med avtalen (mellom anna når det gjeld formulering om varamedlemmar, kva endringar som skal handsamast i fylkesting og bystyre, og val av styreleiar).
4. Laga ein prioritert handlingsplan innan 01.06.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

På bakgrunn av selskapskontroll av **Grieghallen IKS** ber fylkestinget styret syta for å:

1. Sende innkalling til representantskapsmøta i samsvar med intkomsl. § 8 og selskapsavtalen.
2. Utarbeide økonomiplan i samsvar med intkomsl. § 20 og selskapsavtalen.

3. Sikre rettidig handsaming av budsjett og rekneskap i samsvar med inntomsel § 18 og forskrift om budsjett, regnskap mm for IKS § 4.
4. Formalisere rolla som arbeidande styreleiar og kva oppgåver som ligg til denne rolla.
5. Formalisere avtaleforholdet med innleigd dagleg leiar og kva oppgåver som ligg til denne rolla.
6. Utarbeide skriftlege rutinar og kontrollar for dei viktigaste arbeidsprosessane i selskapet.
7. Be om årleg rapportering frå Grieghallen AS om vedlikehald av bygget.
8. Vurdere om det kan vera føremålstenleg å tinglysa ein uråderett knytt til eigedommen, ettersom det er Musikkselskabet Harmoniens fondsforvaltning som har heimel til tomte.
9. Vurdere om selskapet treng både dagleg leiar og arbeidande styreleiar.
10. Laga ein prioritert handlingsplan innan 01.02.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

PS 108/18 Forvaltningsrevisjon innan fråfall i vidaregåande opplæring - Revisjonsrapport

Forslag til innstilling

På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan fråfall i vidaregåande opplæring ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. Sikre at registrering av sluttårsak i størst mogleg grad er korrekt, slik at ein får så få feilkjelder som mogleg.
2. Sikre at det blir gjennomført systematiske analyser av fråfallsårsaker, karakteristika som påverkar fråfallet, og skulebidragsindikatoren ved den enkelte skule, for å få eit betre grunnlag for iverksetting av målretta tiltak.
3. Gjere systematiske analyser av årsaker til heving av lærekontraktar per fagområde, for å få eit betre grunnlag for målretta tiltak.
4. Sikre at fråfallsførebyggjande tiltak på den enkelte skule blir systematisk evaluert.
5. Leggje ytterlegare til rette for erfaringsdeling og deling av beste praksis når det gjeld arbeid med fråfall.
6. Analysere årsaken til at det er begrensa bruk av midlar til særleg oppfølging og/eller tilrettelegging for lærlingar, og vurderer eventuelle tiltak.
7. Arbeide for å avklare og tydeleggjere ansvarsfordelinga mellom fylkeskommunen og opplæringskontora når det gjeld oppfølging av lærebedrifter som er medlem av opplæringskontor.
8. Sette i verk tiltak for å få betre oversikt over, og kome tidlegare inn i, saker der det er utfordringar i eit lærlingforhold som medfører risiko for heving av kontrakt.
9. Sikre at OT, og eventuelle andre relevante aktørar, blir involvert i oppfølging av saker der det er risiko for heving av lærekontrakt.
10. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.03.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Saksprotokoll i kontrollutvalet - 19.11.2018

Handsaming i møte

Forvaltningsrevisor Line Margrethe Johansen presenterte resultatet av den gjennomførte forvaltningsrevisjonen innan fråfall i vidaregåande opplæring og svarte på spørsmål frå kontrollutvalet.

Kontrollutvalet registrerer at kompleksiteten i denne revisjonsrapporten er betydeleg. Innhenting av informasjon har vore krevjande. Rapporten synleggjer også nyansar og kompleksitet som ligg innebygd i tilrådingane.

Dette avsnittet ønskjer kontrollutvalet skal vera med i innstillinga.

Kontrollutvalet ber om at Deloitte får 15 minuttar til å presentere forvaltningsrevisjon innan fråfall i vidaregåande opplæring for fylkestinget 11. – 12.12.2018.

Med tillegg av første avsnitt i innstillinga vart slik innstilling samrøystes vedteke.

Innstilling

Kontrollutvalet registrerer at kompleksiteten i denne revisjonsrapporten er betydeleg. Innhenting av informasjon har vore krevjande. Rapporten synleggjer også nyansar og kompleksitet som ligg innebygd i tilrådingane.

På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan fråfall i vidaregåande opplæring ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. Sikre at registrering av sluttårsak i størst mogleg grad er korrekt, slik at ein får så få feilkjelder som mogleg.
2. Sikre at det blir gjennomført systematiske analyser av fråfallsårsaker, karakteristika som påverkar fråfallet, og skulebidragsindikatoren ved den enkelte skule, for å få eit betre grunnlag for iverksetting av målretta tiltak.
3. Gjere systematiske analyser av årsaker til heving av lærekontraktar per fagområde, for å få eit betre grunnlag for målretta tiltak.
4. Sikre at fråfallsførebyggjande tiltak på den enkelte skule blir systematisk evaluert.
5. Leggje ytterlegare til rette for erfaringsdeling og deling av beste praksis når det gjeld arbeid med fråfall.
6. Analysere årsaken til at det er begrensa bruk av midlar til særleg oppfølging og/eller tilrettelegging for lærlingar, og vurderer eventuelle tiltak.
7. Arbeide for å avklare og tydeleggjere ansvarsfordelinga mellom fylkeskommunen og opplæringskontora når det gjeld oppfølging av lærebedrifter som er medlem av opplæringskontor.
8. Sette i verk tiltak for å få betre oversikt over, og kome tidlegare inn i, saker der det er utfordringar i eit lærlingforhold som medfører risiko for heving av kontrakt.
9. Sikre at oppfølgings tenesta (OT), og eventuelle andre relevante aktørar, blir involvert i oppfølging av saker der det er risiko for heving av lærekontrakt.
10. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.03.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Dan Femoen (H) sette på vegne av H og V slikt forslag.

Tillegg.

Nytt punkt.

«Alle tiltak som vert sett inn for å førebyggja og redusera fråfall bør evaluerast.»

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Femoen sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Kontrollutvalet registrerer at kompleksiteten i denne revisjonsrapporten er betydeleg. Innhenting av informasjon har vore krevjande. Rapporten synleggjer også nyansar og kompleksitet som ligg innebygd i tilrådingane.

På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan fråfall i vidaregåande opplæring ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. Sikre at registrering av sluttårsak i størst mogleg grad er korrekt, slik at ein får så få feilkjelder som mogleg.
2. Sikre at det blir gjennomført systematiske analyser av fråfallsårsaker, karakteristika som påverkar fråfallet, og skulebidragsindikatoren ved den enkelte skule, for å få eit betre grunnlag for iverksetting av målretta tiltak.
3. Gjere systematiske analyser av årsaker til heving av lærekontraktar per fagområde, for å få eit betre grunnlag for målretta tiltak.
4. Sikre at fråfallsførebyggjande tiltak på den enkelte skule blir systematisk evaluert.
5. Leggje ytterlegare til rette for erfaringsdeling og deling av beste praksis når det gjeld arbeid med fråfall.
6. Analysere årsaken til at det er begrensa bruk av midlar til særleg oppfølging og/eller tilrettelegging for lærlingar, og vurderer eventuelle tiltak.
7. Arbeide for å avklare og tydeleggjere ansvarsfordelinga mellom fylkeskommunen og opplæringskontora når det gjeld oppfølging av lærebedrifter som er medlem av opplæringskontor.
8. Sette i verk tiltak for å få betre oversikt over, og kome tidlegare inn i, saker der det er utfordringar i eit lærlingforhold som medfører risiko for heving av kontrakt.
9. Sikre at oppfølgings tenesta (OT), og eventuelle andre relevante aktørar, blir involvert i oppfølging av saker der det er risiko for heving av lærekontrakt.
10. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.03.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.
11. Alle tiltak som vert sett inn for å førebyggja og redusera fråfall bør evaluerast

PS 109/18 Intensjonsavtale mellom Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune om samarbeid om drifta av kollektivtrafikken i Bergen.

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget ynskjer eit sterkare samarbeid om kollektivtrafikk med Bergen kommune.
2. Fylkestinget legg administrativ intensjonsavtale, dagsett 16.11.2018, til grunn for vidare arbeid.
3. Fylkesrådmannen skal utgreia om eit styrka samarbeid skal vera basert på eit utvida avtaleverk eller eit felles selskap.
4. Fylkesutvalet og Utval for Miljø og Samferdsel vert haldne informert i det vidare arbeidet.
5. Endeleg avtale skal leggjast fram for fylkestinget til godkjenning.
6. Fylkesrådmannen legg opp til god dialog med kommunane i fylket i utforminga av prinsipp for samhandling.

Saksprotokoll i utval for miljø og samferdsel - 28.11.2018

Geir Angeltveit (V) sette på vegner av V, H, FrP og MDG fram slikt forslag:

«Alternativ:

1. Fylkestinget ønskjer å utgreia eit breiare samarbeid om kollektivtrafikk med kommunane. Fylkesrådmannen skal greia ut korleis eit breiare samarbeid skal vere. Fylkesrådmannen skal leggja opp til god dialog med kommunane i fylket.
2. Fylkesutvalet og Utval for Miljø og Samferdsel skal handsama saka undervegs.
3. Endeleg utgreiingsresultat skal leggjast fram for Fylkestinget til handsaming.»

Rasmus Laupsa Rasmussen (A) sette på vegner av A, Sp, KrF, SV, MDG, V, H og FrP fram slikt fellesforslag:

«Tillegg punkt 1 (tillegget er understreka):

Fylkestinget ynskjer eit sterkare samarbeid om kollektivtrafikk med Bergen kommune. Dette samarbeidet skal ha som hovudmål å sikre eit miljøvenleg, effektivt og trygt transportsystem som fremjar mobilitet for befolkning og næringsliv i heile fylket.»

«Endring punkt 3:

Fylkesrådmannen skal utgreia om eit styrka samarbeid skal vera basert på eit utvida avtaleverk, eit kommunalt/fylkeskommunalt oppgavefellesskap jfr § 19-1 i kommunelov eller andre meir formaliserte samarbeidsløysingar.»

«Nytt punkt:

Fylkesutvalet ønskjer også utredet korleis Skyss kan samarbeide betre med dei andre kommunane i Hordaland og framtida Vestland.»

Angeltveit trekte forslaget sitt.

Røysting

Rasmussen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 2 fekk ingen røyster og fall.

Fylkesrådmannen sitt forslag punkt 4,5 og 6 vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

1. Fylkestinget ynskjer eit sterkare samarbeid om kollektivtrafikk med Bergen kommune. Dette samarbeidet skal ha som hovudmål å sikre eit miljøvenleg, effektivt og trygt transportsystem som fremjar mobilitet for befolkning og næringsliv i heile fylket.
2. Fylkesrådmannen skal utgreia om eit styrka samarbeid skal vera basert på eit utvida avtaleverk, eit kommunalt/fylkeskommunalt oppgavefellesskap jfr § 19-1 i kommunelov eller andre meir formaliserte samarbeidsløysingar.
3. Fylkesutvalet ønskjer også utredet korleis Skyss kan samarbeide betre med dei andre kommunane i Hordaland og framtida Vestland
4. Fylkesutvalet og Utval for Miljø og Samferdsel vert haldne informert i det vidare arbeidet.
5. Endeleg avtale skal leggjast fram for fylkestinget til godkjenning.
6. Fylkesrådmannen legg opp til god dialog med kommunane i fylket i utforminga av prinsipp for samhandling.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 06.12.2018

Det vert gjort slik presisering i innstillinga:

Pkt.2 «kommunelov» vert endra til - ny kommunelov.

Pkt.3 «fylkesutvalet» endra til fylkestinget.

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

1. Fylkestinget ynskjer eit sterkare samarbeid om kollektivtrafikk med Bergen kommune. Dette samarbeidet skal ha som hovudmål å sikre eit miljøvenleg, effektivt og trygt transportsystem som fremjar mobilitet for befolkning og næringsliv i heile fylket.
2. Fylkesrådmannen skal utgreia om eit styrka samarbeid skal vera basert på eit utvida avtaleverk, eit kommunalt/fylkeskommunalt oppgavefellesskap jfr § 19-1 i ny kommunelov eller andre meir formaliserte samarbeidsløysingar.
3. Fylkestinget ønskjer også utredet korleis Skyss kan samarbeide betre med dei andre kommunane i Hordaland og framtida Vestland

4. Fylkesutvalet og utval for miljø og samferdsel vert haldne informert i det vidare arbeidet
5. Endeleg avtale skal leggjast fram for fylkestinget til godkjenning
6. Fylkesrådmannen legg opp til god dialog med kommunane i fylket i utforminga av prinsipp for samhandling.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Det var 56 representantar tilstades.

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

1. Fylkestinget ynskjer eit sterkare samarbeid om kollektivtrafikk med Bergen kommune. Dette samarbeidet skal ha som hovudmål å sikre eit miljøvenleg, effektivt og trygt transportsystem som fremjar mobilitet for befolkning og næringsliv i heile fylket.
2. Fylkesrådmannen skal utgreia om eit styrka samarbeid skal vera basert på eit utvida avtaleverk, eit kommunalt/fylkeskommunalt oppgavefellesskap jfr § 19-1 i ny kommunelov eller andre meir formaliserte samarbeidsløysingar.
3. Fylkestinget ønskjer også utredet korleis Skyss kan samarbeide betre med dei andre kommunane i Hordaland og framtida Vestland
4. Fylkesutvalet og Utval for Miljø og Samferdsel vert haldne informert i det vidare arbeidet
5. Endeleg avtale skal leggjast fram for fylkestinget til godkjenning
6. Fylkesrådmannen legg opp til god dialog med kommunane i fylket i utforminga av prinsipp for samhandling.

PS 110/18 Investeringsprogram for fylkesvegnettet 2019-2029

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget vedtek *Investeringsprogram for fylkesvegnettet 2019-2029 til Regional transportplan Hordaland 2018-2029*. Investeringsprogrammet skal følgje dei fylkeskommunale budsjett- og økonomiprosessane og dei økonomiske rammene vedteke i budsjett for 2019.
2. Fylkestinget sluttar seg til målsetjinga om å sette av minimum 80 mill. kr årleg til forsterkning av eksisterande fylkesvegnett på investeringsbudsjettet. I 2019 er det forslag om 70,4 mill. kr til forsterkningsprogrammet.
3. Det eit stort behov for utbetringar av tunnelar både som følgje av *Tunnelsikkerhetsforskrifta* og generelt forfall. På grunn av fleire usikre moment vil fylkestinget kome attende til oppdatert framdrifts- og finansieringsplan, og ber om at ein samordnar dette i nye Vestland fylkeskommune.
4. I planperioden vil det verte behov for å løyve midlar til større oppgraderingar og utskiftingar av fylkesvegbruer. Fylkestinget ber om at det utarbeidast eit eige opprustingsprogram for store fylkesvegbruer.
5. Kollektivtiltak, tiltak som legg til rette for gåande og syklende og trafikksikringstiltak er prioriterte hjå fylkeskommunen. Fylkestinget er positiv til at fleire kommunar ønskjer å inngå

avtale med fylkeskommunen om spleiselag knytt til mindre utbetringar som til dømes gang- og sykkeltiltak.

6. Planlegginga av nye fylkesvegprosjekt må sjåast i samanheng med dei økonomiske rammene som fylkeskommunen har til rådevælde, og det behovet som ligg til grunn for tiltaket. Fylkestinget meiner det er viktig å planleggje prosjekt på ein slik måte at dei kan realiserast innanfor dei økonomiske rammene til fylkeskommunen.

Saksprotokoll i Fylkestrafikksikringsutvalet i Hordaland - 27.11.2018

Jon Askeland (SP) sette fram slikt forslag:

«Forslag til innstilling:

Fylkestinget har høge målsetjingar for trafikksikkerheitsarbeid og peikar på dei tre særskilde satsingsområda:

1. Trafikksikringsarbeid i kommunane
2. Møte- og utforkøyringsulykker utanfor tettbygde strøk
3. Mjuke trafikkantar i regionsenter og langs skuleveg»

Røysting

Innstillinga med Askeland sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til utval for miljø og samferdsel mot ingen røyster for fylkesrådmann sitt forslag.

Innstilling

Fylkestinget har høge målsetjingar for trafikksikkerheitsarbeid og peikar på dei tre særskilde satsingsområda:

1. Trafikksikringsarbeid i kommunane
2. Møte- og utforkøyringsulykker utanfor tettbygde strøk
3. Mjuke trafikkantar i regionsenter og langs skuleveg»

Saksprotokoll i utval for miljø og samferdsel - 28.11.2018

Fylkesrådmannen sitt forslag til innstilling med fylkestrafikksikringsutvalet sitt forslag til innstilling vart saman lagt til grunn for røystinga.

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag med fylkestrafikksikringsutvalet sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

1. Fylkestinget vedtek *Investeringsprogram for fylkesvegnettet 2019-2029 til Regional transportplan Hordaland 2018-2029*. Investeringsprogrammet skal følgje dei fylkeskommunale budsjett- og økonomiprosessane og dei økonomiske rammene vedteke i budsjett for 2019.
2. Fylkestinget sluttar seg til målsetjinga om å sette av minimum 80 mill. kr årleg til forsterkning av eksisterande fylkesvegnett på investeringsbudsjettet. I 2019 er det forslag om 70,4 mill. kr til forsterkningsprogrammet.
3. Det eit stort behov for utbetringar av tunnelar både som følgje av *Tunnelsikkerheitsforskrifta* og generelt forfall. På grunn av fleire usikre moment vil fylkestinget kome attende til oppdatert framdrifts- og finansieringsplan, og ber om at ein samordnar dette i nye Vestland fylkeskommune.

4. I planperioden vil det verte behov for å løyve midlar til større oppgraderingar og utskiftingar av fylkesvegbruer. Fylkestinget ber om at det utarbeidast eit eige opprustingsprogram for store fylkesvegbruer.
5. Kollektivtiltak, tiltak som legg til rette for gåande og syklende og trafikksikringstiltak er prioriterte hjå fylkeskommunen. Fylkestinget er positiv til at fleire kommunar ønskjer å inngå avtale med fylkeskommunen om spleiselag knytt til mindre utbetringar som til dømes gang- og sykkeltiltak.
6. Planlegginga av nye fylkesvegprosjekt må sjåast i samanheng med dei økonomiske rammene som fylkeskommunen har til rådvelde, og det behovet som ligg til grunn for tiltaket. Fylkestinget meiner det er viktig å planleggje prosjekt på ein slik måte at dei kan realiserast innanfor dei økonomiske rammene til fylkeskommunen.
7. Fylkestinget har høge målsetjingar for trafikksikkerheitsarbeid og peikar på dei tre særskilde satsingsområda:
  1. Trafikksikringsarbeid i kommunane
  2. Møte- og utforkøyringsulykker utanfor tettbygde strøk
  3. Mjuke trafikkantar i regionsenter og langs skuleveg.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 06.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

1. Fylkestinget vedtek *Investeringsprogram for fylkesvegnettet 2019-2029 til Regional transportplan Hordaland 2018-2029*. Investeringsprogrammet skal følgje dei fylkeskommunale budsjett- og økonomiprosessane og dei økonomiske rammene vedteke i budsjett for 2019.
2. Fylkestinget sluttar seg til målsetjinga om å sette av minimum 80 mill. kr årleg til forsterkning av eksisterande fylkesvegnett på investeringsbudsjettet. I 2019 er det forslag om 70,4 mill. kr til forsterkningsprogrammet.
3. Det er eit stort behov for utbetringar av tunnelar både som følgje av *Tunnelsikkerhetsforskrifta* og generelt forfall. På grunn av fleire usikre moment vil fylkestinget kome attende til oppdatert framdrifts- og finansieringsplan, og ber om at ein samordnar dette i nye Vestland fylkeskommune.
4. I planperioden vil det verte behov for å løyve midlar til større oppgraderingar og utskiftingar av fylkesvegbruer. Fylkestinget ber om at det utarbeidast eit eige opprustingsprogram for store fylkesvegbruer.
5. Kollektivtiltak, tiltak som legg til rette for gåande og syklende og trafikksikringstiltak er prioriterte hjå fylkeskommunen. Fylkestinget er positiv til at fleire kommunar ønskjer å inngå avtale med fylkeskommunen om spleiselag knytt til mindre utbetringar som til dømes gang- og sykkeltiltak.
6. Planlegginga av nye fylkesvegprosjekt må sjåast i samanheng med dei økonomiske rammene som fylkeskommunen har til rådvelde, og det behovet som ligg til grunn for tiltaket. Fylkestinget meiner det er viktig å planleggje prosjekt på ein slik måte at dei kan realiserast innanfor dei økonomiske rammene til fylkeskommunen.
7. Fylkestinget har høge målsetjingar for trafikksikkerheitsarbeid og peikar på dei tre særskilde satsingsområda:
  1. Trafikksikringsarbeid i kommunane
  2. Møte- og utforkøyringsulykker utanfor tettbygde strøk

3. Mjuka trafikkantar i regionsenter og langs skuleveg.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Det var 56 representantar tilstades.

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

1. Fylkestinget vedtek *Investeringsprogram for fylkesvegnettet 2019-2029 til Regional transportplan Hordaland 2018-2029*. Investeringsprogrammet skal følgje dei fylkeskommunale budsjett- og økonomiprossessane og dei økonomiske rammene vedteke i budsjett for 2019.
2. Fylkestinget sluttar seg til målsetjinga om å sette av minimum 80 mill. kr årleg til forsterkning av eksisterande fylkesvegnett på investeringsbudsjettet. I 2019 er det forslag om 70,4 mill. kr til forsterkningsprogrammet.
3. Det eit stort behov for utbetringar av tunnelar både som følgje av *Tunnelsikkerhetsforskrifta* og generelt forfall. På grunn av fleire usikre moment vil fylkestinget kome attende til oppdatert framdrifts- og finansieringsplan, og ber om at ein samordnar dette i nye Vestland fylkeskommune.
4. I planperioden vil det verte behov for å løyve midlar til større oppgraderingar og utskiftingar av fylkesvegbruer. Fylkestinget ber om at det utarbeidast eit eige opprustingsprogram for store fylkesvegbruer.
5. Kollektivtiltak, tiltak som legg til rette for gåande og syklende og trafikksikringstiltak er prioriterte hjå fylkeskommunen. Fylkestinget er positiv til at fleire kommunar ønskjer å inngå avtale med fylkeskommunen om spleiselag knytt til mindre utbetringar som til dømes gang- og sykkeltiltak.
6. Planlegginga av nye fylkesvegprosjekt må sjåast i samanheng med dei økonomiske rammene som fylkeskommunen har til rådevelde, og det behovet som ligg til grunn for tiltaket. Fylkestinget meiner det er viktig å planleggje prosjekt på ein slik måte at dei kan realiserast innanfor dei økonomiske rammene til fylkeskommunen.
7. Fylkestinget har høge målsetjingar for trafikksikkerhetsarbeid og peikar på dei tre særskilde satsingsområda:
  1. Trafikksikringsarbeid i kommunane
  2. Møte- og utforkøyringsulykker utanfor tettbygde strøk
  3. Mjuka trafikkantar i regionsenter og langs skuleveg.

PS 111/18 Handlingsprogram 2019-2022. Kollektivstrategi for Hordaland

Saksprotokoll i utval for miljø og samferdsel - 07.11.2018

Marthe Hammer (SV) sette fram slikt forslag:

«Tillegg:

3. Fylkestinget vil understreke behovet for framkommelighet for kollektivtrafikken og ber om at tidligare vedtak om plan for kollektivfelt på 4-feltsinnfartsårer, samt andre framkommelighetstiltak for buss får høg prioritet og vert realisert.»

Hammer trekte sitt forslag

Rasmus Laupsa Rasmussen (A) sette på vegner av utvalet fram slikt fellesforslag:

«Saka vert utsett til MISA sitt møte mot slutten av november.»

Røysting

Rasmussen sitt forslag vart samrøystes vedteke mot ingen røyster for rådmannen sitt forslag.

Vedtak

Saka vert utsett til MISA sitt møte mot slutten av november.

Saksprotokoll i utval for miljø og samferdsel - 28.11.2018

Røysting

Det var 12 representantar til stades.

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

1. Fylkestinget vedtar Handlingsprogram 2019-2022 for Kollektivstrategi for Hordaland. Handlingsprogrammet dannar eit godt grunnlag for fylkeskommunen si satsing på kollektivområdet.
2. Fylkestinget sluttar seg til at handlingsprogrammet gir eit godt grunnlag for prioritering av fysiske tiltak i kollektivtrafikken sin infrastruktur, og ber om at infrastrukturtiltak for kollektivtrafikken vert prioritert i komande rullering av handlingsprogrammet for Miljøløftet.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 06.12.2018

Terje Søviknes (Frp) sette fram slik forslag til punkt 1:

Alternativ.

«1. Fylkestinget er tilfreds med at staten finansierer 50 % utbygging av større kollektiv infrastruktur. Fylkestinget finner det urimelig å belaste bilistene med bompenger til sykkel og bybaneutbygging. Fylkestinget vil ha utredet andre kollektivløsninger til Åsane, slik som lav- og nullutslippsbusser i egne kollektivtraseer.

Vedlikehold av kollektivmaterieill må tas over ordinært fylkesbudsjett og ikke belastes bilistene via bompenger. I den grad vedlikehold skal belastes bilistene bør disse i sin helhet gå til veivedlikehold.

Det må foretas en utredning på hvor stor andel som benytter sykkelveiene som er utbygget både sommer og vinterstid.

For øvrig slutter fylkestinget seg til Handlingsprogram 2019-22 for Kollektivstrategi for Hordaland.»

Anne-Beth Njærheim (V) sette fram slikt forslag:

Tillegg.

«3. Korrespondanse som tiltak, særlig i distriktet, bør inn både under effektive reiser og enklere reiser.»

Røysting

Søviknes sitt forslag pkt.1 fekk 2 røyster (Frp) og fall.

Innstillinga pkt.1 fekk 13 røyster (A, Sp, Krf, SV, V, H) og vart vedteken som innstilling til fylkestinget.

Innstillinga pkt.2 vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkestinget.
Njærheim sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

1. Fylkestinget vedtar Handlingsprogram 2019-2022 for Kollektivstrategi for Hordaland. Handlingsprogrammet dannar eit godt grunnlag for fylkeskommunen si satsing på kollektivområdet.
2. Fylkestinget sluttar seg til at handlingsprogrammet gir eit godt grunnlag for prioritering av fysiske tiltak i kollektivtrafikken sin infrastruktur, og ber om at infrastrukturtiltak for kollektivtrafikken vert prioritert i komande rullering av handlingsprogrammet for Miljøløftet
3. Korrespondanse som tiltak, særlig i distriktet, bør inn både under effektive reiser og enklere reiser.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Siri Klokkestuen (A) sette fram slikt oversendingsforslag til utval for miljø og samferdsel:

«Heile fylket må inn på eit gjennomgåande kollektivtilbud. Fylket sør for Halhjem mot Stord, Bømlo, Fitjar, Sveio og Etne må få ta del i kollektivsatsinga på buss og båt. Skyssappen viser til Kystbussen som kostar omlag 420 kr Bergen-Sveio. Snøggbåten kostar 690 kr tur/retur. Skyss må arbeide med gjennomgåande buss og båtruter gjennom Sunnhordland, slik ein har til Odda og Kvinnherad.»

Terje Søviknes (Frp) sette fram slikt forslag:

«Alternativt framlegg til pkt. 1

1. Handlingsprogramet pkt. 2.5 og 4.3 utbygging av bybane mot Åsane utgår. Det må utredes alternative kollektivtilbud.

Fylkestinget henviser til pkt. 4.4 vedlikehold av bybanen, hvor vedlikeholdet er tenkt finansiert gjennom Miljøløftet. Fylkestinget finner dette både urimelig og ikke bærekraftig over tid. Fylkestinget ber om at det må planlegges vedlikehold uavhengig av Miljøløftet.

4.11 Innfartsparkering til Åsane bygges uavhengig av bybane.

For øvrig sluttar fylkestinget til Handlingsprogram 2019-22 Kollektivstrategi for Hordaland slik det er lagt fram.»

Det var 55 representantar tilstades.

Røysting

Søviknes sitt forslag pkt. 1 fekk 6 røyster (Frp) og fall.
Innstillinga pkt.1 fekk 49 røyster (A,Sp,Krf,SV,V,R,MDG;H) og vart vedteken.
Innstillinga pkt.2 og pkt.3 vart samrøystes vedteken.
Klokkarstuen sitt oversendingsforslag vart samrøystes oversendt utan realitetsbehandling.

Vedtak

1. Fylkestinget vedtar Handlingsprogram 2019-2022 for Kollektivstrategi for Hordaland. Handlingsprogrammet dannar eit godt grunnlag for fylkeskommunen si satsing på kollektivområdet.
2. Fylkestinget sluttar seg til at handlingsprogrammet gir eit godt grunnlag for prioritering av fysiske tiltak i kollektivtrafikken sin infrastruktur, og ber om at infrastrukturtiltak for kollektivtrafikken vert prioritert i komande rullering av handlingsprogrammet for Miljøløftet
3. Korrespondanse som tiltak, særlig i distriktet, bør inn både under effektive reiser og enklere reiser.

PS 112/18 Handlingsprogram Miljøløftet 2019 - 2022

Forslag til innstilling/vedtak

1. Fylkestinget sluttar seg til forslaget til Handlingsprogram for Miljøløftet 2019 – 2022 slik det er lagt fram.
2. For å oppnå reell porteføljestyling i Miljøløftet meiner fylkestinget statlege programområde- og trafikktryggleiksmidlar ikkje berre kan nyttast til riksveg/ vegar med riksvegfunksjon.
3. Fylkestinget legg til grunn at det i 2019 vert gjennomført utgreiing av kollektiv-/ sambruksfelt på nordre og vestre innfartsåre

Saksprotokoll i utval for miljø og samferdsel - 28.11.2018

Marthe Hammer (SV) sette fram slikt forslag:

«Tillegg:

Hordaland Fylke har hatt ein kraftig vekst i kollektivtrafikken dei siste åra. Ei ønska utvikling i tråd med mål om nullvekst i biltrafikken. Det er behov for å betre finansieringa av kollektivtrafikken gjennom auka statlige midlar. Fylkestinget og bystyret i Bergen har også vedteke at ein kan nytte inntektene frå bomringen i Bergen til å drifte kollektivtrafikken. I forhandlingane om miljøløftet må dette følgjast opp slik at ein kan hente inne inntekter frå denne pakken til å sikre framleis auke i kollketivtrafikken.»

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet. Hammer sitt forslag fekk 11 røyster (SV, A, Sp, KrF, V, MDG og 1 H) og vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

1. Fylkestinget sluttar seg til forslaget til Handlingsprogram for Miljøløftet 2019 – 2022 slik det er lagt fram.
2. For å oppnå reell porteføljestyling i Miljøløftet meiner fylkestinget statlege programområde- og trafikktryggleiksmidlar ikkje berre kan nyttast til riksveg/ vegar med riksvegfunksjon.
3. Fylkestinget legg til grunn at det i 2019 vert gjennomført utgreiing av kollektiv-/ sambruksfelt på nordre og vestre innfartsåre
4. Hordaland Fylke har hatt ein kraftig vekst i kollektivtrafikken dei siste åra. Ei ønska utvikling i tråd med mål om nullvekst i biltrafikken. Det er behov for å betre finansieringa av kollektivtrafikken gjennom auka statlige midlar. Fylkestinget og bystyret i Bergen har også vedteke at ein kan nytte inntektene frå bomringen i Bergen til å drifte kollektivtrafikken. I forhandlingane om miljøløftet må dette følgjast opp slik at ein kan hente inne inntekter frå denne pakken til å sikre framleis auke i kollketivtrafikken.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 06.12.2018

Terje Søviknes (Frp) sette fram slikt forslag:

Alternativt framlegg til pkt. 1

«1.Handlingsprogramet pkt. 2.5 og 4.3 utbygging av bybane mot Åsane utgår. Det må utredes alternative kollektivtilbud.

Fylkestinget henviser til pkt. 4.4 vedlikehold av bybanen, hvor vedlikeholdet er tenkt finansiert gjennom Miljøløftet. Fylkestinget finner dette både urimelig og ikke bærekraftig over tid. Fylkestinget ber om at det må planlegges vedlikehold uavhengig av Miljøløftet.

4.11 Innfartsparkering til Åsane bygges uavhengig av bybane.

For øvrig sluttar fylkestinget til Handlingsprogram for Miljøløftet 2019-22 slik det er lagt fram.»

Røysting

Søviknes sitt forslag fekk 2 røyster (Frp) og fall.

Innstillinga pkt.1 fekk 13 røyster (A, Sp, Krf, SV, V, H) og vart vedteken som innstilling til fylkestinget.

Innstillinga pkt.2 og pkt.3 vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkestinget.

Innstillinga pkt.4 vart vedteken som innstilling til fylkestinget mot 5 røyster (H, Frp).

Innstilling til fylkestinget

1. Fylkestinget sluttar seg til forslaget til Handlingsprogram for Miljøløftet 2019 – 2022 slik det er lagt fram.
2. For å oppnå reell porteføljestyling i Miljøløftet meiner fylkestinget statlege programområde- og trafikktryggleiksmidlar ikkje berre kan nyttast til riksveg/ vegar med riksvegfunksjon.
3. Fylkestinget legg til grunn at det i 2019 vert gjennomført utgreiing av kollektiv-/ sambruksfelt på nordre og vestre innfartsåre
4. Hordaland fylke har hatt ein kraftig vekst i kollektivtrafikken dei siste åra. Ei ønska utvikling i tråd med mål om nullvekst i biltrafikken. Det er behov for å betre finansieringa av kollektivtrafikken gjennom auka statlige midlar. Fylkestinget og bystyret i Bergen har også vedteke at ein kan nytte inntektene frå bomringen i Bergen til å drifte kollektivtrafikken. I forhandlingane om miljøløftet må dette følgjast opp slik at ein kan hente inn inntekter frå denne pakken til å sikre framleis auke i kollektivtrafikken.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11.12.2018

Jon Askeland (Sp) sette på vegne av Ap, SP og Krf fram slikt forslag:

Tillegg.

«Nytt punkt.

Fylkestinget syner til fråsegn i FT-møte juni 2018, og peikar på at ny tunell mellom Klauvaneset – Vågsbotn må få investeringsmidlar i første fase av revidert NTP, dvs. 2022/2023, og føreset at det vert løyvd midlar til dette.»

Terje Søviknes (Frp) sette fram slikt forslag:

«Alternativt framlegg til pkt. 1;

Fylkestinget er tilfreds med at staten finansierer 50 % utbygging av større kollektiv infrastruktur. Fylkestinget finner det urimelig å belaste bilistene med bompenger til sykkel og bybaneutbygging.

Fylkestinget vil ha utredet andre kollektivløsninger til Åsane, slik som lav- og nullutslippsbusser i egne kollektivtraseer.

Vedlikehold av bybaneinfrastruktur må tas over ordinært fylkesbudsjett og ikke belastes bilistene via bompenger. I den grad vedlikehold skal belastes bilistene bør disse i sin helhet gå til veivedlikehold.

Det må foretas en utredning på hvor stor andel av de reisende som benytter utbygde sykkelveier (både sommer- og vinterstid).

For øvrig slutter fylkestinget seg til Handlingsprogrammet Miljøløftet 2019-22.»

Natalia Golis (MDG) sette fram slik protokollmerknad på vegne av MDG:

«Slik vi i MDG oppfatar punktet handlar det om rekkefølga av prosjektet Åsane-Arna versus Åsane-Klauvaneset. I denne prioriteringa er det etter vårt syn riktig å prioritera Åsane-Klauvaneset. Når det gjeld dimensjoneringa av dei omtalte vegtraseane, meiner Miljøpartiet Dei Grøne at denne er for stor i NTP.»

Det var 54 representantar til stades.

Røysting

Søviknes sitt forslag til pkt.1 fekk 6 røyster (Frp) og fall.

Innstillinga pkt.1 fekk 48 røyster (A,Sp,Krf,SV,V,R,MDG;H) og vart vedteken.

Innstillinga pkt.2 og pkt. 3 vart samrøystes vedtekne.

Innstillinga pkt.4 fekk 37 (A,Sp,Krf,SV,V,R,MDG) røyster vart vedteken.

Askeland sitt forslag vart vedteke med 51 røyster (A,Sp,Krf,V,R,MDG;Frp,H) og vart vedteke.

Vedtak

1. Fylkestinget sluttar seg til forslaget til Handlingsprogram for Miljøløftet 2019 – 2022 slik det er lag fram.
2. For å oppnå reell porteføljestyling i Miljøløftet meiner fylkestinget statlege programområde- og trafikktryggleiksmidlar ikkje berre kan nyttast til riksveg/ vegar med riksvegfunksjon.
3. Fylkestinget legg til grunn at det i 2019 vert gjennomført utgreiing av kollektiv-/ sambruksfelt på nordre og vestre innfartsåre
4. Hordaland Fylke har hatt ein kraftig vekst i kollektivtrafikken dei siste åra. Ei ønska utvikling i tråd med mål om nullvekst i biltrafikken. Det er behov for å betre finansieringa av kollektivtrafikken gjennom auka statlege midlar. Fylkestinget og bystyret i Bergen har også vedteke at ein kan nytte inntektene frå bomringen i Bergen til å drifte kollektivtrafikken. I forhandlingane om miljøløftet må dette følgjast opp slik at ein kan hente inne inntekter frå denne pakken til å sikre framleis auke i kollektivtrafikken.
5. Fylkestinget syner til fråsegn i FT-møte juni 2018, og peikar på at ny tunell mellom Klauvaneset – Vågsbotn må få investeringsmidlar i første fase av revidert NTP, dvs. 2022/2023, og føreset at det vert løyvd midlar til dette.

Protokollmerknad frå MDG.

Slik vi i MDG oppfatar punktet handlar det om rekkefølga av prosjektet Åsane-Arna versus Åsane-Klauvaneset. I denne prioriteringa er det etter vårt syn riktig å prioritera Åsane-Klauvaneset. Når det gjeld dimensjoneringa av dei omtalte vegtraseane, meiner Miljøpartiet Dei Grøne at denne er for stor i NTP.

PS 113/18 Kvinnheradpakken - delvis bompengefinansiering og fylkeskommunalt bidrag

Forslag til innstilling:

1. Fylkestinget sluttar seg til det føreslåtte opplegget for finansiering av Kvinnheradpakken slik det er skissert i det faglege grunnlaget frå Statens vegvesen Region vest datert 02.10.2018.

2. Fylkestinget går inn for at Kvinnheradpakken vert delvis finansiert med bompengar. Det er lagt til grunn ei portefølje med eit investeringsbehov på om lag 746 mill. 2018-kr. Følgjande finansieringsplan er lagt til grunn for Kvinnheradpakken:

Finansieringskjelde:	Mill. 2018-kr
Kommunale midlar	75
Fylkeskommunale midlar	199
Fylkeskommunale skredsikringsmidlar	307
Bompengar	165
Sum	746

Bompengbidraget vert endeleg fastsett etter ekstern kvalitetssikring (KS2) av pakken.

Fylkestinget sluttar seg til at det fylkeskommunale bidraget vert sett til 90 mill kr til samferdselssatsinga i Kvinnherad. I tillegg kjem meirverdikompensasjon og rassikringsmidlar.

3. Fylkestinget legg til grunn at Kvinnheradpakken vert porteføljestyrt og at omfanget av utbygginga vert tilpassa den økonomiske ramma.

Det vert lagt til grunn at utbygginga skjer i 2018–2023

4. Innkrevjinga skal skje på ferjesambanda; Gjermundshamn/Varaldsøy – Årsnes, Utåker – Matre/Skånevik og Ranavik – Skjersholmane. Det vert ikkje kravd inn bompengar på strekningane Varaldsøy – Gjermundshamn og Matre – Skånevik.

Det vert lagt til grunn ein gjennomsnittleg inntekt pr. passering (gjennomsnittstakst) på 35-43 2018-kr.

5. Bompengetakstane vil bli fastsett ut frå den strukturen for innkrevjing av bompengar på ferje som gjeld ved start av innkrevjinga. Endeleg takst- og rabattsystem inkl. betaling av bompengar for nullutsleppskøyretøy, skal leggst fram for lokalpolitisk behandling i god tid før innkrevjinga tek til.
6. Gjennomsnittstaksten skal prisjusterast med Statistisk Sentralbyrå (SSB) sin byggekostnadsindeks for veganlegg fram til bompenginnkrevjinga startar. Deretter skal SSB sin konsumprisindeks nyttast.
7. Bompengeperioden er sett til 15 år frå innkrevjingstart på ferjestrekninga Årsnes - Gjermundshamn og Utåker - Skånevik, etter planen i 2020. Innkrevjinga på ferjestrekninga Ranavik - Skjersholmane vil etter planen starte i 2023 og skal avsluttast samtidig med innkrevjinga på dei to andre strekningane.
8. Under føresetnad av Kommunal- og moderniseringsdepartementets godkjenning, garanterer Hordaland fylkeskommune ved sjølvskuldnarkausjon for eit maksimalt låneopptak for bompengeselskapet, avgrensa til 173 mill. kr for heile Kvinnheradpakken, med tillegg av 10 pst. av til ein kvar tid gjeldande hovudstol til dekning av eventuelle renter og omkostningar. Det samla garantibeløpet vert følgjeleg 191 mill. kr. Garantien vert gitt med pant i bompengeselskapet sin rett til å krevje inn bompengar.
9. Garantien gjeld frå fyrste opptrekk på finansieringa i samband med rekvisisjonar frå Statens vegvesen i byggjeperioden, og gjennom innkrevjingsperioden på 15 år. Innkrevjingsperioden kan i særskilte tilfelle forlengast med inntil fem år. I tillegg skal garantien gjelde inntil to år, jf. garantiføresegna § 3. Samla garantitid vert, inkludert byggjeperioden, på inntil 20 år frå fyrste opptrekk på finansieringa i forbindelse med rekvisisjonar frå Statens vegvesen. Garantistens utlegg kan dekkast gjennom ein auke av gjennomsnittstaksten med inntil 20 pst. og ein forlenging av bompengeperioden med inntil 5 år. Garantien gjeld inntil bompengeselskapets gjeld er nedbetalt og redusert i takt med nedbetalinga av lån. Det føresettast at garantien vert sikra 1. prioritet i retten til å krevje inn bompengar.

10. Det vert lagt til grunn at ansvaret for innkrevjing og delfinansiering av Kvinnheradpakken med bompengar skal leggst inn i det regionale bompengeselskapet Ferde AS i tråd med den nye organiseringa i bompengesektoren.

Saksprotokoll i utval for miljø og samferdsel - 28.11.2018

Rasmus Laupsa Rasmussen (A) sette fram slikt forslag:

«Saka vert utsett for å få ein høyringsrunde som ivaretek nabokommunar, næringsforeningar, regionsråd mm

Dette for å få kunnskap om nytteprinsippet i bompengeinnkrevjinga er godt nok ivareteke, endringar i trafikkstraumar og eventuelle alternative innkrevjingsmåtar.»

Jon Askeland (Sp) sette fram slik oversendingsforslag til administrasjonen:

«MISA ber administrasjonen fram til fylkesutvalet arbeida vidare med innkrevjingsløyningar, både kostander og i høve innspela frå Etne og Stord kommunar.»

Pål Kårbø (KrF) sette fram slik oversendingsforslag til administrasjonen:

«Bed om at det vert førebudd ein temabolk i eit seinare møte, som forklarar dei høge kostnadene med bompengeinnkreving på land. MISA ønskjer døme på kostnadstal ved stort prosjekt t.d Bergen, og mindre/medium elles i fylket.»

Røysting

Rasmussen sitt forslag til utsetjing fekk ingen røyster. Saka vart dermed realitetsbehandla.

Fylkesrådmannen sitt forslag fekk 13 røyster (A, Sp, KrF, SV, V, MDG og H) og vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Askeland sitt forslag vart samrøystes vedteke oversendt administrasjonen utan realitetsbehandling. Kårbø sitt forslag vart samrøystes vedteke oversendt administrasjonen utan realitetsbehandling.

Innstilling til fylkesutvalet

1. Fylkestinget sluttar seg til det føreslåtte opplegget for finansiering av Kvinnheradpakken slik det er skissert i det faglege grunnlaget frå Statens vegvesen Region vest datert 02.10.2018.
2. Fylkestinget går inn for at Kvinnheradpakken vert delvis finansiert med bompengar. Det er lagt til grunn ei portefølje med eit investeringsbehov på om lag 746 mill. 2018-kr. Følgjande finansieringsplan er lagt til grunn for Kvinnheradpakken:

Finansieringskjelde:	Mill. 2018-kr
Kommunale midlar	75
Fylkeskommunale midlar	199
Fylkeskommunale skredsikringsmidlar	307
Bompengar	165
Sum	746

Bompengedraget vert endeleg fastsett etter ekstern kvalitetssikring (KS2) av pakken.

Fylkestinget sluttar seg til at det fylkeskommunale bidraget vert sett til 90 mill kr til samferdselssatsinga i Kvinnherad. I tillegg kjem meirverdikompensasjon og rassikringsmidlar.

3. Fylkestinget legg til grunn at Kvinnheradpakken vert porteføljestyrt og at omfanget av utbygginga vert tilpassa den økonomiske ramma.

Det vert lagt til grunn at utbygginga skjer i 2018–2023

4. Innkrevjinga skal skje på ferjesambanda; Gjermundshamn/Varaldsøy – Årsnes, Utåker – Matre/Skånevik og Ranavik – Skjersholmane. Det vert ikkje kravd inn bompengar på strekningane Varaldsøy – Gjermundshamn og Matre – Skånevik.

Det vert lagt til grunn ein gjennomsnittleg inntekt pr. passering (gjennomsnittstakst) på 35-43 2018-kr.

5. Bompengetakstane vil bli fastsett ut frå den strukturen for innkrevjing av bompengar på ferje som gjeld ved start av innkrevjinga. Endeleg takst- og rabattsystem inkl. betaling av bompengar for nullutsleppskøyretøy, skal leggast fram for lokalpolitisk behandling i god tid før innkrevjinga tek til.
6. Gjennomsnittstaksten skal prisjusterast med Statistisk Sentralbyrå (SSB) sin byggekostnadsindeks for veganlegg fram til bompengainnkrevjinga startar. Deretter skal SSB sin konsumprisindeks nyttast.
7. Bompengeperioden er sett til 15 år frå innkrevjingstart på ferjestrekninga Årsnes - Gjermundshamn og Utåker - Skånevik, etter planen i 2020. Innkrevjinga på ferjestrekninga Ranavik - Skjersholmane vil etter planen starte i 2023 og skal avsluttast samtidig med innkrevjinga på dei to andre strekningane.
8. Under føresetnad av Kommunal- og moderniseringsdepartementets godkjenning, garanterer Hordaland fylkeskommune ved sjølvskuldnarkausjon for eit maksimalt låneopptak for bompengeselskapet, avgrensa til 173 mill. kr for heile Kvinnheradpakken, med tillegg av 10 pst. av til ein kvar tid gjeldande hovudstol til dekning av eventuelle renter og omkostningar. Det samla garantibeløpet vert følgjeleg 191 mill. kr. Garantien vert gitt med pant i bompengeselskapet sin rett til å krevje inn bompengar.
9. Garantien gjeld frå fyrste opptrekk på finansieringa i samband med rekvisisjonar frå Statens vegvesen i byggeperioden, og gjennom innkrevjingsperioden på 15 år. Innkrevjingsperioden kan i særskilte tilfelle forlengast med inntil fem år. I tillegg skal garantien gjelde inntil to år, jf. garantiføresegna § 3. Samla garantitid vert, inkludert byggeperioden, på inntil 20 år frå fyrste opptrekk på finansieringa i forbindelse med rekvisisjonar frå Statens vegvesen. Garantistens utlegg kan dekkast gjennom ein auke av gjennomsnittstaksten med inntil 20 pst. og ein forlenging av bompengeperioden med inntil 5 år. Garantien gjeld inntil bompengeselskapets gjeld er nedbetalt og redusert i takt med nedbetalinga av lån. Det føresettast at garantien vert sikra 1. prioritet i retten til å krevje inn bompengar.
10. Det vert lagt til grunn at ansvaret for innkrevjing og delfinansiering av Kvinnheradpakken med bompengar skal leggast inn i det regionale bompengeselskapet Ferde AS i tråd med den nye organiseringa i bompengesektoren.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 06.12.2018

Benthe Bondhus (Sp) sette på vegne av SP, A, Krf og Sv fram slikt oversendingsforslag:

«Fylkesutvalet ønskjer å undersøkje om Kvinnheradpakken også kan finansiere tiltak i Etne/Stord kommunar, til dømes knytta til miljøgateprosjektet eller utbetring av snøggåtkaien, og kva konsekvensar dette eventuelt vil få for den vidare prosessen. Fylkesutvalet ber administrasjonen gjere rede for dette, og at fylkestinget får svara som grunnlag for handsaming av saka i fylkestinget.»

Røysting.

Innstillinga vart vedteken mot 2 røyster (Frp) som innstilling til fylkestinget. Bondhus sitt oversendingsforslag vart samrøystes oversendt fylkesrådmannen utan realitetsbehandling.

Innstilling til fylkestinget

1. Fylkestinget sluttar seg til det føreslåtte opplegget for finansiering av Kvinnheradpakken slik det er skissert i det faglege grunnlaget frå Statens vegvesen Region vest datert 02.10.2018.
2. Fylkestinget går inn for at Kvinnheradpakken vert delvis finansiert med bompengar. Det er lagt til grunn ei portefølje med eit investeringsbehov på om lag 746 mill. 2018-kr. Følgjande finansieringsplan er lagt til grunn for Kvinnheradpakken:

Finansieringskjelde:	Mill. 2018-kr
Kommunale midlar	75
Fylkeskommunale midlar	199
Fylkeskommunale skredsikringsmidlar	307
Bompengar	165
Sum	746

Bompengebidraget vert endeleg fastsett etter ekstern kvalitetssikring (KS2) av pakken.

Fylkestinget sluttar seg til at det fylkeskommunale bidraget vert sett til 90 mill kr til samferdselssatsinga i Kvinnherad. I tillegg kjem meirverdikompensasjon og rassikringsmidlar.

3. Fylkestinget legg til grunn at Kvinnheradpakken vert porteføljestyrt og at omfanget av utbygginga vert tilpassa den økonomiske ramma.

Det vert lagt til grunn at utbygginga skjer i 2018–2023

4. Innkrevjinga skal skje på ferjesambanda; Gjermundshamn/Varaldsøy – Årsnes, Utåker – Matre/Skånevik og Ranavik – Skjersholmane. Det vert ikkje kravd inn bompengar på strekningane Varaldsøy – Gjermundshamn og Matre – Skånevik.

Det vert lagt til grunn ein gjennomsnittleg inntekt pr. passering (gjennomsnittstakst) på 35-43 2018-kr.

5. Bompengetakstane vil bli fastsett ut frå den strukturen for innkrevjing av bompengar på ferje som gjeld ved start av innkrevjinga. Endeleg takst- og rabattsystem inkl. betaling av bompengar for nullutsleppskøyretøy, skal leggast fram for lokalpolitisk behandling i god tid før innkrevjinga tek til.
6. Gjennomsnittstaksten skal prisjusterast med Statistisk Sentralbyrå (SSB) sin byggekostnadsindeks for veganlegg fram til bompengeginnkrevjinga startar. Deretter skal SSB sin konsumprisindeks nyttast.
7. Bompengeperioden er sett til 15 år frå innkrevjingstart på ferjestrekninga Årsnes - Gjermundshamn og Utåker - Skånevik, etter planen i 2020. Innkrevjinga på ferjestrekninga Ranavik - Skjersholmane vil etter planen starte i 2023 og skal avsluttast samtidig med innkrevjinga på dei to andre strekningane.
8. Under føresetnad av Kommunal- og moderniseringsdepartementets godkjenning, garanterer Hordaland fylkeskommune ved sjølvskuldnarkausjon for eit maksimalt låneopptak for bompengeselskapet, avgrensa til 173 mill. kr for heile Kvinnheradpakken, med tillegg av 10 pst. av til ein kvar tid gjeldande hovudstol til dekning av eventuelle renter og omkostningar. Det samla garantibeløpet vert følgjeleg 191 mill. kr. Garantien vert gitt med pant i bompengeselskapet sin rett til å krevje inn bompengar.
9. Garantien gjeld frå fyrste opptrekk på finansieringa i samband med rekvisisjonar frå Statens vegvesen i byggjeperioden, og gjennom innkrevjingsperioden på 15 år. Innkrevjingsperioden kan i særskilte tilfelle forlengast med inntil fem år. I tillegg skal garantien gjelde inntil to år, jf. garantiføresegna § 3. Samla garantitid vert, inkludert byggjeperioden, på inntil 20 år frå fyrste opptrekk på finansieringa i forbindelse med rekvisisjonar frå Statens vegvesen. Garantistens

utlegg kan dekkast gjennom ein auke av gjennomsnittstaksten med inntil 20 pst. og ein forlenging av bompengerperioden med inntil 5 år. Garantien gjeld inntil bompengeselskapets gjeld er nedbetalt og redusert i takt med nedbetalinga av lån. Det føresetast at garantien vert sikra 1. prioritet i retten til å krevje inn bompengar.

10. Det vert lagt til grunn at ansvaret for innkrevjing og delfinansiering av Kvinnheradpakken med bompengar skal leggst inn i det regionale bompengeselskapet Ferde AS i tråd med den nye organiseringa i bompengesektoren.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11.og 12.12.2018

Siri Klokkestuen (A) stilte spørsmål om sin habilitet då ho som ordførar i Etne kommunen har arbeidd med saka.

Klokkestuen trådte frå under behandlinga av habiliteten. Fylkestinget vedtok samrøystes at Klokkestuen var habil. Klokkestuen tiltredde saksbehandling.

Roald Kvamme (A) sette på vegne av A fram slikt oversendingsforslag til fylkesrådmannen:

«Fylkestinget viser til notat frå fylkesrådmannen 10.12.2018 knytta til Kvinnheradpakken. Fylkestinget støttar fylkesrådmannen sine vurderingar i notatet gjeldande Etne kommune og ber fylkesrådmannen koma med ei sak om Fv 48 Skånevik-Håland tidleg 2019.»

Arild Borgen (R) sette fram slik protokollmerknad:

«Rødt stemmer for forslaget, sjølv om vi er mot bompenger som finansieringsform. Rødt meiner at bompengar er både usosial, då den ikkje tar hensyn til inntekt, eller samfunnsøkonomisk gunstig, då den innebær store tidskostnader og kostnader til administrasjon. Den fører også ofte til for mykje vegutbygging, som igjen skadar miljøet.»

Geir Angeltveit (V) sette på vegne av V fram slikt oversendingsforslag til fylkesrådmannen:

«Fylkestinget meiner Statens Vegvesen må ta ei vurdering av inntektsdeling på sambandet Ranavik- Skjærsholmane i forbindelse med eit endeleg vedtak om oppstart av Stordpakken.»

Røysting

Innstillinga pkt.1-10 vart vedteken mot 7 røyster (Frp).

Kvamme sitt forslag vart samrøystes vedteke oversendt fylkesrådmannen.

Angeltveit sitt oversendingsforslag vart vedteke ikkje oversendt med 33 røyster (A,Krf, SP,SV,R).

Vedtak

1. Fylkestinget sluttar seg til det føreslåtte opplegget for finansiering av Kvinnheradpakken slik det er skissert i det faglege grunnlaget frå Statens vegvesen Region vest datert 02.10.2018.
2. Fylkestinget går inn for at Kvinnheradpakken vert delvis finansiert med bompengar. Det er lagt til grunn ei portefølje med eit investeringsbehov på om lag 746 mill. 2018-kr. Følgjande finansieringsplan er lagt til grunn for Kvinnheradpakken:

Finansieringskjelde:	Mill. 2018-kr
Kommunale midlar	75
Fylkeskommunale midlar	199
Fylkeskommunale skredsikringsmidlar	307
Bompengar	165
Sum	746

Bompengebidraget vert endeleg fastsett etter ekstern kvalitetssikring (KS2) av pakken.

Fylkestinget sluttar seg til at det fylkeskommunale bidraget vert sett til 90 mill kr til samferdselssatsinga i Kvinnherad. I tillegg kjem meirverdikompensasjon og rassikringsmidlar.

3. Fylkestinget legg til grunn at Kvinnheradpakken vert porteføljestyrt og at omfanget av utbygginga vert tilpassa den økonomiske ramma.

Det vert lagt til grunn at utbygginga skjer i 2018–2023

4. Innkrevjinga skal skje på ferjesambanda; Gjermundshamn/Varaldsøy – Årsnes, Utåker – Matre/Skånevik og Ranavik – Skjersholmane. Det vert ikkje kravd inn bompengar på strekningane Varaldsøy – Gjermundshamn og Matre – Skånevik.

Det vert lagt til grunn ein gjennomsnittleg inntekt pr. passering (gjennomsnittstakst) på 35-43 2018-kr.

5. Bompengetakstane vil bli fastsett ut frå den strukturen for innkrevjing av bompengar på ferje som gjeld ved start av innkrevjinga. Endeleg takst- og rabattsystem inkl. betaling av bompengar for nullutsleppskøyretøy, skal leggast fram for lokalpolitisk behandling i god tid før innkrevjinga tek til.
6. Gjennomsnittstaksten skal prisjusterast med Statistisk Sentralbyrå (SSB) sin byggekostnadsindeks for veganlegg fram til bompengeneinnkrevjinga startar. Deretter skal SSB sin konsumprisindeks nyttast.
7. Bompengeperioden er sett til 15 år frå innkrevjingstart på ferjestrekninga Årsnes - Gjermundshamn og Utåker - Skånevik, etter planen i 2020. Innkrevjinga på ferjestrekninga Ranavik - Skjersholmane vil etter planen starte i 2023 og skal avsluttast samtidig med innkrevjinga på dei to andre strekningane.
8. Under føresetnad av Kommunal- og moderniseringsdepartementets godkjenning, garanterer Hordaland fylkeskommune ved sjølvskuldnarkausjon for eit maksimalt låneopptak for bompengeselskapet, avgrensa til 173 mill. kr for heile Kvinnheradpakken, med tillegg av 10 pst. av til ein kvar tid gjeldande hovudstol til dekning av eventuelle renter og omkostningar. Det samla garantibeløpet vert følgjeleg 191 mill. kr. Garantien vert gitt med pant i bompengeselskapet sin rett til å krevje inn bompengar.
9. Garantien gjeld frå fyrste opptrekk på finansieringa i samband med rekvisisjonar frå Statens vegvesen i byggjeperioden, og gjennom innkrevjingsperioden på 15 år. Innkrevjingsperioden kan i særskilte tilfelle forlengast med inntil fem år. I tillegg skal garantien gjelde inntil to år, jf. garantiføresegna § 3. Samla garantitid vert, inkludert byggjeperioden, på inntil 20 år frå fyrste opptrekk på finansieringa i forbindelse med rekvisisjonar frå Statens vegvesen. Garantistens utlegg kan dekkast gjennom ein auke av gjennomsnittstaksten med inntil 20 pst. og ein forlenging av bompengeperioden med inntil 5 år. Garantien gjeld inntil bompengeselskapets gjeld er nedbetalt og redusert i takt med nedbetalinga av lån. Det føresettast at garantien vert sikra 1. prioritet i retten til å krevje inn bompengar.
10. Det vert lagt til grunn at ansvaret for innkrevjing og delfinansiering av Kvinnheradpakken med bompengar skal leggast inn i det regionale bompengeselskapet Ferde AS i tråd med den nye organiseringa i bompengesektoren.

Protokollmerknad frå Raudt.

Rødt stemmer for forslaget, sjølv om vi er mot bompenger som finansieringsform.

Rødt meiner at bompengar er både usosial, då den ikkje tar hensyn til inntekt, eller samfunnsøkonomisk gunstig, då den innebær store tidskostnader og kostnader til administrasjon. Den fører også ofte til for mykje vegutbygging, som igjen skadar miljøet.

PS 114/18 Fylkesvåpen for Vestland fylkeskommune

Prosjektleiari legg fram fagkomitéen si tilråding, og rår arbeidsutvalet (FN-AU) til å gjere følgjande vedtak:

1. Arbeidsutvalet vurderer fagkomitéen si tilråding og dei andre utgreiingane i prosjektet som tilstrekkeleg avgjerdsgrunnlag for val av fylkesvåpen for Vestland fylkeskommune.
2. Arbeidsutvalet rår Fellesnemnda til å legge fram alternativ **Tilbydar C Natur og Landskap** til Fylkestinget for vedtak av fylkesvåpen for Vestland fylkeskommune.
3. Arbeidsutvalet rår til at prosjektleiar får i oppdrag å sikre formelle rettar knytt til det vedtekne Fylkesvåpenet, og gjere det klart til bruk ved naudsynte tilpassingar.

Saksprotokoll i Fellesnemnda-AU - 27.11.2018

Pål Kårbø (Krf) sette fram slikt forslag:

«Alternativ til pkt.2 og 3.

«For å sikra brei medverknad i partigruppene rundt val av nytt fylkesvåpen, vil AU i Fellesnemnda leggje denne saka fram utan tilråding.»

Røysting

Innstillinga pkt.1 vart samrøystes vedteken som innstilling til fellesnemnda. Kårbø sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fellesnemnda. Innstillinga pkt.2 og 3 vart ikkje røysta over.

Innstilling til fellesnemnda

1. Arbeidsutvalet vurderer fagkomitéen si tilråding og dei andre utgreiingane i prosjektet som tilstrekkeleg avgjerdsgrunnlag for val av fylkesvåpen for Vestland fylkeskommune.
2. For å sikra brei medverknad i partigruppene rundt val av nytt fylkesvåpen, vil AU i Fellesnemnda leggje denne saka fram utan tilråding.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Denne saka vert behandla på fylkestinget i mars.

PS 115/18 Premiss: Kultur. Regional plan for kultur. Evaluering og rullering av handlingsprogram 2018 / 2019.

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget vedtek Handlingsprogram for 2019 - Premiss: Kultur. Regional plan for kultur slik det ligg føre i vedlegget.
2. Fylkestinget tek statusrapport 2018 til etterretning.

Saksprotokoll i Utval for kultur, idrett og regional utvikling - 04.12.2018

Røysting

Fylkesrådmann sitt forslag vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling

1. Fylkestinget vedtek Handlingsprogram for 2019 - Premiss: Kultur. Regional plan for kultur slik det ligg føre i vedlegget.

2. Fylkestinget tek statusrapport 2018 til etterretning.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 06.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

1. Fylkestinget vedtek Handlingsprogram for 2019 - Premiss: Kultur. Regional plan for kultur slik det ligg føre i vedlegget.
2. Fylkestinget tek statusrapport 2018 til etterretning.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

1. Fylkestinget vedtek Handlingsprogram for 2019 - Premiss: Kultur. Regional plan for kultur slik det ligg føre i vedlegget.
2. Fylkestinget tek statusrapport 2018 til etterretning.

PS 116/18 Status for arbeidet med likestilling og likeverd i Hordaland Fylkeskommune

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek fylkesrådmannen si orientering til vitande, og sluttar seg til det vidare arbeidet.

Saksprotokoll i Hovudarbeidsmiljøutvalet - 02.11.2018

Saksprotokoll i utval for opplæring og helse - 06.11.2018

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

Fylkestinget tek fylkesrådmannen si orientering til vitande, og sluttar seg til det vidare arbeidet.

Saksprotokoll i utval for miljø og samferdsel - 07.11.2018

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

Fylkestinget tek fylkesrådmannen si orientering til vitande, og sluttar seg til det vidare arbeidet.

Saksprotokoll i Utval for kultur, idrett og regional utvikling - 13.11.2018

Rasmus Laupsa Rasmussen (A) sette på vegner av A, Sp, KrF, V og H fram slikt forslag:

«Tillegg:

Tittelen til den øvste administrative leiar i fylkeskommunen endras frå fylkesrådmann til ein kjønnsnøytral tittel. Fylkesutvalet ber rådmannen leggje fram ei sak til behandling i fylkestinget i mars 2019».

Røysting

Fylkesrådmann sitt forslag vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkesutvalet. Rasmussen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling

Fylkestinget tek fylkesrådmannen si orientering til vitande, og sluttar seg til det vidare arbeidet.

Tittelen til den øvste administrative leiar i fylkeskommunen endras frå fylkesrådmann til ein kjønnsnøytral tittel. Fylkesutvalet ber rådmannen leggje fram ei sak til behandling i fylkestinget i mars 2019.

Saksprotokoll i administrasjonsutvalet - 15.11.2018

Pål Kårbø (KrF) sette fram slikt oversendingsforslag til prosjektleiar Vestland fylkeskommune:

«Tittelen til den øvste administrative leiar i fylkeskommunen bør vurderast endra frå fylkesrådmann til ein kjønnsnøytral tittel»

Dagmar R. Hillstad (LO-K) sette fram slike oversendingsforslag:

«Hordaland fylkeskommune bør i sitt arbeidsgjevarperspektiv ha større fokus p OA-avtalens delmål 2: Hindre fråfall og auka sysselsetting av personar med nedsett nedsett funksjonsevne.»

«I Hordaland fylkeskommune er det flest kvinner som innehar deltidstillingar der mange har meldt om ufrivillig deltid. Hordaland fylkeskommune må i sin lønspolitikk aktivt jobba for ein heiltidsstruktur.»

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Pål Kårbø sitt forslag vart samrøystes vedteke oversendt på vegne av forslagsstillaren utan realitetsbehandling.

Dagmar R. Hillestad sine forslag vart samrøystes vedteke oversendt på vegne av forslagsstillaren utan realitetsbehandling.

Innstilling til fylkesutvalet

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Tilråding frå yrkesopplæringsnemnda:

Fylkestinget tek fylkesrådmannen si orientering til vitande, og sluttar seg til det vidare arbeidet.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 06.12.2018

Utval for kultur, idrett og regional utvikling si innstilling vart lagt til grunn for røystinga.

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

Fylkestinget tek fylkesrådmannen si orientering til vitande, og sluttar seg til det vidare arbeidet.

Tittelen til den øvste administrative leiar i fylkeskommunen endras frå fylkesrådmann til ein kjønnsnøytral tittel. Fylkesutvalet ber rådmannen leggje fram ei sak til behandling i fylkestinget i mars 2019.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Kjell Gitton Håland (A) sette fram slikt forslag:

Tillegg.

«Fylkestinget meiner at Hordaland Fylkeskommune som arbeidsgjevar bør ha større fokus på å hindre fråfall og å auka sysselsetting av personar med nedsett funksjonsevne. Alle einingar i fylkeskommunen må tilretteleggjast for menneske med nedsett funksjonsevne.»

Røysting.

Innstillinga vart samrøystes vedteken.
Håland sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Fylkestinget tek fylkesrådmannen si orientering til vitande, og sluttar seg til det vidare arbeidet.

Fylkestinget meiner at Hordaland Fylkeskommune som arbeidsgjevar bør ha større fokus på å hindre fråfall og å auka sysselsetting av personar med nedsett funksjonsevne. Alle einingar i fylkeskommunen må tilretteleggjast for menneske med nedsett funksjonsevne.

Tittelen til den øvste administrative leiar i fylkeskommunen endras frå fylkesrådmann til ein kjønnsnøytral tittel. Fylkesutvalet ber rådmannen leggje fram ei sak til behandling i fylkestinget i mars 2019.

PS 117/18 Klimaplanen sitt handlingsprogram 2019

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget vedtek Klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 slik det går fram av saka.
2. Økonomisk ramme for klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 (klimabudsjettet) vert handsama i fylkesbudsjettet for 2019. Førebels fordeling av midlar frå klimabudsjettet på dei einskilde tiltaka er basert på kostnadsoverslag og fylkesrådmannen får fullmakt til å gjere mindre vesentlege justeringar.
3. Særleg fokus i 2019 vil vere arbeid for eit felles miljøstyringssystem med Sogn og Fjordane fylkeskommun.

Saksprotokoll i utval for opplæring og helse - 27.11.2018

Christoffer Thomsen (Frp) sette fram slikt forslag:

Endringsforslag til sak 112/18
Klimaplanen sitt handlingsprogram 2019

1.Tiltak 1.2 Miljøstyring av Hordaland fylkeskommune
Punkt 8: Redusere utbetaling til godtgjørelse av fossil kjøring.

Forslag:
Punktet utgår

2.Areal og transport (side 210)

Forslag:
Strategi A:
Punkt 1 og 2, ordet "skal" endres til "bør".

3.Retningslinjer for planlegging:

Forslag:
Punkt 1 og 3, ordet "skal" endres til "bør"

4.Strategi C: Avgrense biltrafikk (side 210)

Punkt 9. Innføring av differensierte bompenger i og kring Bergen i høve:

- Rushtid
- Miljøutslepp
- Tal i passasjerer i bilen

Punkt 10. Reduksjon i tallet på offentlige og private langtids-parkeringsplasser i sentrale deler av Bergen.

Forslag:
Punktene utgår

5.Tiltak 5.6 Miljødifferensierte bompenger

Forslag:
Avsnittet utgår

Røysting

Det vart punktvis votering.

1.Tiltak 1.2 Miljøstyring av Hordaland fylkeskommune
Til punkt 8: Redusere utbetaling til godtgjørelse av fossil kjøring.
Thomsen sitt forslag fekk 6 røyster (Frp, H og V) og fall.

2. Areal og transport (side 210)
Thomsen sitt forslag fekk 6 røyster (Frp, H og V) og fall.

3. Retningslinjer for planlegging:
Thomsen sitt forslag fekk 6 røyster (Frp, H og V) og fall.

4. Strategi C: Avgrense biltrafikk (side 210)
Thomsen sitt forslag fekk 5 røyster (Frp og H) og fall.

5. Tiltak 5.6 Miljødifferensierte bompenger
Thomsen sitt forslag fekk 5 røyster (Frp og H) og fall.

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

1. Fylkestinget vedtek Klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 slik det går fram av saka.
2. Økonomisk ramme for klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 (klimabudsjettet) vert handsama i fylkesbudsjettet basert på kostnadsoverslag og fylkesrådmannen får fullmakt til å gjere mindre vesentlege justeringar.

3. Særleg fokus i 2019 vil vere arbeid for eit felles miljøstyringssystem med Sogn og Fjordane fylkeskommune.

Saksprotokoll i utval for miljø og samferdsel - 28.11.2018

Marthe Hammer (SV) sette fram slikt forslag:

«Tillegg:

1. Fylkestinget oppmodar til kutt i klimagassutslepp frå oppdrettsanlegg. Fylkestinget oppmodar sentrale styresmakter til at det ved løyve til nye oppdrettsanlegg vert stilt krav om nullutslipp av klimagassar eller bruk av fornybart bærekraftig drivstoff for anlegget og driftsfartøy for desse anleggene seinast frå 2020.
2. Fylkestinget ber administrasjonen vurdere et krav til bruk av en viss andel resirkulerte materialer i alle offentlige byggeprosjekter.
3. Fylkestinget ber om at det vert lagt fram en utredning/sak om hvordan det offentlige som leietaker kan stille krav om minst energiklasse A i alle nye leiekontrakter.

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Hammer sitt forslag punkt 1 fekk 3 røyster (SV, MDG og V) og fall.

Hammer sitt forslag punkt 2 fekk 10 røyster (SV, A, Sp, KrF MDG og V) og vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Hammer sitt forslag punkt 3 fekk 10 røyster (SV, A, Sp, KrF MDG og V) og vart vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

1. Fylkestinget vedtek Klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 slik det går fram av saka.
2. Økonomisk ramme for klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 (klimabudsjettet) vert handsama i fylkesbudsjettet for 2019. Førebels fordeling av midlar frå klimabudsjettet på dei einskilde tiltaka er basert på kostnadsoverslag og fylkesrådmannen får fullmakt til å gjere mindre vesentlege justeringar.
3. Særleg fokus i 2019 vil vere arbeid for eit felles miljøstyringssystem med Sogn og Fjordane fylkeskommune.
4. Fylkestinget ber administrasjonen vurdere et krav til bruk av en viss andel resirkulerte materialer i alle offentlige byggeprosjekter.
5. Fylkestinget ber om at det vert lagt fram en utredning/sak om hvordan det offentlige som leietaker kan stille krav om minst energiklasse A i alle nye leiekontrakter.

Saksprotokoll i Utval for kultur, idrett og regional utvikling - 04.12.2018

Kjell Håland (A) sette på vegner av A, KrF og Sp fram slikt forslag:

«Nytt punkt 1:

Fylkestinget syner til målsetting om satsing på produksjon og bruk av fornybar energi som Biogass og vil styrkja statsinga på dette området i handlingsprogrammet»

«Nytt punkt 2:

Fylkestinget ser det som svært viktig at Vestland fylkeskommune utarbeider ein strategi for bioøkonomi og sirkulærøkonomi».

«Endring punkt 5:

Fylkestinget vedtek Klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 med dei framlagte endringane»

Fylkesrådmann sitt punkt 2 og 3 vert punkt 3 og 4.

Røysting

Håland sitt forslag 1 og 2 fekk 8 røyster (A, Sp, KrF og V) og vart vedteken som innstilling til fylkesutvalet. mot 5 røyster (H og Frp).

Fylkesrådmann si innstilling 2 og 3 vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkesutvalet.

Håland sitt forslag 5 fekk 8 røyster (A, SP, KrF og V) og vart vedteken som innstilling til fylkesutvalet. mot 5 røyster (H og Frp) for fylkesrådmann sitt forslag 1.

Innstilling

1. Fylkestinget syner til målsetting om satsing på produksjon og bruk av fornybar energi som Biogass og vil styrkja statsinga på dette området i handlingsprogrammet.
2. Fylkestinget ser det som svært viktig at Vestland fylkeskommune utarbeider ein strategi for bioøkonomi og sirkulærøkonomi.
3. Økonomisk ramme for klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 (klimabudsjettet) vert handsama i fylkesbudsjettet for 2019. Førebels fordeling av midlar frå klimabudsjettet på dei einskilde tiltaka er basert på kostnadsoverslag og fylkesrådmannen får fullmakt til å gjere mindre vesentlege justeringar.
4. Særleg fokus i 2019 vil vere arbeid for eit felles miljøstyringssystem med Sogn og Fjordane fylkeskommune.
5. Fylkestinget vedtek Klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 med dei framlagte endringane.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 06.12.2018

Terje Søviknes (Frp) sette fram slikt forslag:

«Endringsforslag
Klimaplanen sitt handlingsprogram 2019

1.Tiltak 1.2 Miljøstyring av Hordaland fylkeskommune
Punkt 8: Redusere utbetaling til godtgjørelse av fossil kjøring.

Forslag:
Punktet utgår

2.Areal og transport (side 210)

Forslag:
Strategi A:
Punkt 1 og 2, ordet "skal" endres til "bør".

3.Retningslinjer for planlegging:

Forslag:
Punkt 1 og 3, ordet "skal" endres til "bør"

4.Strategi C: Avgrense biltrafikk (side 210)

Punkt 9. Innføring av differensierte bompenger i og kring Bergen i høve:

- Rushtid
- Miljøutslepp
- Tal i passasjerer i bilen

Punkt 10. Reduksjon i tallet på offentlige og private langtids-parkeringsplasser i sentrale deler av Bergen.

Forslag:
Punktene utgår

5.Tiltak 5.6 Miljødifferensierte bompenger

Forslag:

Avsnittet utgår»

Roald Kvamme (A) sette på vegner av A, Sp, Krf og SV fram slikt forslag:

Tillegg.

1. Fylkestinget syner til målsetting om satsing på produksjon og bruk av fornybar energi som Biogass og vil styrkja satsinga på dette området i handlingsprogrammet.
2. Fylkestinget ser det som svært viktig at Vestland fylkeskommune utarbeider ein strategi for bioøkonomi og sirkulærøkonomi/gjenbruksøkonomi.

Innstillinga frå utval for miljø og samferdsel vart lagt til grunn for røystinga.

Røysting

Søviknes sitt forslag pkt.1 til pkt.3 fekk 5 røyster (Frp, H) og fall.

Søviknes sitt forslag pkt.4 og pkt.5 fekk 2 røyster (Frp) og fall.

Innstillinga pkt. 1, 2 og 3 fekk 13 røyster (A, Sp, Krf, SV, V, H) og vart vedteken som innstilling til fylkestinget.

Innstillinga pkt.4 og 5 vart vedteken med 10 røyster (A, Sp, Krf, SV, V) og vart vedteken som innstilling til fylkestinget.

Kvamme sitt forslag vart vedteke med 10 røyster (A, Sp, Krf, SV, V) og vart vedteken som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

1. Fylkestinget vedtek Klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 slik det går fram av saka.
2. Økonomisk ramme for klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 (klimabudsjettet) vert handsama i fylkesbudsjettet for 2019. Førbeles fordeling av midlar frå klimabudsjettet på dei einstilte tiltaka er basert på kostnadsoverslag og fylkesrådmannen får fullmakt til å gjere mindre vesentlege justeringar.
3. Særleg fokus i 2019 vil vere arbeid for eit felles miljøstyringssystem med Sogn og Fjordane fylkeskommune.
4. Fylkestinget ber administrasjonen vurdere et krav til bruk av en viss andel resirkulerte materialer i alle offentlige byggeprosjekter.
5. Fylkestinget ber om at det vert lagt fram en utredning/sak om hvordan det offentlige som leietaker kan stille krav om minst energiklasse A i alle nye leiekontrakter.
6. Fylkestinget syner til målsetting om satsing på produksjon og bruk av fornybar energi som Biogass og vil styrkja satsinga på dette området i handlingsprogrammet.
7. Fylkestinget ser det som svært viktig at Vestland fylkeskommune utarbeider ein strategi for bioøkonomi og sirkulærøkonomi/gjenbruksøkonomi.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Tom Sverre Tomren (Krf) sette fram slikt forslag:

Tillegg.

«Holdningsskapende arbeid

For å lykkes med gjennomføringen av Paris avtalen sine målsettinger er en avhengig av kunnskap og gode holdninger til det grønne skifte hjå innbyggjarne. Hordaland fylkeskommune vil bidra aktivt til holdningsskapende arbeid både gjennom eigen verksemd og i samarbeide med eksterne aktørar. Dei vidaregåande skulane i fylket skal utfordres aktivt på å bidra i dette arbeidet.»

Geir Angeltveit (V) sette fram slikt forslag:

«Hordaland Fylkeskommune er positive til vidare utbygging av Biogass i Hordaland og Vestland, og meinar prosjekta i Voss, Stord og Jondal er svært lovande. Fylkestinget ønskjer

at flere prosjekt vert starta opp. Fylkestinget ber om at det vert sendt ei oppmoding til Regionrådet Nordhordland om å sjå på potensialet for eit Biogass-prosjekt.»

Marthe Hammer (SV) sette fram slikt forslag:

Tillegg.

«Nytt punkt.

Fylkestinget ber om at det vert stilt krav om nullutslepp av klimagassar eller bruk av fornybart berekraftig drivstoff for alle nye anlegg.»

Natalia Golis (MDG) sette fram slikt forslag:

Tillegg.

«Fylkestinget ber om at det legges frem sak for en "Temaplan for innfasing av nullutslipsteknologi for drosjer i Bergen og resten av fylket", lik vår Temaplan for buss og båt i kollektivtrafikken.»

Terje Søviknes (Frp) sette fram slikt forslag: alternativ til innstillinga pkt.1.

Alternativ til pkt.1.

«Endringsforslag

Klimaplanen sitt handlingsprogram 2019

1.Tiltak 1.2 Miljøstyring av Hordaland fylkeskommune

Punkt 8: Redusere utbetaling til godtgjørelse av fossil kjøring.

Forslag:

Punktet utgår

2.Areal og transport (side 210)

Forslag:

Strategi A:

Punkt 1 og 2, ordet "skal" endres til "bør".

3.Retningslinjer for planlegging:

Forslag:

Punkt 1 og 3, ordet "skal" endres til "bør"

4.Strategi C: Avgrense biltrafikk (side 210)

Punkt 9. Innføring av differensierte bompenger i og kring Bergen i høve:

- Rushtid
- Miljøutslepp
- Tal i passasjerer i bilen

Punkt 10. Reduksjon i tallet på offentlige og private langtids-parkeringsplasser i sentrale deler av Bergen.

Forslag:

Punktene utgår

5.Tiltak 5.6 Miljødifferensierte bompenger

Forslag:

Avsnittet utgår»

Tom Sverre Tomren (KRF) sette på vegne av Krf fram slikt oversendingsforslag til fylkesrådmannen:

«Hydrogen: Fylkestinget ynskjer å være oppdatert og informert om utviklingen og potensialet Hydrogenteknologien har som energibærer for maritim transport generelt og hurtigbåtdrift spesielt og ber derfor om ein eigen redgjørelse over status på feltet til møte i Juni.»

Røysting

Søviknes sitt forslag fekk 7 røyster (Frp) og fall.

Innstillinga vart vedteken mot 7 røyster (Frp).

Innstillinga pkt.2 til pkt.7 vart samrøystes vedteken.

Hammer sitt forslag fekk 38 røyster (A, Sp, Krf, SV, V, R, MDG) og vart vedteke.

Angeltveit sitt forslag fekk 27 røyster (V, MDG, SV, FRP, H) og fall.

Golis sitt forslag fekk 13 røyster (MDG, V, KRF, SV) og fall.

Tomren sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Tomren sitt oversendingsforslag vart samrøystes vedteke oversendt.

Vedtak

1. Fylkestinget vedtek Klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 slik det går fram av saka.
2. Økonomisk ramme for klimaplanen sitt handlingsprogram for 2019 (klimabudsjettet) vert handsama i fylkesbudsjettet for 2019. Førabels fordeling av midlar frå klimabudsjettet på dei einskilde tiltaka er basert på kostnadsoverslag og fylkesrådmannen får fullmakt til å gjere mindre vesentlege justeringar.
3. Særleg fokus i 2019 vil vere arbeid for eit felles miljøstyringssystem med Sogn og Fjordane fylkeskommune.
4. Fylkestinget ber administrasjonen vurdere et krav til bruk av en viss andel resirkulerte materialer i alle offentlige byggeprosjekter.
5. Fylkestinget ber om at det vert lagt fram en utredning/sak om hvordan det offentlige som leietaker kan stille krav om minst energiklasse A i alle nye leiekontrakter.
6. Fylkestinget syner til målsetting om satsing på produksjon og bruk av fornybar energi som Biogass og vil styrkja statsinga på dette området i handlingsprogrammet.
7. Fylkestinget ser det som svært viktig at Vestland fylkeskommune utarbeider ein strategi for bioøkonomi og sirkulærøkonomi/gjenbruksøkonomi.
8. Fylkestinget ber om at det vert stilt krav om nullutslepp av klimagassar eller bruk av fornybart berekraftig drivstoff for alle nye anlegg.
9. Holdningsskapende arbeid
For å lykkes med gjennomføringen av Paris avtalen sine målsettinger er en avhengig av kunnskap og gode holdninger til det grønne skifte hjå innbygarne. Hordaland fylkeskommune vil bidra aktivt til holdningsskapende arbeid både gjennom eigen verksemd og i samarbeide med eksterne aktørar. Dei vidaregåande skulane i fylket skal utfordres aktivt på å bidra i dette arbeidet.

PS 118/18 Kvalitetsmelding skuleåret 2017/2018

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek *Kvalitetsmelding vidaregåande opplæring 2017/18* til orientering.

Saksprotokoll i Yrkesopplæringsnemnda - 30.10.2018

Roger Pilskog sette fram slikt forslag på vegne av LO:

«Yrkesopplæringsnemnda seier seg nøgd med at overgang frå Vg2 skule til læreplass gjeng fram i meldinga. Yrkesopplæringsnemnda vonar at slik informasjon no vert nytta til å dimensjonera det vidaregåande tilbodet meir rett»

Røysting

Pilskog sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Tilråding frå Yrkesopplæringsnemnda

Yrkesopplæringsnemnda seier seg nøgd med at overgang frå Vg2 skule til læreplass gjeng fram i meldinga. Yrkesopplæringsnemnda vonar at slik informasjon no vert nytta til å dimensjonera det vidaregåande tilbodet meir rett»

Saksprotokoll i utval for opplæring og helse - 06.11.2018

Rosalind Fosse (FrP) sette fram slikt forslag:

«Tilleggspunkt:

OPHU er bekymret over den høye andelen av voksne som mobber i HFK sine skoler på enkelte fagområder.

Vil peke på endringene i opplæringsloven kap 9A som er at det er lovfestet krav om at skolen skal ha nulltoleranse mot mobbing, etc. Eleven har en individuell rett til et trygt og godt skolemiljø. Da er det viktig med tydelige voksne i skolen.

Ber rådmannen om ein orientering i kommande utvalsmøte om hvilke tiltak som er satt i gang og hvordan slike saker blir håndtert.»

Alexander Fosse Andersen (SP) sette fram slikt forslag:

«Mange ungdomar frå Etne går på vidaregåande skule i Rogaland, framfor alt Ølen Vgs. Utval for opplæring og helse ynskjer å få framlagt notat om «kvalitetsmelding» for Ølen Vgs., evt. andre vidaregåande skular i Rogaland med mange elevar frå Hordaland.»

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag med Fosse og Fosse Andersen sine tillegg vart samrøystes vedteke.

Innstilling til fylkesutvalet

Fylkestinget tek *Kvalitetsmelding vidaregåande opplæring 2017/18* til orientering.

OPHU er bekymret over den høye andelen av voksne som mobber i HFK sine skoler på enkelte fagområder. Vil peke på endringene i opplæringsloven kap 9A som er at det er lovfestet krav om at skolen skal ha nulltoleranse mot mobbing, etc. Eleven har en individuell rett til et trygt og godt skolemiljø. Da er det viktig med tydelige voksne i skolen.

Ber rådmannen om ein orientering i kommande utvalsmøte om hvilke tiltak som er satt i gang og hvordan slike saker blir håndtert.»

Mange ungdomar frå Etne går på vidaregåande skule i Rogaland, framfor alt Ølen Vgs. Utval for opplæring og helse ynskjer å få framlagt notat om «kvalitetsmelding» for Ølen Vgs., evt. andre vidaregåande skular i Rogaland med mange elevar frå Hordaland

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 21.-22.11.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

Fylkestinget tek *Kvalitetsmelding vidaregåande opplæring 2017/18* til orientering.

Utval for opplæring og helse er bekymra over den høge andelen av voksne som mobbar i Hordaland fylkeskommune sine skoler på enkelte fagområder. Vil peike på endringane i opplæringslova kap 9A som er at det er lovfesta krav om at skolen skal ha nulltoleranse mot mobbing, etc. Eleven har ein individuell rett til eit trygt og godt skolemiljø. Då er det viktig med tydelege vaksne i skolen. Ber fylkesrådmannen om ei orientering i komande utvalsmøte om kva tiltak som er satt i gang og korleis slike saker blir håndtert.»

Mange ungdomar frå Etne går på vidaregåande skule i Rogaland, framfor alt Ølen Vgs. Utval for opplæring og helse ynskjer å få framlagt notat om «kvalitetsmelding» for Ølen Vgs., evt. andre vidaregåande skular i Rogaland med mange elevar frå Hordaland.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Emil Gadolin (A) sette på vegner av A, SP, KrF og SV fram slikt forslag:

«Alternativ:

Fylkestinget tar *Kvalitetsmelding vidaregåande opplæring 2017/18* til orientering med følgjande tillegg:

- Fylkestinget er svært fornøgd med den positive utviklinga for gjennomføringa i den vidaregåande skolen i Hordaland. Dette er eit viktig mål - både for den enkelte elev og for samfunnet.
- Arbeidet med å få fleire elevar ut i lære er ei prioritert oppgave for fylkeskommunen. Fylkestinget ønskjer ei særlig oppfølging av dei tilbuda som har lav overgang fra vg2 til lære og der kor andelen som ikkje består fagprøve er stor. Her kan skolane lære av kvarandre gjennom å ta utgangspunkt i beste praksis.
- Alle elevar har rett på eit trygt, helsefremmaende og mobbefritt skolemiljø. Fylkestinget ber fylkesrådmannen rette eit særlig fokus mot dei tilbuda som der det vert rapportert om høge mobbetall i elevundersøkelsen 2017/2018.
- Yrkesrettingen av fellesfaga har voret eit viktig tema over flere år. Dette for å sikre at elevane synes undervisningen er både relevant og interessant. Fylkestinget ber fylkesrådmannen ha ei satsing på yrkesretting av fellesfaga det kommande året.»

Geir Kjell Andersland (V) sette fram slikt forslag:

«Fylkestinget ber om at fylkesrådmannen sin oppfølging av tilrådingane frå elev-og læringeombudet og mobbeombudet vert framlagt som sak for fylkestinget.»

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteke.
Gadolin sitt forslag vart samrøystes vedteke.
Andersland sitt forslag vart samrøystes vedteke

Vedtak

Fylkestinget tek *Kvalitetsmelding vidaregåande opplæring 2017/18* til orientering.

Utval for opplæring og helse er bekymra over den høge andelen av voksne som mobbar i Hordaland fylkeskommune sine skoler på enkelte fagområder. Vil peike på endringane i opplæringslova kap 9A som er at det er lovfesta krav om at skolen skal ha nulltoleranse mot mobbing, etc. Eleven har ein individuell rett til eit trygt og godt skolemiljø. Då er det viktig med tydelege vaksne i skolen.

Ber fylkesrådmannen om ei orientering i komande utvalsmøte om kva tiltak som er satt i gang og korleis slike saker blir håndtert.»

Mange ungdomar frå Etne går på vidaregåande skule i Rogaland, framfor alt Ølen Vgs. Utval for opplæring og helse ynskjer å få framlagt notat om «kvalitetsmelding» for Ølen Vgs., evt. andre vidaregåande skular i Rogaland med mange elevar frå Hordaland.

Fylkestinget er svært fornøyd med den positive utviklinga for gjennomføringa i den vidaregåande skolen i Hordaland. Dette er eit viktig mål - både for den enkelte elev og for samfunnet.

Arbeidet med å få fleire elevar ut i lære er ei prioritert oppgave for fylkeskommunen. Fylkestinget ønskjer ei særlig oppfølging av dei tilbuda som har lav overgang fra vg2 til lære og der kor andelen som ikkje består fagprøve er stor. Her kan skolane lære av kvarandre gjennom å ta utgangspunkt i beste praksis.

Alle elevar har rett på eit trygt, helsefremmaende og mobbefritt skolemiljø. Fylkestinget ber fylkesrådmannen rette eit særlig fokus mot dei tilbuda som der det vert rapportert om høge mobbetall i elevundersøkelsen 2017/2018.

Yrkesrettingen av fellesfaga har vore eit viktig tema over flere år. Dette for å sikre at elevane synes undervisningen er både relevant og interessant. Fylkestinget ber fylkesrådmannen ha ei satsing på yrkesretting av fellesfaga det kommande året.

Fylkestinget ber om at fylkesrådmannen sin oppfølging av tilrådingane frå elev-og lærlingeombudet og mobbeombudet vert framlagt som sak for fylkestinget.

PS 119/18 Evaluering Hyssingen produksjonsskole

Forslag til innstilling

Fylkestinget sluttar seg til tilrådinga gitt i rapporten «Evaluering av Hyssingen produksjonsskole», og produksjonsskulen går frå forsøk til ordinær drift frå 01.01.19.

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Tilråding frå yrkesopplæringsnemnda:

Fylkestinget sluttar seg til tilrådinga gitt i rapporten «Evaluering av Hyssingen produksjonsskole», og produksjonsskulen går frå forsøk til ordinær drift frå 01.01.19.

Saksprotokoll i utval for opplæring og helse - 27.11.2018

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

Fylkestinget sluttar seg til tilrådinga gitt i rapporten «Evaluering av Hyssingen produksjonsskole», og produksjonsskulen går frå forsøk til ordinær drift frå 01.01.19.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 06.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

Fylkestinget sluttar seg til tilrådinga gitt i rapporten «Evaluering av Hyssingen produksjonsskole», og produksjonsskulen går frå forsøk til ordinær drift frå 01.01.19.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

Fylkestinget sluttar seg til tilrådinga gitt i rapporten «Evaluering av Hyssingen produksjonsskole», og produksjonsskulen går frå forsøk til ordinær drift frå 01.01.19.

PS 120/18 Gjennomføringsplan i eit fireårig heilskapleg opplæringsløp.- Eit målretta arbeid med å skaffe elevar læreplass og sikre bedriftene kvalifiserte lærlingar

Forslag til innstilling

1. Ordninga med YFK blir frå 2020 permanent og utvida til å gjelde dei vidaregåande skulane i Hordaland med yrkesfag. Dei fem yrkesfaglege koordinatorane får ansvar for kvar sine regionar.
2. Yrkesfagleg koordinator får i samarbeid med skuleeigar ansvar for gjennomføringsplan og val av arbeidsstad i den enkelte YFK-region.

Saksprotokoll i yrkesopplæringsnemnda - 20.11.2018

Roger Pilskog sette fram slikt forslag på vegne av LO:

«Yrkesopplæringsnemnda sier seg fornøyd med prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære» så langt.

Yrkesopplæringsnemnda mener det vil være en stor fordel å evaluere prosjektet, før det tas beslutning om å innføre tiltaket som permanent ordning.

En slik evaluering bør og ta opp i seg hvordan Hfk skal lede og samordne yrkesfag koordinatorenes arbeid».

Røysting

Pilskog sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Tilråding frå yrkesopplæringsnemnda:

Yrkesopplæringsnemnda sier seg fornøyd med prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære» så langt.

Yrkesopplæringsnemnda mener det vil være en stor fordel å evaluere prosjektet, før det tas beslutning om å innføre tiltaket som permanent ordning.

En slik evaluering bør og ta opp i seg hvordan Hfk skal lede og samordne yrkesfag koordinatorenes arbeid».

Saksprotokoll i utval for opplæring og helse - 27.11.2018

Emil Gadolin (A) sette fram slikt forslag:

«Utval for opplæring og helse sier seg nøgd med prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære» så langt.

Utval for opplæring og helse meiner at det vil være ein stor fordel å evaluere prosjektet, før det vert teke ein beslutning om å innføre tiltaket som permanent ordning.

Sak om evaluering og om korvidt ordninga skal gjerast permanent skal seinast behandlast i fylkestingsmøtet sommer 2019.»

Røysting

Gadolin sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

Fylkesutvalet sier seg nøgd med prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære» så langt.

Fylkesutvalet meiner at det vil være ein stor fordel å evaluere prosjektet, før det vert teke ein beslutning om å innføre tiltaket som permanent ordning.

Sak om evaluering og om korvidt ordninga skal gjerast permanent skal seinast behandlast i fylkestingsmøtet sommer 2019.»

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 06.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

Fylkestinget seier seg nøgd med prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære» så langt.

Fylkestinget meiner at det vil være ein stor fordel å evaluere prosjektet, før det vert teke ein beslutning om å innføre tiltaket som permanent ordning.

Sak om evaluering og om korvidt ordninga skal gjerast permanent skal seinast behandlast i fylkestingsmøtet sommer 2019.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

Fylkestinget sier seg nøgd med prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære» så langt.

Fylkestinget meiner at det vil være ein stor fordel å evaluere prosjektet, før det vert teke ein beslutning om å innføre tiltaket som permanent ordning.

Sak om evaluering og om korvidt ordninga skal gjerast permanent skal seinast behandlast i fylkestingsmøtet sommer 2019.

PS 121/18 Sal av Stord opplæringsssenter på Heiane - gnr 44 bnr 336 i Stord kommune

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget godkjenner sal av Stord opplæringscenter på Heiane i Stord kommune.
2. Fylkesrådmannen får fullmakt til å akseptere bod lik eller høgare enn 90 % av prisønske som er kr 23 mill.
3. Dersom høgaste bod er lågare enn 90 % av prisønske, kan fylkesutvalet ta avgjerd om salet.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 25.10.2018

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

1. Fylkestinget godkjenner sal av Stord opplæringscenter på Heiane i Stord kommune.
2. Fylkesrådmannen får fullmakt til å akseptere bod lik eller høgare enn 90 % av prisønske som er kr 23 mill.
3. Dersom høgaste bod er lågare enn 90 % av prisønske, kan fylkesutvalet ta avgjerd om salet.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Svein Halleraker (H) sette fram slikt forslag:

Tillegg.

«Nytt pkt .4.
Dagens aktivitetar i bygget som er knytt til kurscenter yrkesfag, sikrast vidareført i passande lokaler.»

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Halleraker sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Fylkestinget godkjenner sal av Stord opplæringscenter på Heiane i Stord kommune.
2. Fylkesrådmannen får fullmakt til å akseptere bod lik eller høgare enn 90 % av prisønske som er kr 23 mill.
3. Dersom høgaste bod er lågare enn 90 % av prisønske, kan fylkesutvalet ta avgjerd om salet.
4. Dagens aktivitetar i bygget som er knytt til kurscenter yrkesfag, sikrast vidareført i passande lokaler.

PS 122/18 Askøy vgs - Samarbeidsavtale med Askøy kommune

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget godkjenner vedlagte samarbeidsavtale vedrørande Myrane mellom Askøy kommune og Hordaland fylkeskommune.
2. Fylkesrådmannen får fullmakt til å inngå avtalar som oppfølging av samarbeidsavtalen, jf. punkt 10 i samarbeidsavtalen.

Saksprotokoll i utval for opplærings og helse - 27.11.2018

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

1. Fylkestinget godkjenner vedlagte samarbeidsavtale vedrørende Myrane mellom Askøy kommune og Hordaland fylkeskommune.
2. Fylkesrådmannen får fullmakt til å inngå avtalar som oppfølging av samarbeidsavtalen, jf. punkt 10 i samarbeidsavtalen.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 06.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

1. Fylkestinget godkjenner vedlagte samarbeidsavtale vedrørende Myrane mellom Askøy kommune og Hordaland fylkeskommune.
2. Fylkesrådmannen får fullmakt til å inngå avtalar som oppfølging av samarbeidsavtalen, jf. punkt 10 i samarbeidsavtalen.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

1. Fylkestinget godkjenner vedlagte samarbeidsavtale vedrørende Myrane mellom Askøy kommune og Hordaland fylkeskommune.
2. Fylkesrådmannen får fullmakt til å inngå avtalar som oppfølging av samarbeidsavtalen, jf. punkt 10 i samarbeidsavtalen.

PS 123/18 Ny selskapsavtale Vigo IKS

Forslag til innstilling

Fylkestinget vedtek framlegg til ny selskapsavtale for Vigo IKS.

Saksprotokoll i utval for opplæring og helse - 06.11.2018

Dan S. Femoen (H) stilte spørsmål m han var inhabil fordi han er varamedlem til Vigo IKS, representantskapet. Han har møtt til møter. Dan S. Femoen gjekk frå under vurderinga av spørsmålet om han var inhabil. Utval for opplæring og helse vedtok samrøystes at Dan S. Femoen var inhabil Jfr. forvaltningslova § 6 1. ledd bokstav e. Det var 13 representantar tilstades.

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkesutvalet.

Innstilling til fylkesutvalet

Fylkestinget vedtek framlegg til ny selskapsavtale for Vigo IKS.

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 21.-22.11.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

Fylkestinget vedtek framlegg til ny selskapsavtale for Vigo IKS.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Rasmus Rasmussen (A) stiller spørsmål om han er inhabil fordi han er nestleiar i representantskapet. Dan Femoen (H) stiller spørsmål om han er inhabil fordi han er varamedlem i representantskapet.

Begge gjekk frå under vurderinga.

Fylkestinget vedtok samrøystes at både Femoen og Rasmussen var habile.

Representantane tiltredde behandlinga.

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

Fylkestinget vedtek framlegg til ny selskapsavtale for Vigo IKS.

PS 124/18 Søknad om fritak frå verv som varamedlem til Kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune - Magne Fauskanger

Forslag til innstilling

Magne Fauskanger får avslag på søknaden om fritak frå vervet som varamedlem til Kontrollutvalet.

Saksprotokoll i valnemnda - 11.12.2018

Røysting

Fylkesrådmannen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

Magne Fauskanger får avslag på søknaden om fritak frå vervet som varamedlem til Kontrollutvalet.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

Magne Fauskanger får avslag på søknaden om fritak frå vervet som varamedlem til Kontrollutvalet.

PS 125/18 Søknad om fritak frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune

Forslag til innstilling

1. Karina Garnes Reigstad får fritak frå verva som varamedlem til fylkestinget, varamedlem til utval for kultur, idrett og regional utvikling og varamedlem til utval for miljø og samferdsel for resten av denne valperioden 2015-2019.
2. For resten av denne valperioden 2015-2019 gjer fylkestinget slike val:
  - A) Varamedlem til utval for kultur, idrett og regional utvikling
  - B) Varamedlem til utval for miljø og samferdsel
3. Dersom Stiftinga Meland Golf & Naturpark ber Hordaland fylkeskommune om å oppnemne eit nytt medlem, gjer fylkestinget slikt val:

Saksprotokoll i valnemnda - 11.12.2018

Natalia Antonia Golis (MDG) sette fram slikt forslag:

- a) Varamedlem til utval for kultur, idrett og regional utvikling: Janne Bruarøy
- b) Varamedlem til utval for miljø og samferdsel: Kyrre Sørensen

Dersom Stiftinga Meland Golf & Naturpark ber Hordaland ber fylkeskommune Hordaland fylkeskommune om å oppnemne eit nytt medlem, gjer fylkestinget slikt val: Natalia Golis

Røysting:

Natalia Antonia Golis sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

1. Karina Garnes Reigstad får fritak frå verva som varamedlem til fylkestinget, varamedlem til utval for kultur, idrett og regional utvikling og varamedlem til utval for miljø og samferdsel for resten av denne valperioden 2015-2019.
2. For resten av denne valperioden 2015-2019 gjer fylkestinget slike val:
  - A) Varamedlem til utval for kultur, idrett og regional utvikling: Janne Bruarøy
  - B) Varamedlem til utval for miljø og samferdsel: Kyrre Sørensen
3. Dersom Stiftinga Meland Golf & Naturpark ber Hordaland fylkeskommune om å oppnemne eit nytt medlem, gjer fylkestinget slikt val: Natalia Golis

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

1. Karina Garnes Reigstad får fritak frå verva som varamedlem til fylkestinget, varamedlem til utval for kultur, idrett og regional utvikling og varamedlem til utval for miljø og samferdsel for resten av denne valperioden 2015-2019.
2. For resten av denne valperioden 2015-2019 gjer fylkestinget slike val:
  - A) Varamedlem til utval for kultur, idrett og regional utvikling: Janne Bruarøy

B) Varamedlem til utval for miljø og samferdsel: Kyrre Sørensen

3. Dersom Stiftinga Meland Golf & Naturpark ber Hordaland fylkeskommune om å oppnemne eit nytt medlem, gjer fylkestinget slikt val: Natalia Golis

PS 126/18 Søknad om permisjon frå verv som varamedlem til Yrkesopplæringsnemnda

Forslag til innstilling

1. Kristin Elisabeth Horne Moe får fritak frå verv som varamedlem til yrkesopplæringsnemnda frå elev-/lærling-/lærekandidatrepresentantane, i tida 01.12.2018-30.11.2019.
2. For den tida Kristin Elisabeth Horne Moe har fritak gjer fylkestinget slikt val:

Varamedlem til yrkesopplæringsnemnda frå elev-/lærling-/lærekandidatrepresentantane:

Saksprotokoll i valnemnda - 11.12.2018

Utvalsløiar sette fram slikt forslag:

For den tida Kristin Elisabeth Horne Moe har fritak gjer fylkestinget slikt val:

Varamedlem til Yrkesopplæringsnemnda frå elev-/lærling-/lærekandidatrepresentantane:
Vilde Stokken (Frå LO/NHO)

Røysting:

Utvalsløiar sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

1. Kristin Elisabeth Horne Moe får fritak frå verv som varamedlem til yrkesopplæringsnemnda frå elev-/lærling-/lærekandidatrepresentantane, i tida 01.12.2018-30.11.2019.
2. For den tida Kristin Elisabeth Horne Moe har fritak gjer fylkestinget slikt val:

Varamedlem til yrkesopplæringsnemnda frå elev-/lærling-/lærekandidatrepresentantane:
Vilde stokken (Frå LO/NHO)

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

1. Kristin Elisabeth Horne Moe får fritak frå verv som varamedlem til yrkesopplæringsnemnda frå elev-/lærling-/lærekandidatrepresentantane, i tida 01.12.2018-30.11.2019.
2. For den tida Kristin Elisabeth Horne Moe har fritak gjer fylkestinget slikt val:

Varamedlem til yrkesopplæringsnemnda frå elev-/lærling-/lærekandidatrepresentantane:
Vilde stokken (Frå LO/NHO)

PS 127/18 Søknad om fritak frå verv som medlem av fylkesutvalet

Forslag til innstilling

1. Sigbjørn Framnes får fritak frå vervet som medlem til fylkesutvalet, medlem til fylkesvalstyret, varamedlem til valnemnda, varamedlem til partssamansette utval, medlem til fellesnemnda og varamedlem til fellesnemnda sitt arbeidsutval, for resten av denne valperioden 2015-2019.
2. For resten av denne valperioden gjer fylkestinget slike val:
  - Medlem til fylkesutvalet:
  - Medlem til fylkesvalstyret
  - Medlem til fellesemnda
  - Varamedlem til valnemnda
  - Varamedlem til partssamansette utval
  - Varamedlem til fellesnemnda sitt arbeidsutval

Saksprotokoll i valnemnda - 11.12.2018

Terje Søviknes (Frp) sette fram slikt forslag:

2. For resten av denne valperioden gjer fylkestinget slike val:
  - Medlem til fylkesutvalet: Roald Stenseide
  - Medlem til fylkesvalstyret: Roald Stenseide
  - Medlem til fellesemnda: Roald Stenseide
  - Varamedlem til valnemnda: Roald Stenseide
  - Varamedlem til partssamansette utval: Roald Stenseide
  - Varamedlem til fellesnemnda sitt arbeidsutval: Roald Stenseide

Sigbjørn Framnes vil som ein følgje av vala ovanfor, gå inn i dei verv som varamedlem som Roald Stenseide hadde.

3. Som følgje av vala ovanfor går Sigbjørn Framnes inn som fast medlem i utval for opplæring og helse, saman med Rosalind Fosse. Christoffer Thomsen går inn som varamedlem, og siste vara går ut av Frp si varamedlemsliste til utval for opplæring og helse.

Røysting:

Søviknes sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

1. Sigbjørn Framnes får fritak frå vervet som medlem til fylkesutvalet, medlem til fylkesvalstyret, varamedlem til valnemnda, varamedlem til partssamansette utval, medlem til fellesnemnda og varamedlem til fellesnemnda sitt arbeidsutval, for resten av denne valperioden 2015-2019.
2. For resten av denne valperioden gjer fylkestinget slike val:
  - Medlem til fylkesutvalet: Roald Stenseide
  - Medlem til fylkesvalstyret: Roald Stenseide
  - Medlem til fellesemnda: Roald Stenseide
  - Varamedlem til valnemnda: Roald Stenseide
  - Varamedlem til partssamansette utval: Roald Stenseide
  - Varamedlem til fellesnemnda sitt arbeidsutval: Roald Stenseide

Sigbjørn Framnes vil som ein følgje av vala ovanfor, gå inn i dei verv som varamedlem som

Roald Stenseide hadde.

3. Som følge av vala ovanfor går Sigbjørn Framnes inn som fast medlem i utval for opplæring og helse, saman med Rosalind Fosse. Christoffer Thomsen går inn som 1.varamedlem, og siste vara går ut av Frp si varamedlemsliste til utval for opplæring og helse.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

1. Sigbjørn Framnes får fritak frå vervet som medlem til fylkesutvalet, medlem til fylkesvalstyret, varamedlem til valnemnda, varamedlem til partssamansette utval, medlem til fellesnemnda og varamedlem til fellesnemnda sitt arbeidsutval, for resten av denne valperioden 2015-2019.
2. For resten av denne valperioden gjer fylkestinget slike val:
  - Medlem til fylkesutvalet: Roald Stenseide
  - Medlem til fylkesvalstyret: Roald Stenseide
  - Medlem til fellesemnda: Roald Stenseide
  - Varamedlem til valnemnda: Roald Stenseide
  - Varamedlem til partssamansette utval: Roald Stenseide
  - Varamedlem til fellesnemnda sitt arbeidsutval: Roald Stenseide

Sigbjørn Framnes vil som ein følge av vala ovanfor, gå inn i dei verv som varamedlem som Roald Stenseide hadde.

3. Som følge av vala ovanfor går Sigbjørn Framnes inn som fast medlem i utval for opplæring og helse, saman med Rosalind Fosse. Christoffer Thomsen går inn som 1.varamedlem, og siste vara går ut av Frp si varamedlemsliste til utval for opplæring og helse.

PS 128/18 Søknad om fritak frå fylkeskommunale verv - Solbjørg Marjala

Forslag til innstilling

1. Solbjørg Marjala får fritak frå verv som varamedlem til fylkestinget, medlem i utval for opplæring og helse, medlem i valnemnda, medlem i rådet for menneske med nedsett funksjonsevne, varamedlem til klagenemnda og varamedlem til Vestlandsrådet for resten av denne valperioden 2015-2019.
2. For resten av denne valperioden 2015-2019 gjer fylkestinget slike val:
  - a) Medlem til utval for opplæring og helse
  - b) Medlem til valnemnda
  - c) Medlem til Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne
  - d) Varamedlem til klagenemnda
  - e) Varamedlem til Vestlandsrådet

Saksprotokoll i valnemnda - 11.12.2018

Arild Borgen (R) sette fram slikt forslag:

For resten av denne valperioden 2015-2019 gjer fylkestinget slike val:

- a) Medlem til utval for opplæring og helse: Jeanette Syversen.
- b) Medlem til valnemnda: Terje Kollbotn
- c) Medlem til Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne: Ingeborg Hordvik
- d) Varamedlem til klagenemnda: Daniel Ducrocq
- e) Varamedlem til Vestlandsrådet: Jeanette Syversen

Røysting:

Borgen sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

1. Solbjørg Marjala får fritak frå verv som varamedlem til fylkestinget, medlem i utval for opplæring og helse, medlem i valnemnda, medlem i rådet for menneske med nedsett funksjonsevne, varamedlem til klagenemnda og varamedlem til Vestlandsrådet for resten av denne valperioden 2015-2019.

2. For resten av denne valperioden 2015-2019 gjer fylkestinget slike val:

- a) Medlem til utval for opplæring og helse: Jeanette Syversen
- b) Medlem til valnemnda: Terje Kollbotn
- c) Medlem til Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne: Ingeborg Hordvik
- d) Varamedlem til klagenemnda: Daniel Ducrocq
- e) Varamedlem til Vestlandsrådet: Jeanette Syversen

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

1. Solbjørg Marjala får fritak frå verv som varamedlem til fylkestinget, medlem i utval for opplæring og helse, medlem i valnemnda, medlem i rådet for menneske med nedsett funksjonsevne, varamedlem til klagenemnda og varamedlem til Vestlandsrådet for resten av denne valperioden 2015-2019.
2. For resten av denne valperioden 2015-2019 gjer fylkestinget slike val:
  - a) Medlem til utval for opplæring og helse: Jeanette Syversen
  - b) Medlem til valnemnda: Terje Kollbotn
  - c) Medlem til Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne: Ingeborg Hordvik
  - d) Varamedlem til klagenemnda: Daniel Ducrocq
  - e) Varamedlem til Vestlandsrådet: Jeanette Syversen

PS 129/18 Søknad om fritak frå verv i Hordaland fylkeskommune - Mari K. Kjellesvik

Forslag til innstilling

Mari K. Kjellesvik får fritak frå vervet som medlem av fylkesvalstyret, varamedlem til utval for miljø og samferdsel, varamedlem til utval for opplæring og helse, varamedlem til administrasjonsutvalet, varamedlem til valnemnda og varamedlem til KS-organ, fylkesmøtet.

1. For resten av denne valperioden 2015-2019 gjer fylkestinget slike val:

- A) Medlem til fylkesvalstyret:
- B) Varamedlem til utval for miljø og samferdsel:
- C) Varamedlem til utval for opplæring og helse:

- D) Varamedlem til administrasjonsutvalet:
- E) Varamedlem til valnemnda:
- F) Varamedlem til KS-organ, fylkesmøtet:

2. Dersom Stiftelsen Vestnorsk jazzsenter, styret, ber Hordaland fylkeskommune om å oppnemne eit nytt medlem, gjer fylkestinget slikt val:

Saksprotokoll i valnemnda - 11.12.2018

Roald Kvamme (A) sette fram slikt forslag:

For resten av denne valperioden 2015-2019 gjer fylkestinget slike val:

- A) Medlem til fylkesvalstyret: Synnøve Solbakken
- B) Varamedlem til utval for miljø og samferdsel: Thorbjørn Reigstad
- C) Varamedlem til utval for opplæring og helse: Shirin Kvernes Khadoor
- D) Varamedlem til administrasjonsutvalet: Kine Bratli Dale
- E) Varamedlem til valnemnda: Siri Klokkerstuen
- F) Varamedlem til KS-organ, fylkesmøtet: Kari Foseid Aakre

Dersom Stiftelsen Vestnorsk jazzsenter, styret, ber Hordaland fylkeskommune om å oppnemne eit nytt medlem, gjer fylkestinget slikt val: Emil Gadolin

Røysting:

Kvamme sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

1. Mari K. Kjellesvik får fritak frå vervet som medlem av fylkesvalstyret, varamedlem til utval for miljø og samferdsel, varamedlem til utval for opplæring og helse, varamedlem til administrasjonsutvalet, varamedlem til valnemnda og varamedlem til KS-organ, fylkesmøtet.

2. For resten av denne valperioden 2015-2019 gjer fylkestinget slike val:

- A) Medlem til fylkesvalstyret: Synnøve Solbakken
- B) Varamedlem til utval for miljø og samferdsel: Thorbjørn Reigstad
- C) Varamedlem til utval for opplæring og helse: Shirin Kvernes Khadoor
- D) Varamedlem til administrasjonsutvalet: Kine Bratli Dale
- E) Varamedlem til valnemnda: Siri Klokkerstuen
- F) Varamedlem til KS-organ, fylkesmøtet: Kari Foseid Aakre

3. Dersom Stiftelsen Vestnorsk jazzsenter, styret, ber Hordaland fylkeskommune om å oppnemne eit nytt medlem, gjer fylkestinget slikt val: Emil Gadolin

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

- 1.. Mari K. Kjellesvik får fritak frå vervet som medlem av fylkesvalstyret, varamedlem til utval for miljø og samferdsel, varamedlem til utval for opplæring og helse, varamedlem til

administrasjonsutvalet, varamedlem til valnemnda og varamedlem til KS-organ, fylkesmøtet.

2. For resten av denne valperioden 2015-2019 gjer fylkestinget slike val:
  - A. Medlem til fylkesvalstyret: Synnøve Solbakken.
  - B. Varamedlem til utval for miljø og samferdsel: Thorbjørn Reigstad
  - C. Varamedlem til utval for opplæring og helse: Shirin Kvernes Khadoor
  - D. Varamedlem til administrasjonsutvalet: Kine Bratli Dale
  - E. Varamedlem til valnemnda: Siri Klokkestuen
  - F. Varamedlem til KS-organ, fylkesmøtet: Kari Foseid Aakre.
3. Dersom Stiftelsen Vestnorsk jazzsenter, styret, ber Hordaland fylkeskommune om å oppnemne eit nytt medlem, gjer fylkestinget slikt val: Emil Gadolin.

PS 130/18 Forslag til val som vararepresentant til utval for kultur, idrett og regional utvikling

Saksprotokoll i valnemnda - 11. 12.2018

Roald Kvamme (A) sette fram slikt forslag:

«Utval for kultur, idrett og regional utvikling, ny vararepresentant:

I valnemnda den 2. oktober 2018 vart Gro Berge valt som fast medlem i utval for kultur, idrett og regional utvikling. Det vart ikkje valt ny vara på varalista og Arbeiderpartiet foreslår Janniche Bergesen Clarck som ny 7. vararepresentant.»

Røysting:

Saka vart samrøystes vedteke sett på sakskartet.
Kvamme sitt forslag vart samrøystes vedteke som innstilling til fylkestinget.

Innstilling til fylkestinget

Utval for kultur, idrett og regional utvikling, 7. vararepresentant: Janniche Bergesen Clarck.

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Sak PS 40/18 frå valnemnda vart samrøystes vedteke sett på sakskartet.

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

Utval for kultur, idrett og regional utvikling, 7. vararepresentant: Jannicke Bergesen Clarke.

PS 131/18 Bruk av raudspritbaserte stormkjøkken/kokeapparat i skulesamanheng i Hordaland fylkeskommune

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Iiril Schau Johansen (H) sette fram slikt forslag:

«Oppmodar Hordaland fylkeskommune til å bli eit føregangsfylke ved å innføre forbod mot bruk av raudspritbrennarar i skulesamanheng».

Røysting

Schau Johansen sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Oppmodar Hordaland fylkeskommune til å bli eit føregangsfylke ved å innføre forbod mot bruk av raudspritbrennarar i skulesamanheng.

PS 132/18 Vrak U-864 vest for Fedje

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Marthe Hammer (SV) sette fram slikt forslag:

1. «Fylkestinget i Hordaland ber om at statsråden/ regjeringa vurderer på ny moglegheit for å fjerne mest muleg av kvikksølvlasta før tildekking av området.
2. Fylkestinget meiner og at dei nye hevetodane må vurderast.»

Røysting

Hammer sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. «Fylkestinget i Hordaland ber om at statsråden/ regjeringa vurderer på ny moglegheit for å fjerne mest muleg av kvikksølvlasta før tildekking av området.
2. Fylkestinget meiner og at dei nye hevetodane må vurderast.»

PS 133/18 Redd insekta - for menneska og naturen si skuld

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Natalia Golis (MDG) sette fram slikt forslag:

- «1. Fylkestinget ønsker et kollektivt kunnskapsløft og konkrete tiltak for å redde insektene her i fylket og inni nye Vestland Fylkeskommune.
2. Insekter må kartlegges, særlig i forbindelse med forslag om inngrep. Mye kan gjøres med bevisst planlegging og enkle tiltak.
3. Fylkestinget ønsker mål om å bevare våre insekter, planlegge helhetlig, involvere jord- og skogbruket og andre aktører og gjennomføre konkrete tiltak for å bevare og forbedre livsmiljøer for viktige insekter.
4. Fylkestinget ber fylkesrådmannen sikre konkrete tiltak for bevaring av insekter.»

Det var 56 representantar til stades.

Røysting

Golis sitt forslag pkt.1-3 vart samrøystes vedteke.

Golis sitt forslag pkt.4 vart vedteke med fylkesordføraren si røyst mot 28 røyster (H,Frp, Sp,Krf).

Vedtak

1. Fylkestinget ønsker et kollektivt kunnskapsløft og konkrete tiltak for å redde insektene her i fylket og inni nye Vestland Fylkeskommune.
2. Insekter må kartlegges, særlig i forbindelse med forslag om inngrep. Mye kan gjøres med bevisst planlegging og enkle tiltak.

3. Fylkestinget ønsker mål om å bevare våre insektarter, planlegge helhetlig, involvere jord-og skogbruket og andre aktører og gjennomføre konkrete tiltak for å bevare og forbedre livsmiljøer for viktige insekter.

4. Fylkestinget ber fylkesrådmannen sikre konkrete tiltak for bevaring av insekter.»

PS 134/18 Uttale om å ikkje legge ned Ulvsnesøy

Saksprotokoll i fylkestinget - 11. og 12.12.2018

Aud Karin Oen (SV) sette fram slikt forslag til fråsegn:

«Til dei politiske partia på stortinget.

Ikkje legg ned Ulvsnesøy!

Regjeringa har ikkje funne rom til å oppretthalde eit av Noregs mest unike fengsel:

- Eit variert og meningsfullt arbeidstilbod som gjev gode jobbmoglegheiter ved endt soning.
- Beste skuleresultat i landet av 54 fengsel.
- Ein god stad å vere med tanke på psykisk helse, nærleik til natur. Gode relasjonar mellom tilsette og innsette, der alle arbeidar mot eit felles mål
- Einaste opne soningstilbod for kvinner på Vestlandet
- Kvinner på lav grad av sikkerheit må om Ulvsnesøy vert lagt ned, sone på austlandet, langt frå familie og nærmiljø
- Bastøy er austlandets svar på Ulvsnesøy, ville nokon ha turt å leggje ned Bastøy?
- Ulvsnesøy har deltatt og deltar i fleire EU-prosjekt for å dela erfaring og utvikla eige soningstilbod.

Fylkestinget ber regjeringa og KrF gå nok ein runde for å sikre at Avd. Osterøy – Ulvsnesøy vert oppretthalde som fengsel på vestlandet.

Dei andre foreslått nedlagde fengsla har alle vore gjennom ein KVU-prosess der ein har gått gjennom fengsla i heile regionen og lagt ein plan for framtida. Denne prosessen er nettopp starta i region Vest, og først i slutten av 2020 kan ein sei noko om behov/løysingar for Kriminalomsorga på Vestlandet. Det er svært urimeleg at Ulvsnesøy ikkje vert tatt med i betraktninga når Vestlandet sitt soningstilbod skal vurderast.

Ulvsnesøy har dei beste skuleresultata i heile landet, sannsynligvis i heile verda. I 2017 var det same antal sluttvurderingar på øya (103 stk totalt) som i heile Halden fengsel med 250 innsette. Statistikken syner liknande tal langt tilbake. Dette er ikkje ein tilfeldig topp, men syner stabilt og grundig arbeid over tid.

Kvinnene og Bastøy.

Ulvsnesøy er det einaste tilbodet for kvinner på lågare sikkerheit i heile region Vest. Kvar skal desse no? Ein må forlange eit alternativ for damene før plassane på Ulvsnesøy vert lagt ned. Kvinner frå Vestlandet må slik det no ligg an, sone strengare enn nødvendig eller langt borte frå familie/born/nettverk. Ulvsnesøy har potensiale til å bli verdas beste kvinnefengsel

Effektiv soning. På Ulvsnesøy kan innsette bygge seg opp med kompetanse og som menneske. Mange klarar å gå ut i arbeid etter soning, og fortset livet som gode naboar og skattebetalarar. Dette er ein effektiv måte å nytte soningstida på med tanke på menneskelege ressursar og samfunnsøkonomi. Innsette får nytta tida i fengsel positivt, og er klare til å bidra til samfunnet allereie på lauslatingsdagen. Alternativet er at dei vert lauslatt i uvissa om kva dei skal leve av, utan tru på eigne mogelegheiter og eigenverd og sinte på samfunnet.»

Det var 56 representantar til stades.

Røysting

Oen si fråsegn vart vedteken oversendt mot 12 røyster (H).

Vedtak

Til dei politiske partia på stortinget.

Ikkje legg ned Ulvsnesøy!

Regjeringa har ikkje funne rom til å oppretthalde eit av Noregs mest unike fengsel:

- Eit variert og meningsfullt arbeidstilbod som gjev gode jobbmoglegheiter ved endt soning.
- Beste skuleresultat i landet av 54 fengsel.
- Ein god stad å vere med tanke på psykisk helse, nærleik til natur. Gode relasjonar mellom tilsette og innsette, der alle arbeidar mot eit felles mål
- Einaste opne soningstilbod for kvinner på Vestlandet
- Kvinner på lav grad av sikkerheit må om Ulvsnesøy vert lagt ned, sone på austlandet, langt frå familie og nærmiljø
- Bastøy er austlandets svar på Ulvsnesøy, ville nokon ha turt å leggje ned Bastøy?
- Ulvsnesøy har deltatt og deltar i fleire EU-prosjekt for å dela erfaring og utvikla eige soningstilbod.

Fylkestinget ber regjeringa og KrF gå nok ein runde for å sikre at Avd. Osterøy – Ulvsnesøy vert oppretthalde som fengsel på vestlandet.

Dei andre foreslått nedlagde fengsla har alle vore gjennom ein KVVU-prosess der ein har gått gjennom fengsla i heile regionen og lagt ein plan for framtida. Denne prosessen er nettopp starta i region Vest, og først i slutten av 2020 kan ein sei noko om behov/løysingar for Kriminalomsorga på Vestlandet. Det er svært urimeleg at Ulvsnesøy ikkje vert tatt med i betraktninga når Vestlandet sitt soningstilbod skal vurderast.

Ulvsnesøy har dei beste skuleresultata i heile landet, sannsynligvis i heile verda. I 2017 var det same antal sluttvurderingar på øya (103 stk totalt) som i heile Halden fengsel med 250 innsette. Statistikken syner liknande tal langt tilbake. Dette er ikkje ein tilfeldig topp, men syner stabilt og grundig arbeid over tid.

Kvinnene og Ulvsnesøy.

Ulvsnesøy er det einaste tilbodet for kvinner på lågare sikkerheit i heile region Vest. Kvar skal desse no? Ein må forlange eit alternativ for damene før plassane på Ulvsnesøy vert lagt ned. Kvinner frå Vestlandet må slik det no ligg an, sone strengare enn nødvendig eller langt borte frå familie/born/nettverk. Ulvsnesøy har potensiale til å bli verdas beste kvinnefengsel

Effektiv soning. På Ulvsnesøy kan innsette bygge seg opp med kompetanse og som menneske. Mange klarar å gå ut i arbeid etter soning, og fortset livet som gode naboar og skattebetalarar. Dette er ein effektiv måte å nytte soningstida på med tanke på menneskelege ressursar og samfunnsøkonomi. Innsette får nytta tida i fengsel positivt, og er klare til å bidra til samfunnet allereie på lauslatingsdagen. Alternativet er at dei vert lauslatt i uvissa om kva dei skal leve av, utan tru på eigne mogelegheiter og eigenverd og sinte på samfunnet.